

RAMAZAN BAYRAMINIZ MÜBARƏK!

Rəsmi dövlət qəzeti

AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 122 (8145) ÇƏRŞƏNBƏ, 5 iyun 2019-cu il

Qəzetin əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

Milli-mənəvi dəyərlər işığında

Xalqların özünəməxsusluğunu şərtləndirən amillər sırasında onun milli-mənəvi irsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Tarixən formalaşmış ənənələr, mental baxışlardan qaynaqlanan mənəvi-əxlaqi dəyərlər hər bir toplumun milliliyinin, kamillik səviyyəsinin təcəssümü, dünyada özünü təsdiq etməsi üçün ən mühüm amil hesab olunur. Təsədüfi deyil ki, milli kimliyi ifadə edən mənəvi dəyərlər xalqın ən zəngin sərvəti sayılır.

Təbii ki, hər bir xalq uzaq əsrlərə, minilliklərə istinad edən mənəvi keyfiyyətləri ilə fəxr edir. Çünki bu, onun qürur mənbəyi, fəxarət yeri, qədim adət-ənənələri ilə tarix bo-

yu bəşər sivilizasiyasına mühüm töhfələr vermiş xalqımız hər zaman milli dəyərlərini, dünyaya nümunə olan yüksək əxlaqi keyfiyyətlərini qoruyub saxlamış, inkişaf etdirmişdir.

Böyük sosial və tarixi hadisə olan islam dini də ünməbəşəri mənəvi dəyərləri özündə ehtiva etdiyi, insanları sülhə, əmin-amanlığa, həmrəyliyə, kamilliyə, düzgünlüyə çağırdığı üçün xalqımızın mental baxışları ilə uzlaşaraq milli-mənəvi dəyərlərimizin mühüm tərkib hissələrindən birinə çevrilir.

Qeyd etmək lazımdır ki, din istənilən tarixi dövrdə hər bir cəmiyyətin əxlaqi-mənəvi

dəyərlər sisteminin ayrılmaz bir hissəsini təşkil edib və insanlar tərəfindən doğru dərk edilirdi. Zaman bu dəyərlərin zəmanətçisinə çevrilir. Bu baxımdan dünyanın ən kamil dinlərindən olan islam da təkəda kimi yayılmayıb. İslamın tələp etdiyi dəyərlər əsrlər boyu istər Şərqi, istərsə Qərbi mənəviyyatına ideya-fəlsəfi baxımdan təsir göstərən mənəvi qüvvə kimi aktual olub.

İslamdan qaynaqlanan bəşəri mənəvi dəyərlər xalqımızın keçdiyi tarixi yolda, Azərbaycan dövlətçiliyinin yaranmasında, yaşamasında və möhkəmlənməsində böyük rol oynayıb. İstər cəmiyyətin öz inkişafını nəzərdə tutan hüquqlu kimi təlimlər, istərsə də Azərbaycanın siyasi yüksəlişini təmin etmiş qızılbaş hərəkatı kimi cərəyanlar məhz islamdan qaynaqlanıb, ondan ilham alıb. İslam mənəviyyəti xalqımızın mənəviyyəti ilə bir vətən təşkil edib. İslam fəlsəfəsi klassik və orta əsrlər ədəbiyyatımızın əsas istiqamətverici prinsiplərindən olub. XIX əsrin ikinci yarısında və XX əsrin əvvəllərində ölkəmizdə milli düşüncəli insanlar tərəfindən əsası qoyulan maarifçilik hərəkatının qayələrindən birini həm də islam ideyaları təşkil edib. Öz azadlığımız uğrunda apardığımız mübarizələrdə məhz islam amili mühüm rol oynamışdır. Nəticə etibarilə milli düşüncənin məhsulu olan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti də müasirlik və türkçülüyü əsas götürməklə yanaşı, islam dəyərlərinə önəm verirdi. Mələmdür ki, sovet hakimiyyətinin mövcud olduğu 70 il ərzində bütün dinlər, o cümlədən islam dini yasaq edilmişdi. Kommunist ideologiyasının mühüm tərkib hissəsi olan ateizm, Allahsızlıq təbliğati həyata keçirilirdi.

Ardı 5-ci səh.

İsveçin Kralı Əlahəzrət XVI Karl Qustava

Əlahəzrət! Ölkənizin milli bayramı münasibətilə Sizə və Sizin simanızda bütün xalqınıza öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından ən səmimi təbriklərimi yetirirəm. Belə bir əlamətdar gündə Sizə möhkəm cansağlığı və xoşbəxtlik, dost İsveç xalqına daim sülh və rifah diləyirəm.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 3 iyun 2019-cu il

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Ramazan bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqını təbrik edib

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Ramazan bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqını təbrik edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın təbrikində deyilir: "Öziz həmvətənlər, Sizi müqəddəs Ramazan bayramı münasibətilə təbrik edirəm. Bu mənəvi yenilənmə və təmizlənmə bayramında sizə xoşbəxtlik və rifah, saf niyyətlər və xeyirxah işlər arzu edirəm. Allah sizin bütün oruclarınızı və dualarınızı qəbul etsin, Vətənimizə sülh, xoşbəxtlik, xoş günlər və firavanlıq bəxş etsin".

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Zati-aliləri! Milli bayramınız - Respublika Günü münasibətilə Azərbaycan xalqına ən səmimi təbriklərimi çatdırmaqdan məmnunluq hissi duyuram. Dünyanın bu çətin dönəmində beynəlxalq əməkdaşlığa əvvəlkindən daha çox ehtiyac duyulur. "Biz - xalqlar" şüarı altında xoş məramla bir araya gələrək sülhü, davamlı tərəqqini və insan hüquqlarını dəstəklədikdə bütün dünya ölkələri bundan faydalanır.

Zati-aliləri! Milli bayramınız - Respublika Günü münasibətilə Sizi, Azərbaycan Hökumətini və xalqını Məhdv Hökuməti və xalqı adından, həmçinin öz adımdan səmimi-qəlbədən təbrik edir və ən xoş arzularımı çatdırıram.

Zati-aliləri, cənab Prezident! Dost Azərbaycanın milli bayramı - Respublika Günü münasibətilə Sizə cansağlığı, xoşbəxtlik, xalqınıza isə inkişaf, rifah arzu edürəm. Bu təbriklərə Cibuti Hökuməti və xalqı da qoşularaq Azərbaycan xalqına rəğbət və dostluq duyğularını ifadə edirlər. Son illərdə ölkələrimiz arasında qarşılıqlı əməkdaşlıq səviyyəsinin yüksəlməsindən qürur duyuruq. Şübhəsiz ki, ölkələrimiz arasında bu əhəmiyyətli yaxınlaşma digər amillərlə yanaşı, xalqlarımızın böyük oxşarlıqlarını xarak-

Sizin bu milli bayramı qeyd etdiyiniz bir vaxtda mən Birləşmiş Millətlər Təşkilatının daha da möhkəmləndirilməsi və daha gözəl gələcək namini səylərimizin gücləndirilməsi istiqamətində ölkənizin fəal dəstəyinə arxalanıram.

Zati-aliləri, ən yüksək ehtiramımı qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Hörmətlə,

Antonio QUTERRES,
Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş katibi

Zati-aliləri, Sizə möhkəm cansağlığı və xoşbəxtlik, Azərbaycan xalqına daimi inkişaf və rifah arzu edirəm.

Hörmətlə,

İbrahim Məhəmməd SOLİH,
Maldiv Respublikasının Prezidenti

terizə edən məhsuldar zəmin üzərində qurulmuşdur. Zati-aliləri, Sizi əmin edirəm ki, Cibuti Hökuməti və xalqı ölkələrimiz arasında münasibətləri möhkəmləndirmək üçün hər zaman və hər cür dəstək verməyə hazırdırlar.

Cənab Prezident, bir daha Sizə və bütün Azərbaycan xalqına ən xoş arzularımı çatdırıram, milli bayramınız münasibətilə ən səmimi qardaşlıq salamlarımı qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Hörmətlə,

İsmail Ömər QELLEH,
Cibuti Respublikasının Prezidenti

Azərbaycan uğurları ilə informasiya müharibəsində qalib gəlir

İlham ƏLİYEV: "Biz öz siyasətimizlə bütün yalanları darmadağın edirik"

Azərbaycanın nailiyyətləri yalnız sürətli iqtisadi inkişafıla yekunlaşmır. Respublikamız demokratik dəyərlərin mömin-sənli məhsul sahəsində də mühüm uğurlara imza atıb. Təsədüfi deyil ki, bu gün Azərbaycan hüquqi və demokratik dövlət ideyasının reallaşdığı, insan hüquqları və azadlıqlarının etibarlı təminatı olunduğu, şəxsiyyət, vətəndaş münasibətlərinin demokratik prinsiplərə əsaslandığı, vətəndaş cəmiyyəti institutlarının geniş təşəkkül tapdığı, müxtəlif milli-dini sivilizasiyaların qovuşduğu tolerant ölkə kimi tanınır.

Bu sahələrdə həyata keçirilən səmərəli tədbirlər Azərbaycanın demokratik prinsiplərə, insan hüquqları dəyərlərinə böyük önəm verdiyini nümayiş etdirir. Ölkəmiz beynəlxalq miqyasda da möhtəşəm uğurlara imza atmaqdadır. İndi Azərbaycan tek regionda deyil, global xarakterli məsələlərdə də söz sahibidir. Kosmosda özünün peyki olan ölkələrin sırasına qoşulan ölkəmiz həm də dünyada terrorçuluqla mübarizədə, beynəlxalq enerji təhlükəsizliyi məsələlərində

öndə gedən dövlətlərdən biridir. Bunlar müasir və inkişaf edən, dünya birliyində öz yerini möhkəmləndirən Azərbaycanın realitətləridir. Başqa bir realiti də odur ki, gənc müstəqil respublika kimi Azərbaycanın nailiyyətləri, inkişaf etməkdə olan dövlətlərin sırasında öncüllərdən olması, müstəqil siyasət yeridən ölkə kimi böyük nüfuz qazanması, hüquqi və demokratik inkişaf yolunda qazandığı uğurlar bir sıra Qərbi siyasətçilərinin də mütəmadi olaraq Azərbaycanla bağlı yalan informasiyaları dövrüyyəyə buraxır, nailiyyətlərimizə kölgə salmağa cəhd edirlər.

Ardı 10-cu səh.

Prezident İlham Əliyev Bakıya şöhrət, bakılılara qürur bəxş edib

Müasir Bakı yaraşığı, gözəlliyi və Qərblə Şərqi sintezindən doğan bənzərsiz memarlıq nümunələri ilə dünyanın əksər paytaxtlarını ötüb keçib. Artıq bu, reallıqdır.

Əcnəbilərin özləri belə, Bakını çəkinmədən Milandan, Parisdən və dünyanın digər tanınmış şəhərlərindən üstün sayırlar. Bakıya aşıq olanların, onun üçün darıxan, onunla görüşə can atan turistlərin sayı bu gün on minlərlə, hətta yüz minlərlə ölçülür.

Bir çox beynəlxalq memarlıq müsabiqələrinin qalibi, istedadlı memar İqar Əliyev təxminən 10-15 il əvvəl ısrarla deyirdi ki, Bakıda möhtəşəm parklar salınacaq, paytaxtın görkəmi bütövlüklə dəyişəcək. İnanmaq olmur, çünki o illərdə bir tikinti bumu var idi, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən, yaşayış binalarının tikintisinə güc verirdilər. Təsəvvürə də gəlməzdi ki, vaxt gələcək kimsə parkların salınmasına üstünlük verəcək. Bunu dövlət başçısı etdi. Onun tövsiyəsi ilə kiçik xiyabanlar, böyük parkların salınması nəinki paytaxtda, bütün ölkədə vüsət aldı. Dənizkənarı bulvar Milli Parka çevrildi, ərazisi bir neçə dəfə artdı, sahibkarlar, əsasən,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Zati-aliləri!
Milli bayramınız - Respublika Günü münasibətilə Sizə və dost Azərbaycan xalqına Laos xalqı adından və şəxsən öz adımdan ən səmimi təbriklərimi və xoş arzularımı çatdırmaq istəyirəm.
Əminəm ki, Laos Xalq Demokratik Respublikası ilə Azərbaycan Respublikası arasındakı münasibətlər və əməkdaşlıq əlaqələri hər iki xalqın mənafeyi naminə bundan sonra da möhkəmlənəcəkdir.
Zati-aliləri, ən yüksək ehtiramımı qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Hörmətlə,

Bounyanq VORAÇIT,
Laos Xalq Demokratik Respublikasının Prezidenti

Zati-aliləri!
Əs-səlamu aleykum və rahmatullahi və barakatuhu!
Ölkənizin milli bayramı - Respublika Günü münasibətilə Sizə, Azərbaycan Hökumətinə və xalqına ən səmimi təbriklərimi çatdırmaqdan böyük məmnunluq hissi duyuram.
Ölkələrimiz arasındakı mehriban dostluq münasibətlərini yüksək qiymətləndirirəm. Ümidvaram ki, əməkdaşlığımız həm ikitərəfli, həm də beynəlxalq müstəvidə daha da inkişaf edəcəkdir.
Sizə ən xoş arzularımı çatdırır, möhkəm cansağlığı və xoşbəxtlik diləyirəm.

Vassalamu aleykum və rahmatullahi və barakatuhu.

Hacı Həsənəl BOLKİAH,
Bruneyin Sultani

Zati-aliləri!
Respublika Günü münasibətilə Sizi Gürcüstan hökuməti adından və şəxsən öz adımdan səmimi-qəbələn təbrik edirəm. Azərbaycan xalqı müstəqillik yolunda çoxlu çətinliklərdən keçdi. Bu gün Azərbaycan Respublikası inkişaf etmiş uğurlu dövlətdir və beynəlxalq arenada xüsusi yere malikdir.

Gürcü və Azərbaycan xalqları arasında mehriban qonşuluq münasibətləri və səmərəli əməkdaşlıq uzun esrlər boyu davam etməkdədir. Biz bu gün də dostluq əlaqələrini birlikdə möhkəmləndirməyə və uğurlu strateji tərəfdaşlığımızı inkişaf etdirməyə çalışırıq. Bu işə xalqlarımızın tərəqqisi və əmin-amanlığı üçün bir zəmindir. Azərbaycanın sabitliyi və inkişafı Gürcüstan üçün həm ikitərəfli, həm də regional əməkdaşlıq baxımından olduqca vacibdir.

Cənab Prezident, bir daha Sizə öz dərin ehtiramımı ifadə edir və qarşada Azərbaycan xalqına əmin-amanlıq, uğurlar diləyir və ən xoş arzularımı çatdırıram.

Hörmətlə,

Mamuka BAXTADZE,
Gürcüstanın Baş naziri

Zati-aliləri!
Dost ölkənizin milli bayramı - Respublika Günü münasibətilə zati-alinizə böyük məmnunluq hissi ilə ən xoş təbriklərimi çatdırıram.

Bu xoş firsətdən istifadə edərək Sizə cansağlığı və səadət, dost ölkənizə və onun xalqına davamlı tərəqqi və rifah arzulayıram.

Xahiş edirəm, zati-alinizə yüksək ehtiramımı qəbul edin.

Hörmətlə,

Nəvaf əl-Əhməd əl-Cabir əl-SABAHA,
Küveyt Dövlətinin Vəliəhdi

Zati-aliləri!
Allah Sizi qorusun!
Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasının 101-ci ildönümü münasibətilə Sizə ən səmimi təbriklərimi çatdırmaqdan xoşhal olmur və şərəf duyuram.
İzzət və Cəlal sahibi olan Allahdan zati-alinizə cansağlığı və uzun ömür, qarşada Azərbaycan xalqına işə davamlı inkişaf, rifah və uralıq arzulayıram.

Allahın salamı, mərhəməti və bərəkəti üzərinizdə olsun!

Hörmətlə,

Seyyid Mahmud SƏRİF,
Misir Parlamentinin Birinci vitse-spikeri,
Seyidlər İttifaqının sədri

Prezident İlham Əliyev Bakıya şöhrət, bakılılara qürur bəxş edib

Əvvəli 1-ci səh.

Xatırladaq ki, dövlət başçısının birbaşa göstərişlərinə uyğun olaraq Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarlarına əsasən keçmiş "Sovetski" adlanan ərazidə abadiyyət və yenidənqurma işlərinə 2013-cü ilin noyabr ayında start verilmədi. O vaxtdan gərgin əməyin sayəsində reallaşmaqda davam edən bu layihə əsasında ərazidə unikal abadiyyət işləri görüldü, müasir landsaft memarlığının incəliklərini özündə əks etdirən bələdiyyə istirahət parkı salındı.

Bakı dünyanın məşhur memarlarının təfəkkür və istedadından bəhrələnmək səhərinə və qonaqlara yeni və heyratəmiz memarlıq nümunələrini təqdim etməkdə davam edir. Mübaligəsiz dəyə bilirik ki, paytaxta bağlı bütün ideyaların müəllifi Azərbaycan Prezidentinin özü, onun islahatçı ruhu və yorulmadan çalışmaq bacarığıdır.

Bu dəfə Avstriyanın məşhur memarı Yans Hoffmanın layihələndirdiyi yeni açılan Mərkəzi Park Nərimanov Nərimanov prospektindən Heydər Əliyev Sarayınadək olan ərazidə unikal memarlıq ansamblı təqdim edilib. Layihənin əsas məqsədi şəhərin simasını daha da gözəlləşdirmək, paytaxt sakinlərinin və turistlərinin mədəni istirahətinə xidmət etməkdir.

Amma burada mütləq keçmişə qayıtmaq, Bakı ilə bağlı bəzi faktları xatırlamaq vacibdir. Biz ölkənin baş şəhərinə, onun bugünkü simasına alışmışıq və hər şey bizə adi gəlir. "Sovetski" deyilən ərazinin keçmişə bəzə də çoxlarının yadında deyil. Yerli-dibli unudulmuş, xüsusən də gənc nəslin bilmədiyi ciddi məqamlar mövcuddur.

Köhnə Bakı neft istehsalı artıqca sürətlə böyüyürdü. "Sovetski" adını daşıyan bu ərazidə isə ötən əsrin əvvəlində baş verən cinayətlərin sayı-hesabı yox idi. Müəyyən mənbələrə görə qətlə qurban olmuş insanların sayı ildə 500 nəfəri keçirdi. Neft istehsalı gücləndikcə dünyanın hər yerindən bu şəhərə iş adamları, fəhlələr axışdı. Şəhərin milli tərkibi sürətlə dəyişirdi. Bakı vartandıqca, pulu adamların sayı artıqca dünyanın hər yerindən buraya qatı cinayətkarlar da sel kimi axıb gəlirdi. Onlar öz dəstələrini yaradı, varlı adamları oğurlayıb pul qoparırdılar. Cinayətkar aləmin nüfuzlu nümayəndələri Bakıda "razborka"lar aparır və yerli gələndə heç kimsə çəkinmirdilər. Qoçular isə ayrı bir aləm idi. Azərbaycanlı "piştəonçular"la erməni "mauzerist"ləri arasında toqquşmaların sayı-hesabı olmurdu. Bu azmiz kimi, bolşeviklərin quldur dəstələri də Bakıda at oynadırdı. Belə dəstələrdən birinə başçılıq edən Stalin kri-

Fotolar Fərman BAĞIROV və Ağaalı MƏMMƏDOVUNDUR

minal Bakının cinayətkar aləmində ağılıq etmək üçün dəridən-qabıqdan çıxırdı. O, yerli gələndə quldur dəstəsinin üzvləri ilə polis geyimində limanda Rusiyaya yola düşən gəmiləri talan edib aradan çıxırdı. Onun qazandıqı pullar bolşeviklərin xəzinəsinə göndərilirdi.

Elə sovet hakimiyyəti illərində də, İkinci Dünya müharibəsindən sonra da hər kənddən gələn "Sovetski"dan keçib getməyə ülək etməzdi. Dar küçələr, birmərtəbəli evlər, tinarlə ağılıq edən "qədəş"lər buranın ayrı qanunlarla idarə olunduğunu sübut edirdi.

Əmin İkinci Dünya müharibəsinin iştirakçısı kimi alverlə ailəsini dolandırardı. Alverçilərə qarşı sovet sistemi sərt olsa da, əminə müharibə iştirakçısı olduğuna görə toxunmazdılar. Amma "Passaj" bazarına mal gətirəndə "Sovetski"nin "qədəş"ləri kürekərinə kəsə atıb sür-

cünü xamlamışdılar ki, İmanqulu kışının kışələrini da dalmızı. Sürücü də əla bildirdi ki, malı boşaldan fəhlələrdir. Əmin əməlli-başlı ziyan düşmüşdü.

Kəndimizdə Saatmırzə adına kışi var idi. Bir dəfə müharibədən sonra Bakıya gəlir. "Sovetski"dən keçəndə "qədəş"lər üstünə bığaq çəkir ki, ciblərini boşalt. Saatmırzənin cibindən pul çıxır, qeyzlənən "qədəş"lər pencəyini alırlar və görürlər ki, astarı yamaqlıdır. Dirsərlər ki, ayaqqağını çıxar. Onların da altı yırtılır. Tutub Saatmırzənin qulağının dibindən çərtlər ki, "qulağında sırğa ələ, bundan sonra Bakıya gələndə əyin-başını dəyiş, cibinə də pul qoy". Ondan sonra Saatmırzə öləndə Bakıya gəlməyə ülək etmədi.

Buralarda adamı soymaq, cibini boşaltmaq, başındakı papağı "bu nə papaqdı, ələ, başına qoy-musan?" - deyib dama atmaq qayda idi. Dama oturan "lotu"lar da papağı götürüb qaçardılar. Gəl, indi kiməsə sübut et ki, səni soydu-lar, taladılar. Bütün bu dediklərimiz keçmişin uzaq xatirələridir.

Müasir Bakı artıq uzun illərdir ki, dünyanın ən gözəl, sakit və təhlükəsiz şəhəri titulu qazanıb. "Sovetski"nin arxivə silinməsi isə Bakını bir paytaxt kimi kübar şəhərə çevirib. Artıq "Sovetski" adlı bir ərazi yoxdur. Əvəzində 20 hektarlıq sahəni əhatə edən Mərkəzi Park var. Onun 14 hektarında yaşılıq salınıb, 2100-dən çox 19 növdə ağac və 137 mindən artıq gül və kol bitkiləri ekilib. Parkın yaşllaşdırma işləri aparılarkən flora və iqlim mühiti təhlil edilərək əraziyə uyğun bitki və ağaclara üstünlük verilib. Mərkəzi Parkın yaşllaşdırma konsepsiyasında ilin bütün fəsliləri nəzərə alınıb. Parkda yaşılıqları suvarmaq üçün müasir sistemlərə uyğun olaraq 6,5 kilometrən çox sahədə damcılama üsulu tətbiq edilib. Bundan başqa, Mərkəzi Parkın ərazisində drenaj xətlər də çəkilib. Ümumilikdə Mərkəzi Parkın inşası ilə Füzuli meydanının ətraf ərazilərində Bakının "ağciyəri" hesab olunan yeni yaşılıq zolağı salınıb. Bununla Prezident İlham Əliyevin "Bakı şəhərinin Yasamal rayonu ərazisində Füzuli meydanının ətrafındakı yol-neqliyyat infrastrukturunun yaxşılaşdırılması və abadiyyət işlərinin aparılması ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında" 2016-cı il 4 avqust tarixli, "Təzəpirlər məscidi kompleksinin ətraf ərazisinin abadlaşdırılması ilə əlaqədar tədbirlər haqqında" 2016-cı il 5 avqust tarixli sərəncamlarının icrasına olaraq "Təzəpirlər məscidi kompleksinin yaradılması üçün parklama imkanlarının yaradılması işləri" layihəsinin II mərhələsi tam yekunlaşıb.

Bahadır İMANQULİYEV,
"Azərbaycan"

Milli Məclisin komitə iclaslarında

"Məhkəmələr və hakimlər haqqında" qanuna yeni "Kommersiya məhkəmələri" adlı VIII-I fəsil əlavə olunur

İyunun 4-də Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruluşu komitəsinin növbəti iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, komitənin sədri Əli Hüseynli gündəliyə dörd məsələnin daxil olduğunu bildirdi. Qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyev tərəfindən bu yaxınlarda "Məhkəmə-hüquq sistemində islahatların dərinləşdirilməsi haqqında" fərman imzalanıb. Fərman məhkəmə-hüquq sisteminin inkişafında yeni mərhələnin başlanmasına rəvac verib və bu sahədə islahatların daha da dərinləşdirilməsini zəruri edir. Fərmanın vacib məqamlarından biri 3.1-ci maddə idi. Burada sahibkarlıq fəaliyyəti ilə əlaqədar işlər üzrə ixtisaslaşdırılmış məhkəmənin yaradılması ilə bağlı məsələ qoyulub. Məqsəd sahibkarların məhkəməyə müraciət imkanlarının asanlaşdırılması və sahibkarlıqla bağlı mübahisələrə müvafiq sahədə daha dərin hüquqi bilik və təcrübəsi olan hakimlər tərəfindən baxılmasını təmin etməkdən ibarət idi. Müzakirəyə təqdim olunmuş layihələr məhz bu tövsiyənin icrası ilə bağlıdır.

Sonra qanun layihələrinin mahiyyəti barədə məlumat verilib. Bildirilib ki, "Məhkəmələr və hakimlər haqqında" qanuna yeni "Kommersiya məhkəmələri" adlı VIII-I fəsil əlavə olunur. Burada Kommersiya məhkəməsi və onun səlahiyyətləri, Kommersiya məhkəməsinin təşkil, tərkibi, məhkəmə sədrinin, sədr müavininin səlahiyyətləri kimi məsələlər təsbit olunub. Əlavədə deyilir ki, Kommersiya məhkəməsi birinci instansiyaya məhkəmə kimi qanunla səlahiyyətlərinə aid edilmiş kommersiya mübahisələrinə dair işlərə baxır. Eyni zamanda, məhkəmə statistikasını təhlil edir, məhkəmə fəaliyyətinin təşkil vəziyyətini, məhkəmə təcrübəsinin öyrənmə və ümumləşdirir, qanunla ona aid edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir. Qeyd edilir ki, Kommersiya məhkəməsi Azərbaycan Respublikasının inzibati ərazi vahidləri üzrə təşkil edilir. Kommersiya məhkəməsi sədrdən və hakimlərdən

ibarətdir. Tərkibində 12 və daha çox hakim olan Kommersiya məhkəməsinə sədr müavini vəzifəsi təsis edilir.

Qanuna edilən digər düzəlişlərə əsasən, 53 və 62-ci maddələrin birinci hissələrində "inzibati-iqtisadi kollegiyadan, cinayət kollegiyasından və hərbi kollegiyadan" sözləri "inzibati kollegiyadan, kommersiya kollegiyasından və cinayət kollegiyasından" sözləri ilə əvəz edilir. 61 və 77-ci maddələrin birinci hissələrində "və iqtisadi mübahisələrə" sözləri "mübahisələrə və kommersiya mübahisələrinə" sözləri ilə əvəz edilir. 78-ci maddənin üçüncü hissəsində "inzibati-iqtisadi kollegiya, cinayət kollegiyası və hərbi kollegiya" sözləri "inzibati kollegiya, kommersiya kollegiyası və cinayət kollegiyası" sözləri ilə əvəz olunur. Eyni zamanda, qanunun 83-cü maddəsinə edilən əlavəyə görə, Ali Məhkəmənin sədri aidiyyətdə dair mübahisələrə baxılması üçün Ali Məhkəmənin müvafiq kollegiyalarının hakimlərindən ibarət qarışıq tərkibli müayyən edir.

Mülki Prosesual Məcəllədəki dəyişikliklərə dair bildirilib ki, sənədin 26-cı maddəsi yeni redaksiyada verilib. Bu maddədə mübahisələrin kommersiya məhkəmələrinə aidiyyəti ilə bağlı məsələlər təsbit edilir. Qeyd olunur ki, sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar olan mübahisələrə (kommersiya mübahisələrinə) dair işlərə mülki məhkəmə icraatı qaydasında Kommersiya məhkəmələri baxır. Kommersiya məhkəmələri, habelə məcəllənin 40-5-ci fəsilində nəzərdə tutulmuş işlərə, sahibkarlıq fəaliyyəti ilə əlaqədar olduqda məcəllənin 35 və 40-2-ci fəsilində nəzərdə tutulmuş işlərə, qanunla onların səlahiyyətlərinə aid edilən digər işlərə də baxırlar.

İclasda yuxarıda göstərilən sənədlərdə, həmçinin Cinayət-Prosesual Məcəlləsində və İnzibati Prosesual Məcəlləsində təklif olunan uyğunlaşdırma xarakterli dəyişikliklər də nəzərdən keçirilib.

Qanun layihələri Milli Məclisin plenar iclasına təsviiyə edilib.

Tarixdə qalan büdcə

Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin iyunun 4-də keçirilən iclasında "Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət büdcəsinin icrası haqqında" qanun layihəsi (ikinci oxunuş), "Aqrar sığorta haqqında" qanun layihəsi (ikinci oxunuş) və "Dövlət rüsumu haqqında", "Sığorta fəaliyyəti haqqında" və "Təhsil haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələri müzakirə olub.

Komitənin sədri Ziyad Səmədzadə "Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət büdcəsinin icrası haqqında" qanun layihəsinin (ikinci oxunuş) müzakirəsi zamanı 2018-ci ilin büdcəsinin tarixdə qalan büdcə adlandırıldı.

Hesabata əsasən 2018-ci ildə dövlət büdcəsinin gəlirləri 22 milyard 149 milyon manat proqnoza qarşı 22 milyard 508,9 milyon manat və ya 101,6 faiz təşkil etmişdir. Bu da 2017-ci ilə müqayisədə 36,3 faiz çoxdur. Xərclərə gəlincə, 2018-ci ildə ölkənin unumudətlə sosial-iqtisadi inkişafının prioritet istiqamətləri, o cümlədən təhsil, səhiyyə, sosial, mədəniyyət, idman və infrastruktur layihələrinin reallaşdırılması, əhalinin aztəminatlı təbəqələrinin sosial müdafiəsi, dövlətin təhlükəsizliyinin və müdafiə qabiliyyətinin gücləndirilməsi, kənd təsərrüfatının stimullaşdırılması, dövlət borcu və beynəlxalq təşkilatlara övlük haqlarının ödənilməsi və digər zəruri dövlət tədbirlərinin icrası üçün maliyyə təminatının yaradılması diqqətdə saxlanılıb.

Ötən il dövlət büdcəsinin xərcləri 23 milyard 100 milyon manat proqnoza qarşı 22 milyard 731,6 milyon manat və ya 98,4 faiz icra edilib. 2018-ci il dövlət büdcəsi xərclərinin 50,8 faizi cari xərclərə (2017-ci ilə müqayisədə 5,9 faiz çox), 39,4 faizi əsaslı xərclərə (2017-ci ilə müqayisədə 1,7 dəfə çox), 9,8 faizi dövlət borcuna və öhdəliklərinə xidmətlə bağlı xərclərə yönəldilib. Ötən il büdcə xərclərinin 31,7 faizi sosial-övlət xərclərinin maliyyələşdirilməsinə yönəldilib ki, bu da 2017-ci ildə olduğundan 7,6 faiz çoxdur.

Müzakirələrdə çıxış edən deputatlar Vahid Əhmədov, Əli Məsimli, Xan Hüseyin Kazımlı, Aydın Hüseyinov fikir və təkliflərini səsləndirdilər. Sənəd Milli Məclisin növbədənəkar iclasına tövsiyə edildi.

Sonra "Aqrar sığorta haqqında" qanun layihəsi (ikinci oxunuş) müzakirəyə çıxarıldı. Komitə sədri Ziyad Səmədzadə bildirdi ki, sənədin birinci oxunuşu zamanı deputatların irəli sürdükleri bütün təkliflər nəzərə alınıb və layihəyə əlavələr edilib. İclasda həmçinin "Sığorta fəaliyyəti haqqında", "Dövlət rüsumu haqqında" və "Təhsil haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələrinə edilən dəyişikliklər də komitə üzvləri tərəfindən müsbət qarşılandı. Müzakirələrdən sonra sənədlər növbədənəkar iclasa tövsiyə olundu.

Aqrar sığorta könüllü olacaq

Milli Məclisin növbədənəkar iclasında "Aqrar sığorta haqqında" yeni qanun layihəsi ikinci oxunuşda müzakirəyə çıxarıldı. Sənəd dənə parlamentin Aqrar siyasət komitəsinin iclasında geniş müzakirə olub.

Komitənin sədri Eldar İbrahimov bildirdi ki, yeni qanun layihəsi aqrar sahədə risklərin müstəqil sığortası mexanizmi vasitəsilə sığortalanması ilə bağlı münasibətləri tənzimləyir, aqrar sığortanın hüquqi, iqtisadi və təşkilatı əsaslarını müəyyən edir. 4 fəsil, 21 maddədən ibarət olan sənədin üzərində müvafiq strukturlarla birlikdə təkmilləşdirilmələri aparılıb. Qanun layihəsinin birinci oxunuşu zamanı deputatlar tərəfindən bir sıra təkliflər irəli sürüldü. Həmin təkliflər də ikinci oxunuşda nəzərə alınıb.

Layihənin müstəqil olduğunu deyən Eldar İbrahimov bildirdi ki,

qanunun qəbulu Azərbaycan iqtisadiyyatının, kənd təsərrüfatının, sahibkarlığın inkişafına müsbət təsir göstərəcək. Sənədin qəbulu həm ölkə iqtisadiyyatı, həm iş adamları, həm də fermerlər üçün uğurlu olacaq. Çünki iş adamları zərəre uğrayacaq halda, özlərinin hüquqi təminatını əldə etmiş olacaqlar. Özü də aqrar sığorta sahibkarlar, fermerlər üçün könüllü əsaslarla həyata keçiriləcək.

Sonra iclasda "Azərbaycan Respublikasının Konsul Nizamnaməsinin təsdiq edilməsi haqqında", "Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri və obyektleri haqqında", "Dövlət rüsumu haqqında", "Baytarlıq haqqında", "Ekoloji təmiz kənd təsərrüfatı haqqında" və "Lisensiyalar və icazələr haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi ikinci oxunuşda müzakirəyə çıxarıldı.

Qeyd olundu ki, "Baytarlıq haqqında" və "Ekoloji təmiz kənd təsərrüfatı haqqında" qanunlara edilən dəyişiklik dövlət baytarlıq xidməti ilə dövlət baytarlıq nəzarətinin bir-birindən fərqləndirilməsi və onların sərhədlərinin dəqiq müəyyən edilməsini nəzərdə tutur. Bununla da bu sahədə fəaliyyət göstərən orqanların, o cümlədən Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi və Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin fəaliyyətinin səmərəliliyi artacaq. Bu məqsədlə dövlət baytarlıq xidmətinin əhatə dairəsini müəyyən edən yeni maddə əlavə edilir. Dövlət baytarlıq xidməti bilavasitə kənd təsərrüfatı sahəsi olan heyvandarlığın inkişafına, dəstəklənməsinə, heyvan xəstəlikləri ilə mübarizə aparılmasına yönəlib.

Müzakirələrdən sonra hər iki sənəd Milli Məclisin növbədənəkar iclasına tövsiyə edildi.

Bələdiyyələrin səlahiyyəti artırılır

Milli Məclisin Regional məsələlər komitəsinin iyunun 4-də keçirilən iclasında "Bələdiyyələrin statusu haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə" qanun layihəsi müzakirəyə çıxarıldı.

Müzakirələr zamanı komitə sədri Arif Rəhimzadə bildirdi ki, "Bələdiyyələrin statusu haqqında" qanun layihəsinə 49-1-ci maddə əlavə edilir. Həmin maddədə qeyd olunur ki, müvafiq icra hakimiyyəti orqanı bələdiyyələrin fəaliyyətinin təşkil edilməsinə kömək edir və onlara yerli özlünüidarəetmə fəaliyyətinin qanunauyğun həyata keçirilməsi sahəsində metodoloji yardım göstərməsi üzrə tədbirlər görür.

Qanun layihəsinin 10-1-ci maddəsinə də əlavələr edilib.

Belə ki, müvafiq icra hakimiyyəti orqanı bələdiyyə üzvləri və qulluqçularının peşəkarlıq səviyyələrini artırılması məqsədilə xarici dövlətlərin yerli özlünüidarəetmə orqanları, onların assosiasiyaları və ixtisaslaşdırılmış təşkilatları ilə təcrübə mübadiləsinin təşkil edir.

Komitə üzvlərindən Fəzail İbrahimi, Kamran Bayramov, Rüstəm Xəlilov, Azər Badamov, Cavid Osmanov əlavə və dəyişiklikləri müsbət qiymətləndirdilər. Qeyd edildi ki, əlavələr bələdiyyələrin fəaliyyətinin daha da genişlənməsinə xidmət edəcək.

Sonra iclasda "Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi deputatının statusu haqqında" və "Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında"

qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə" qanun layihəsi (ikinci oxunuş) Milli Məclisin Daxili Nizamnaməsinin təsdiq edilməsi haqqında", "Büdcə sistemi haqqında", "Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında", "Banklar haqqında", "Mühasibat uçotu haqqında" və "Mərkəzi Bank haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə" qanun layihəsi (ikinci oxunuş) müzakirə olundu. Bildirildi ki, adıçəkilən sənədlərə edilən dəyişikliklər texniki və uyğunlaşdırma məqsədi daşıyır.

Müzakirəyə çıxarılan qanun layihələri Milli Məclisin növbədənəkar iclasına tövsiyə edildi.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Su Təsərrüfatı İşçiləri Azərbaycanın Sosial Siyasətə Mühüm Təhvilər Verirlər

Son illər ölkəmizdə içməli su və kanalizasiya infrastrukturunun yenidən qurulması sahəsində həyata keçirilən çoxsaylı layihələr şəhər və rayon mərkəzlərində, həmçinin içməli sudan əziyyət çəkən kənd və qəsəbələrdə həyatın canlanmasına, vətəndaşların sağlamlığının qorunmasına, əhəlinin sosial rifahının yüksəldilməsinə zəmin yaradır.

Bu sahədə reallaşdırılan layihələr müstəqil Azərbaycanda həyata keçirilən uğurlu sosial siyasətin prioritet istiqaməti kimi gəldikcə daha çox aktual qəsb edir. Təsərrüfat deyil ki, insan həyatı üçün əvəzəlməz sərvət olan içməli suyun əhəmiyyətindən bəhs edən Prezident İlham Əliyevin "Su həyat mənbəyidir, təmiz su isə sağlam həyat deməkdir" sözləri də insan əminliyinə verilən önəmli təsərrüfatdır.

Təbiətin bəxş etdiyi əvəzsiz nemətlərdən sayılan sudan səmərəli istifadə məhdud şirin su ehtiyatlarına malik Azərbaycanda tarixi bütün dövrlərində aktual olub. Orta əsrlərə aid mənbələrdə Azərbaycanın bəzi yaşayış məntəqələrində su təchizatı sistemlərinin yaradılması barədə faktlar mövcuddur. Su təchizatı tariximizin ilkin inkişaf dövrünə - 19-cu əsrin sonu, 20-ci əsrin əvvəllərinə təsadüf edir. Təxminən bir əsr əvvəl Şollar-Bakı su təchizatı qurğuları istismara verilib. Xaçmaz rayonunun ərazisində Abşeron yarımadasına 187,5 km uzunluğunda kəmərlə çəkilən Bakı şəhərində ilk dəfə mərkəzləşmiş içməli su şəbəkəsi yaradılıb.

Bu sahədə qazanılmış təcrübədən istifadə edilməklə Xaçmazdan Bakıya çəkilmiş 2-ci kəmərlə 1958-ci ildə istismara verilib. Abşeron yarımadasında ənənəvi sürətli inkişafı və əhəlinin artımı nəticəsində içməli suya artan tələbatı ödəmək üçün 1961-ci ildə Ceyranbatan suturemizləyici qurğuların işə salınması.

Azərbaycanın içməli su və kanalizasiya sektorunun sürətli inkişafı böyük dövlət xadimi Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Ümummilli liderin təşəbbüsü və birbaşa rəhbərliyi ilə 1970-71-ci illərdə Kür Suturemizləyici Qurğular Kompleksi yaradılıb, burada emal olunan suyun Abşeron yarımadasına nəqli üçün magistral kəmərlər çəkilib. Bu layihə paytaxta yeni həyat gətirib.

1970-80-ci illərdə ulu öndərin birbaşa nəzarətində Bakı şəhərinin tullantı su infrastrukturunun inkişafını nəzərdə tutan "Böyük kanalizasiya" layihəsi reallaşdırılıb. Həmin dövrdə Hövsan Aerasiya Stansiyası, eləcə də "Sənaye zonası", "Şəhərkənarı" və "Sahil" kollektorları, Zığ kanalizasiya nasos stansiyası inşa edilmiş.

Azərbaycanın əksər rayon mərkəzlərində mərkəzləşdirilmiş içməli su və kanalizasiya sistemlərinin yaradılması da ötən əsrin 70-80-ci illərinə təsadüf edir. Həmin dövrdə ulu öndərin rəhbərliyi ilə bölgələrdə yeni su mənbələri yaradılıb, suğutürücü və suturemizləyici qurğular, su anbarları, nasos stansiyaları, magistral kəmərlər və paylayıcı şəbəkələr tikilib. Bu işlər bəzi yaşayış məntəqələrinin şəhər kimi formalaşmasında mühüm rol oynayıb.

Ümummilli lider müstəqilliyin ilk illərində də paytaxt Bakının keyfiyyətli və dayanıqlı içməli su təchizatını diqqətdə saxlayıb. Ölkədə siyasi sabitlik bərqərar olunduqdan sonra Dünya Bankı və Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı "Böyük Bakı" su təchizatı sistemini yenidən qurulması layihəsi"nə 88,7 milyon dollar güzəştli kredit ayırıb. Bu vəsait hesabına 1998-2002-ci illərdə Kür və Ceyranbatan suturemizləyici qurğularında, 250-dən artıq məhəllədəki nasos stansiyasında əsaslı yenidənqurma işləri aparılıb, su təsərrüfatının maddi-texniki bazası gücləndirilib.

2003-cü ilin oktyabrında İlham Əliyevin xalqın etimadını qazanaraq prezident seçilməsi ilə ölkəmizin həyatında yeni inkişaf mərhələsi başladı. Ulu öndərin memarı olduğu sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasını uğurla davam etdirən Prezident insan sağlamlığının qorunmasına dövlətin sosial siyasətinin prioriteti kimi müəyyənləşdirdi. Su kimi müqəddəs nemətin qorunması, onun keyfiyyətinin təmin olunması, gələcək nəsillər üçün etibarlı mənbələri formalaşdırılması dövlət proqramlarında xüsusi qeyd olundu. Əhəlinin içməli su təminatının və kanalizasiya xidmətlərinin istifadəsinin yaxşılaşdırılması məqsədilə bu sektorda struktur istiqamətlərinə baxıldı. Dövlət başçısının "Su təchizatı sahəsində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi haqqında" 11 iyun 2004-cü il tarixli sərəncamına əsasən, "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti yaradıldı.

2000-ci illərin əvvəllərindən etibarən Bakı şəhərinin və ətraf qəsəbələrini böyüməsi, yeni sənaye müəssisələrinin fəaliyyətə başlaması içməli suya olan tələbatı ciddi şəkildə artırırdı. Bu məsələnin həlli yollarını da ümummilli lider Heydər Əliyev zərgər dəqiqliyi ilə göstərmişdi. O, Bakıya Oğuz-Qəbələ zonasından saf və təmiz bulaq suyunun gətirilməsinin vacibliyini bildirmiş və bununla bağlı araşdırmalara başlanılması barədə tapşırıq vermişdi.

Ulu öndərin bu ideyasını Prezident İlham Əliyev həyata keçirdi. 2007-ci ilin martında Oğuz-Qəbələ-Bakı su kəmərinin təməli atıldı. Dövlət Neft Fondundan maliyyələşdirilən layihə çərçivəsində Oğuz rayonunun ərazisində məhsuldarlığı saniyədə 5 kubmetr olan mənbə yaradıldı, buradan Abşeron yarımadasına 262,5 km özüaxımlı magistral su kəməri inşa edildi. Tikintisinin böyük bir hissəsi mürəkkəb relyefdə aparılan kəmərlə 2010-cu ilin dekabrında istismara verildi. Bununla da Bakı şəhərinin əksər ərazilərini su təchizatında stabil təmin edilib, bəzi yerlərdə isə fasiləsiz rejimə keçirildi.

Su təsərrüfatı işçiləri Azərbaycanda həyata keçirilən sosial siyasətə mühüm töhfələr verirlər

Sürətlə böyüyən və inkişaf edən paytaxtı fasiləsiz su ilə təmin etmək üçün əlavə su həcmərinə ehtiyac var idi. Abşeron yarımadasında qəsəbə və kəndlərdə mərkəzləşdirilmiş su şəbəkələrinin yaradılması, əhəlinin suya olan tələbatının artması, suyun keyfiyyətinin təmin edilməsi, magistral kəmərlərdə mümkün qədər azalması su təchizatında problemlərin yaranmaması su mənbələrinin əlaqələndirilməsinə tələb edirdi. Bu məqsədlə Bakı şəhərinə yeni su mənbəyinin yaradılması qərar verildi. 2011-ci ilin sentyabrında Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə Ceyranbatan gölünün yaxınlığında ultrasüzgəc texnologiyasına əsaslanan yeni kompleksin təməli qoyuldu. Tikintisində aparıcı xarici şirkətlərin iştirakı etdiyi və ən son texnologiyaların tətbiqi olan kompleks 2015-ci ilin oktyabrında istifadəyə verildi. Açıılış mərasimində cənab Prezident bildirmişdir: "Bu kompleksdə ən müasir texnologiyalar tətbiq edilir, dünyanın ən böyük suturemizləyici kompleksidir və Bakı şəhərinin, Abşeron rayonunun sakinlərinə xidmət edəcək. Bax bu gün xəritədəki mənzərə onu göstərir ki, uzun illər içməli sudan kənarlaşdırılan Bakı qəsəbələrindən bəzi su təmiz suyu alacaq. Bir də nə qədər istəyirəm ki, bu, Dünya Səhiyyə Təşkilatının standartlarına cavab verən içməli sudur".

Ənənəvi təmizləmə qurğularından fərqli olaraq yeni kompleksdə su ultrasüzgəc texnologiyasına əsaslanaraq heç bir kimyəvi təmizləmə aparılmadan avtomatik rejimdə mexaniki üsulla təmizlənir. Məhsuldarlığı saniyədə 6,6 kubmetr təşkil edən qurğu 2016-cı ildə Abu Dabi Qlobal Su Sammitində dünya su siyasətinin ən önəmli 4 layihəsindən biri seçilib.

Oğuz-Qəbələ-Bakı su kəmərinin və Ceyranbatan Ultrasüzgəc Suturemizləyici Qurğular Kompleksinin istismara verilməsi Kür suturemizləyici qurğularında emal olunan və Bakıya ötürülən suyun bir hissəsinin içməli su problemi ilə üzləşən Aran bölgəsinin ehtiyaclarının ödənilməsinə yönəlməyə imkan yaradır. Qurğuda emal olunan suyun ətraf rayonlara verilməsi məqsədilə Şirvan-Muğan və Sabirabad-Saatlı qrup su kəmərləri istismara verildi. Bununla da Hacıqabul, Şirvan, Salyan, Biləsuvar, Saatlı və Sabirabad şəhərləri, həmçinin kəmərlərin marşrutu boyu 30-dan artıq kənd keyfiyyətli içməli su ilə təmin olundu.

Mərkəzi Aran bölgəsinin sudan əziyyət çəkən yaşayış məntəqələrini su təchizatı məqsədilə Girdmançayın yatağında məhsuldarlığı saniyədə 450 litr olan Külüllü su mənbəyi yaradılıb və anbar kompleksi tikilib. Buradan Zərdab, Ucar, Kürdəmir və Ağsu şəhərlərinə 182 km uzunluğunda 4 magistral kəmərlə çəkilib. Hazırda bu şəhərlər və magistral kəmərlərin yaxınlığında yerləşən 50-dən artıq kənd Külüllü mənbəyi hesabına keyfiyyətli içməli su ilə təchiz olunur.

Lənkəran və Astarə şəhərlərini içməli su təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədilə Xanbulcaq su anbarının imkanlarından istifadə etməklə yeni texnologiyaya əsaslanan və məhsuldarlığı sutkada 30 min kubmetr olan suturemizləyici qurğular kompleksi inşa edilmiş. Buradan Lənkəran şəhərinə 12 km, Astarə şəhərinə isə 25 km uzunluğunda magistral su kəmərləri çəkilib.

Şərqi Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı dövlət proqramlarına uyğun olaraq su və kanalizasiya layihələrini icrasına başlanılmış 50 şəhər və rayon mərkəzinin 38-də içməli su şəbəkələrinin tikintisi yekunlaşmışdır.

Ötən dövrdə əhəlinin içməli su təminatının yaxşılaşdırılması məqsədilə Qusar, Şamaxı, Şəmkir, Xaçmazda horizontal suğötürücü qurğular, Qax, Gədəbəy, Daşkəsən, Xızı, Oğuz rayonlarında kəpəkləyici qurğular yaradılıb. Ümumilikdə son illər yaradılmış və məhsuldarlığı saniyədə 18,5 kubmetr olan 39 yeni içməli su mənbəyi Azərbaycan vətəndaşlarının sağlamlığına və sosial rifahının yüksəlməsinə hesablanmış uğurlu layihələrdir.

Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı dövlət proqramlarına uyğun olaraq su və kanalizasiya layihələrini icrasına başlanılmış 50 şəhər və rayon mərkəzinin 38-də içməli su şəbəkələrinin tikintisi yekunlaşmışdır.

Ötən dövrdə əhəlinin su təminatını artırmaq üçün 1 milyon 400 min nəfər olan 1050 kəndin içməli su təchizatının yaxşılaşdırılması ilə bağlı işlər görüldü. Prezident İlham Əliyevin 2017 və 2018-ci illərdə imzaladığı sərəncamlar və həmçinin dövlət investisiya proqramları çərçivəsində 46 rayonun 211 kəndində içməli su layihələri icra olundu. Bununla da 330 min sakinin keyfiyyətli içməli suya çıxışı təmin edildi.

Məcburi köçkün qəsəbələri, cəbhəyanı ərazilər və təmas xəttində yerləşən yaşayış məntəqələrinin su təminatını xüsusi diqqətdə saxlanılıb. Bu məqsədlə Biləsuvar rayonunun ərazisində Cəbrayıl rayonundan olan məcburi köçkünlər üçün salınmış qəsəbələr, Füzuli, Ağdam, Ağcabədi, Tərtər, Goranboy, Tovuz və Qazax rayonlarının cəbhəyanı kəndlərində layihələr həyata keçirilib.

Qlobal istiləşmə və quraqlıq nəticəsində bəzi su mənbələrinin məhsuldarlığında baş verməmiş dəyişikliklər nəzərə alınaraq Şamaxı, Gədəbəy, Lerik və Tovuz şəhərləri üçün alternativ mənbələri yaradılması layihələri icra edilmişdir.

Bakı şəhəri və Abşeron yarımadasında su təchizatı və kanalizasiya infrastrukturunun inkişaf etdirilməsi məqsədilə 2011-ci ildə Abşeron yarımadasının su təchizatı, kanalizasiya sistemləri və yağış sularının idarə olunması üzrə Master Plan hazırlanıb. Hazırda həyata keçirilən layihələr bu sənədin tələblərinə uyğun icra edilir. Master Planın əsas layihələrindən olan Ceyranbatan Ultrasüzgəc Suturemizləyici Qurğular Kompleksi və 84 km uzunluğunda Ceyranbatan-Zirə magistral su kəməri, həmçinin kəmərin marşrutu boyunca yerləşən anbar kompleksləri istehlakçıların dayanıqlı su təminatı üçün yeni imkanlar açıb. Yeni yaradılan infrastruktur hesabına Pirallahı, Dübəndi, Gürgan, Türkan, Zirə, Qala, Mərdəkan, Şüvəlan, Şağın qəsəbələri, həmçinin Binəqədi, Sabuncu və Suraxanı rayonlarının bir sıra yaşayış məntəqələri dayanıqlı içməli su ilə təmin edilmişdir.

Koreya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Agentliyinin qrantı hesabına icra edilmiş layihə

çərçivəsində Kürdəxanı qəsəbəsində yeni su təchizatı sistemləri yaradılıb və 14 mindən artıq sakin fasiləsiz rejimdə içməli su ilə təmin olundu. Abşeron yarımadasında ekoloji problemlərin həlli məqsədilə icra olunan "Təmiz Şəhər" layihəsi Balaxanı qəsəbəsində yeni su təchizatı sistemlərinin yaradılmasına imkan verdi.

Sadıyyə İnkişaf Fondu ilə birgə maliyyələşdirilən layihə çərçivəsində Badamdar qəsəbəsində yeni infrastrukturun yaradılması işlərinin birinci mərhələsi yekunlaşmışdır. Bu layihənin imkanlarından istifadə olunmaqla 20-ci sahə yaşayış massivinin içməli su təminatı da əsaslı şəkildə yaxşılaşacaq. Fondun maliyyələşdirdiyi digər layihə çərçivəsində Xırdalan şəhərinin içməli su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması davam etdirilir.

Bakı şəhərinin şərq hissəsinin içməli su təchizatında müstəsna əhəmiyyət daşıyan anbar komplekslərində aparılan yenidənqurma işləri nəticəsində Nizami, Xətai, Suraxanı və Sabuncu rayonlarının böyük hissəsi fasiləsiz rejimdə içməli su ilə təmin edilmişdir. Eyni zamanda, yeni magistral və paylayıcı şəbəkələrin tikintisi, yeni birləşmələrin verilməsi paytaxt sakinlərinin dayanıqlı və keyfiyyətli su təminatına imkan yaradır. Bakının küçə və prospektlərində yol infrastrukturunun yenidən qurulması ilə əlaqədar uzun illərdir istismarda olan su və kanalizasiya xətləri də yenilənir.

2013-cü ildə çoxmənzilli yaşayış binalarının daxili kommunikasiya sistemlərinin "Azərsu" ASC-nin balansına verilməsindən sonra 5000-dən artıq binanın daxili kommunikasiya xətləri yenidən qurulub.

Suun ilər istehlakçılarını içməli su ilə təminatının yaxşılaşdırılması kanalizasiya xidmətlərindən istifadənin aktuallığını artırır. Abşeron yarımadasında və regionlarda yeni kanalizasiya şəbəkələrinin, kollektorların və tullantı suturemizləyici qurğuların tikintisi, eləcə də mövcud xətlərin rekonstruksiyası göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə imkan verir.

Sumqayıt şəhərində və ətraf ərazilərdə yaranan tullantı sularının təmizlənilib zərərsizləşdirilməsi məqsədilə məhsuldarlığı sutkada 100 min kubmetr olan tullantı suturemizləyici qurğu inşa edilmişdir. Ötən dövrdə məhsuldarlığı sutkada 10 min kubmetr olan Buzovna tullantı suturemizləyici qurğusu inşa edilmiş, sutkalıq məhsuldarlığı 16 min kubmetr olan Şüvəlan tullantı suturemizləyici qurğusu yenidən qurulmuşdur.

Azərbaycan hökuməti və Koreya İxrac-İdax Bankının birgə maliyyələşdirdiyi layihə çərçivəsində Pirsəğ qəsəbəsində məhsuldarlığı sutkada 40 min kubmetr layihələndirilən tullantı suturemizləyici qurğunun tikintisi işə davam etdirilir.

axıdılan tullantı sularının qarşısının alınması hesablanıb. 14 km uzunluğunda Bayıl-Bibiheybət-Lökbatan, 15 km-lik Novxanı-Sumqayıt kanalizasiya kollektorlarının istismara verilməsi, eləcə də Bakı buxtasının sahilı boyu mövcud xətlərin reabilitasiyası Dənizkənarı Milli Park, Dövlət Bayrağı Meydanı, Şıx, Novxanı və Sumqayıt çimərliklərinin əhatə etdiyi böyük bir ərazidə dənizə axıdılan tullantı sularının qarşısını alıb.

Bakı şəhərində və Abşeron yarımadasında səth və qrunt sularının yaratdığı problemlərin həlli məqsədilə 16 ünvandə layihələr icra edilmişdir. Bu layihələr çərçivəsində 20 km-dən artıq yağış-kanalizasiya kollektorları inşa olunmuşdur. Böyükşor, Məhəmmədli, Kürdəxanı və Taşqılı göllərində su səviyyəsinin tənzimlənməsi məqsədilə infrastruktur yaradılıb. Bununla da həmin ünvandə subasman hallarının qarşısı alınmışdır.

Dövlət başçısının ərzaq təhlükəsizliyinin və ölkənin ixrac potensialının artırılmasının təmin edilməsi barədə tapşırıqlarına uyğun olaraq "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti tərəfindən Zərdab, Hacıqabul və Şamaxı rayonlarının ərazisində əkin sahələrinin suvarma suyu ilə təminatının yaxşılaşdırılması layihələri həyata keçirilib. Bu məqsədlə Kür çayı sahilində məhsuldarlığı saniyədə 3 kubmetr olan suğötürücü qurğu, su təminatı da əsaslı şəkildə yaxşılaşacaq. Fondun maliyyələşdirdiyi digər layihə çərçivəsində Xırdalan şəhərinin içməli su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması davam etdirilir.

Bakı şəhərinin şərq hissəsinin içməli su təchizatında müstəsna əhəmiyyət daşıyan anbar komplekslərində aparılan yenidənqurma işləri nəticəsində Nizami, Xətai, Suraxanı və Sabuncu rayonlarının böyük hissəsi fasiləsiz rejimdə içməli su ilə təmin edilmişdir. Eyni zamanda, yeni magistral və paylayıcı şəbəkələrin tikintisi, yeni birləşmələrin verilməsi paytaxt sakinlərinin dayanıqlı və keyfiyyətli su təminatına imkan yaradır. Bakının küçə və prospektlərində yol infrastrukturunun yenidən qurulması ilə əlaqədar uzun illərdir istismarda olan su və kanalizasiya xətləri də yenilənir.

2013-cü ildə çoxmənzilli yaşayış binalarının daxili kommunikasiya sistemlərinin "Azərsu" ASC-nin balansına verilməsindən sonra 5000-dən artıq binanın daxili kommunikasiya xətləri yenidən qurulub.

Suun ilər istehlakçılarını içməli su ilə təminatının yaxşılaşdırılması kanalizasiya xidmətlərindən istifadənin aktuallığını artırır. Abşeron yarımadasında və regionlarda yeni kanalizasiya şəbəkələrinin, kollektorların və tullantı suturemizləyici qurğuların tikintisi, eləcə də mövcud xətlərin rekonstruksiyası göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə imkan verir.

Sumqayıt şəhərində və ətraf ərazilərdə yaranan tullantı sularının təmizlənilib zərərsizləşdirilməsi məqsədilə məhsuldarlığı sutkada 100 min kubmetr olan tullantı suturemizləyici qurğu inşa edilmişdir. Ötən dövrdə məhsuldarlığı sutkada 10 min kubmetr olan Buzovna tullantı suturemizləyici qurğusu inşa edilmiş, sutkalıq məhsuldarlığı 16 min kubmetr olan Şüvəlan tullantı suturemizləyici qurğusu yenidən qurulmuşdur.

Azərbaycan hökuməti və Koreya İxrac-İdax Bankının birgə maliyyələşdirdiyi layihə çərçivəsində Pirsəğ qəsəbəsində məhsuldarlığı sutkada 40 min kubmetr layihələndirilən tullantı suturemizləyici qurğunun tikintisi işə davam etdirilir.

Azərbaycanda tunel tipli kanalizasiya kollektorlarının tikintisinə başlanılıb. Bayıl-Bibiheybət-Lökbatan, Xocəsən-Binəqədi-Xırdalan, Bilgəh-Pirsəğ, Dərnəgöl-Zığ-Hövsan, Novxanı-Sumqayıt kollektorları kanalizasiya infrastrukturunun yaxşılaşdırılmasına və Xəzər dənizinə təmizlənmədən

edilən göstəriciləri 39-dan 110-a, nümunə sayı 7 mindən 16 minə, monitoring nöqtələrinin sayı 180-dən 1300-ə çatdırılıb.

Fəaliyyətə başladıqdan cəmi bir il sonra beynəlxalq akkreditasiyadan keçən laboratoriya dünyanı aparıcı şirkətlərinin təmsil olunduğu sənətkarlıq proqramlarına qoşulmuşdur.

Bu təcrübədən istifadə etməklə respublika üzrə 9 regional laboratoriyaların yaradılması işləri başa çatdırılıb. Regional laboratoriyaların coğrafi məkanı ilə seçilib ki, Azərbaycanın ən ucaq ərazisində yerləşən mənbələrdəki suyun keyfiyyət göstəricilərini də daim nəzarətdə saxlamaq mümkündür.

"Azərsu" ASC-də informasiya və kommunikasiya texnologiyalarının beynəlxalq standartlara uyğun inkişaf etdirilməsi, texnoloji proseslərin avtomatlaşdırılması, yeni elektron xidmətlərin yaradılması istiqamətində zəruri tədbirlər həyata keçirilib.

Bir neçə ildir uğurla tətbiq olunan AzərsuCİS (Azərsu ci-ay-es) coğrafi informasiya sistemi istehsalatda müsbət nəticələr verməkdədir. "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə aid bütün yeraltı və yerüstü infrastruktur məlumatlarını toplağı bu sistemə indiyə qədər 17100 km su, 8500 km kanalizasiya xətti, 6 mindən çox qurğu və kompleks, 536 min bina ilə bağlı məlumatlar daxil edilmişdir. Sevindirici haldır ki, AzərsuCİS (Azərsu ci-ay-es) layihəsi nüfuzlu Benti müsabiqəsinin, eləcə də Beynəlxalq Coğrafi İnformasiya Sistemləri Forumunun qalibi olmuşdur.

"Elektron xidmətlərin genişləndirilməsi ilə bağlı tədbirlər barədə" Prezident fərmalarına uyğun olaraq 17 elektron xidmət və təndəşlərin istifadəsinə verilib. Ən çox elektron müraciət qəbul edilən 5 dövlət qurumundan biri olan "Azərsu" ASC-yə 2018-ci ildə 345 min müraciət daxil olmuşdur.

Vətəndaşların işinin asanlaşdırılması, şəffaflığın təmin edilməsi məqsədilə "ASAN xidmət" və "ASAN kommunal" mərkəzlərində "Azərsu" ASC-nin xidmət bölmələrinin fəaliyyəti tam təmin edilmişdir. Ümumilikdə 2014-cü ildən indiyədək bütün xidmət mərkəzlərinə vətəndaşlar tərəfindən 220 mindən çox müraciət daxil olmuşdur.

Beynəlxalq əlaqələrin genişləndirilməsi cəmiyyət ölkə daxilində və xaricdə keçirilən sərgi-konfransların, beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirlərin fəal iştirakçılarına çevrilib.

Ölkəmizdə su sektorunda həyata keçirilən layihələr beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən yüksək dəyərləndirilib. "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin 2015 və 2018-ci illərdə Dünya Su Şurasının idarə heyətində, 2017-ci ildə Beynəlxalq Su Ehtiyatları Assosiasiyasında təmsil olunmasında bu amil həlledici rol oynamışdır.

14-18 mart 2017-ci il tarixlərində Bakı şəhərində 1-ci Bakı Beynəlxalq Su Həftəsi keçirilib. Həftə çərçivəsində dünyanın unikal su təchizatı sistemlərindən sayılan Şollar-Bakı su təchizatı qurğularının 100 illik yubileyi, Dünya Su Şurasının idarə heyətinin 61-ci Toplantısı və digər tədbirlərdə 37 ölkədən olan 200-dən çox qonaq iştirak edib. 1-ci Bakı Beynəlxalq Su Həftəsinin yekununda Bakı Yənnaməsi qəbul edilmişdir.

Səhmdar cəmiyyətdə insan resurslarından səmərəli istifadə məqsədilə kompleks tədbirlər həyata keçirilib. 2014-cü ildə Fransanın "Suez Environment" (Envirement) şirkəti ilə praktiki təlim, nou-hau ötürülməsi və texniki yardıma dair müqavilə imzalanıb və təlim sistemini beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması istiqamətində işlər aparılıb. Eyni zamanda, Hövsan Aerasiya Stansiyasının ərazisində yeni Təlim-Tədris Mərkəzi yaradılıb. Mərkəzdə beynəlxalq və regional təlimləri, mərkəzin üçün lazımı şəraiti təmin olunmuşdur. Mütəxəssislərin praktiki biliklərinin artırılması məqsədilə burada təcrübə poliqonunun tikintisi davam etdirilib.

"Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti ölkəmizin elm və təhsil müəssisələri ilə əməkdaşlığa da xüsusi önəm verir. Təhsil Nazirliyi, Milli Elmlər Akademiyası, Bakı Dövlət Universiteti və Azərbaycan Memarı və İnşaat Universiteti ilə imzalanmış əməkdaşlığa dair sənədlər qadr potensialının gücləndirilməsinə töhfələr verməkdədir.

Fəaliyyətində ekoloji layihələrin icrasına önəm verən "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti ətraf mühitin qorunması və ekoloji sabitliyin təmin olunması tədbirlərində də fəal iştirak edir. Son illər cəmiyyətin idarə və müəssisələrinin, hidrotexniki qurğularının yerləşdiyi ərazilərdə 500 hektar yaşillıq sahəsi yaradılıb. Yaşillandırma tədbirləri çərçivəsində 250 mindən artıq müxtəlif növ ağac və kol bitkiləri əkilib.

Ekoloji fəaliyyət çərçivəsində Yasamal rayonunda yerləşən mərkəzi su anbarının ərazisində 6 hektardan artıq sahədə miasir park yaradılıb. Yasamal parkında yaşillıq zolaqları, fəvvarələr, seyrangahlar, uşaq meydanları və idman qurğuların inşa edilməkə paytaxt sakinlərinin istifadəsinə verilib.

Su təsərrüfatı işçilərinin əməyi hər zaman ölkə rəhbərliyi tərəfindən yüksək qiymətləndirilib. "Azərsu" ASC-nin əməkdaşlarının fəxri adı və medalları təltif olunması, icrasına başlanan və istismara verilən bir çox layihələrin təməli və açılış mərasimlərində Prezident İlham Əliyevin şəxsi iştirakı, 14 may 2014-cü ildə imzalanmış sərəncamla 1 iyun ayının 5-nin "Su təsərrüfatı və meliorasiya işçiləri günü" peşə bayramının təsis edilməsi bunun bariz nümunəsidir.

QORXMAZ HÜSEYNOV,
"Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri

Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 12-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 4 (I kitab), maddə 250, № 5, maddə 323; 2002, № 12, maddə 709; 2003, № 8, maddə 420; 2004, № 3, maddə 123, № 5, maddə 318, № 6, maddə 415, № 10, maddə 761, № 11, maddə 901; 2005, № 2, maddə 61, № 6, maddə 466, № 8, maddələr 684, 692, 693, № 11, maddə 996, № 12, maddə 1085; 2006, № 2, maddə 68, № 3, maddə 225, № 5, maddə 387, № 6, maddə 478, № 8, maddə 657, № 12, maddə 1005; 2007, № 2, maddə 80, № 6, maddə 560, № 8, maddə 745, № 10, maddə 937, № 11, maddə 1053, № 12, maddələr 1215, 1219; 2008, № 3, maddə 145, № 6, maddə 456, № 7, maddə 602, № 12, maddə 1049; 2009, № 2, maddə 47, № 5, maddə 295, № 6, maddə 404, № 7, maddə 517; 2010, № 2, maddə 75, № 3, maddə 171, № 4, maddələr 265, 266, 276; 2011, № 2, maddə 71, № 7, maddə 586, № 8, maddə 750, № 12, maddələr 1073, 1102; 2012, № 1, maddə 5, № 5, maddə 403, № 6, maddə 498; 2013, № 1, maddə 15, № 6, maddə 620, № 11, maddə 1280, № 12, maddələr 1469, 1478; 2014, № 2, maddə 96, № 7, maddə 768; 2015, № 3, maddə 254, № 5, maddə 512, № 7, maddə 814, № 10, maddə 1093; 2016, № 1, maddə 26, № 2 (I kitab), maddələr 186, 204, № 3, maddə 401, № 4, maddələr 640, 646, № 6, maddə 1005, № 7, maddə 1248, № 12, maddələr 1998, 2018; 2017, № 2, maddələr 151, 153; № 4, maddə 524, № 5, maddələr 703, 735, № 6, maddə 1035, № 11, maddə 1953, № 12 (I kitab), maddələr 2210, 2234, 2239; 2018, № 2, maddə 142, № 4, maddə 650, № 5, maddələr 845, 851, № 11, maddə 2212, № 12 (I kitab), maddələr 2467, 2518, 2526, 2533; 2019, № 1, maddələr 23, 50; Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il 23 aprel tarixli 1566-VQD nömrəli Qanunu) aşağıdakı dəyişikliklər edilmişdir:

1. 850.1-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“850.1. Yük daşınması müqaviləsinə görə daşıyıcı yükü haqq (yüklərin daşınması üçün haqq) müqabilində olduğu yerdən təyinat yerinə daşınması, yük göndərən, yükü alan və ya onların səlahiyyətləndirdiyi digər şəxs isə daşımının dəyərini ödəməyi öhdəsinə götürür.”.

2. 851-ci maddə üzrə:

2.1. adına “yük alan” sözlərindən sonra “. Daşıyıcı” sözü əlavə edilsin;

2.2. mətnində “daşıyıcı ilə müqavilə bağlayan” sözləri “adından yük göndərilməsi rəsmiləşdirilən fiziki və ya hüquqi” sözləri ilə əvəz edilsin;

2.3. aşağıdakı məzmununda üçüncü və dördüncü cümlələr əlavə edilsin:

“Yük alan əqd əsasında yüklərin alınmasına səlahiyyətli fiziki və ya hüquqi şəxsdir. Daşıyıcı müqavilə əsasında və haqq müqabilində yükün olduğu yerdən təyinat yerinə daşınmasını həyata keçirən və mülkiyyət, icarə və ya istifadə hüququ ilə nəqliyyat vasitələrinə malik olan fiziki və ya hüquqi şəxsdir.”.

3. Aşağıdakı məzmununda 853.1-1-ci maddə əlavə edilsin: “853.1-1. Yük göndərən yükün daşınması müqaviləsinin lazımlıca icrası üçün yükə aid olan sənədləri və digər məlumatları daşıyıcıya təqdim etməlidir.”.

4. 861-ci maddənin mətni 861.1-ci maddə hesab edilsin və aşağıdakı məzmununda 861.2-ci maddə əlavə edilsin:

“861.2. Ekspeditora qarşı yaranan tələblər üzrə iddia müddəti iddia qaldırmaq hüququ yarandıqı andan bir il təşkil edir. Ekspeditora qarşı iddia qaldırılmazdan əvvəl ona yazılı formada pretenziya verilməsi məcburidir. Pretenziya iddia müddətində ərizədə verilməlidir. Ekspeditor pretenziyanı rədd etdikdə və ya qismən qəbul etdikdə, yaxud 30 gün müddətində pretenziyaya cavab vermədikdə, ona qarşı məhkəmədə iddia qaldırılabilir.”.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 17 may 2019-cu il

“Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il 17 may tarixli 1588-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cü bəndini rəhbər tutaraq, “Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il 17 may tarixli 1588-VQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

1.1. Azərbaycan Respublikası qanunlarının və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının “Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan

Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılması ilə bağlı təkliflərini üç ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının həmin Qanuna uyğunlaşdırılmasını üç ay müddətində təmin edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.3. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin Qanuna uyğunlaşdırılmasını nəzərdə saxlasın və bunun icrası barədə beş ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.4. həmin Qanundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktların “Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılmasını təmin edib Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat versin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 3 iyun 2019-cu il

“Azərbaycan Respublikasında icbari tibbi sığortanın tətbiqinin təmin edilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 20 dekabr tarixli 418 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

“Azərbaycan Respublikasında icbari tibbi sığortanın tətbiqinin təmin edilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 20 dekabr tarixli 418 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 12,

maddə 2575) 2-ci hissəsinə “Talassemiya Mərkəzi” sözlərindən sonra “B.Ə.Eyvazov adına Elmi-Tədqiqat Hematologiya və Transplantologiya İnstitutu, K.Y.Fərəcova adına Elmi-Tədqiqat Padiatriya İnstitutu, Akademik C.M.Abdullayev adına Elmi-Tədqiqat Kardiologiya İnstitutu, V.Y.Axundov adına Elmi-Tədqiqat Tibbi Profilaktika İnstitutu, Elmi-Tədqiqat Ağciyər Xəstəlikləri İnstitu-

tu, Elmi-Tədqiqat Mamalıq və Ginekologiya İnstitutu, Elmi-Tədqiqat Tibbi Bərpa İnstitutu, Elmi-Tədqiqat Travmatologiya və Ortopediya İnstitutu, M.A.Topçubaşov adına Elmi Cərrahiyyə Mərkəzi” sözləri əlavə edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 3 iyun 2019-cu il

“Uşaqların zərərli informasiyadan qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 30 oktyabr tarixli 1310-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 20 noyabr tarixli 354 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. “Uşaqların zərərli informasiyadan qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 30 oktyabr tarixli 1310-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 20 noyabr tarixli 354 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 11, maddə 2267) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. Aşağıdakı məzmununda 3.1-1-ci bənd əlavə edilsin:

“3.1-1. həmin Qanunun 13.1-ci maddəsinin birinci, ikinci, üçüncü cümlələrində, 13.4-cü maddəsində və 15.3-cü maddəsinin birinci cümləsində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi həyata keçirir.”;

1.2. 3.2-ci bənd “Milli Televiziya və Radio Şurası” sözlərindən sonra “, “müvafiq icra hakimiyyəti orqanları” dedik-

də mədəni-kütləvi tədbirin keçirilməsi barədə afişalara və digər elanlara, həmçinin belə tədbiri ziyarət etmək hüququ verən biletlərə, dəvətnamələrə və digər sənədlərə münasibətdə Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi, internet informasiya ehtiyatları vasitəsi ilə yayımlanan kino, televiziya və videofilmlərə (o cümlədən animasiya filmlərinə), kompüter oyunlarına və digər elektron oyunlara münasibətdə Azərbaycan Respublikasının Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi, mətbu nəşrlərə və digər informasiya məhsullarına münasibətdə isə Azərbaycan Respublikasının Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi” sözləri əlavə edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

2.1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının bu Fərmana uyğunlaşdırılması ilə bağlı təkliflərini üç ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

2.2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının bu Fərmana uyğunlaşdırılmasını üç ay müddətində təmin edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

2.3. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının bu Fərmana uyğunlaşdırılmasını nəzərdə saxlasın və bunun icrası barədə beş ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

2.4. bu Fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktların bu Fərmana uyğunlaşdırılmasını təmin edib Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat versin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 3 iyun 2019-cu il

“Övladlığötürmə sahəsində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 10 dekabr tarixli 393 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

“Övladlığötürmə sahəsində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında” Azərbaycan Res-

publikası Prezidentinin 2018-ci il 10 dekabr tarixli 393 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 12, maddə 2550) 2-ci və 5-ci hissələrində “iyunun 1-dən” sözləri “noyabrın

1-dən” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 31 may 2019-cu il

Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq, “Daşınar əmlakın yüklüüylü haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 28 dekabr tarixli 1429-VQD nömrəli Qanununun icrası ilə əlaqədar **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 4 (I kitab), maddə 250, № 5, maddə 323; 2002, № 12, maddə 709; 2003, № 8, maddə 420; 2004, № 3, maddə 123, № 5, maddə 318, № 6, maddə 415, № 10, maddə 761, № 11, maddə 901; 2005, № 2, maddə 61, № 6, maddə 466, № 8, maddələr 684, 692, 693, № 11, maddə 996, № 12, maddə 1085; 2006, № 2, maddə 68, № 3, maddə 225, № 5, maddə 387, № 6, maddə 478, № 8, maddə 657, № 12, maddə 1005; 2007, № 2, maddə 80, № 6, maddə 560, № 8, maddə 745, № 10, maddə 937, № 11, maddə 1053, № 12, maddələr 1215, 1219; 2008, № 3, maddə 145, № 6, maddə 456, № 7, maddə 602, № 12, maddə 1049; 2009, № 2, maddə 47, № 5, maddə 295, № 6, maddə 404, № 7, maddə 517; 2010, № 2, maddə 75, № 3, maddə 171, № 4, maddələr 265, 266, 276; 2011, № 2, maddə 71, № 7, maddə 586, № 8, maddə 750, № 12, maddələr 1073, 1102; 2012, № 1, maddə 5, № 5, maddə 403, № 6, maddə 498; 2013, № 1, maddə 15, № 6, maddə 620, № 11, maddə 1280, № 12, maddələr 1469, 1478; 2014, № 2, maddə 96, № 7, mad-

də 768; 2015, № 3, maddə 254, № 5, maddə 512, № 7, maddə 814, № 10, maddə 1093; 2016, № 1, maddə 26, № 2 (I kitab), maddələr 186, 204, № 3, maddə 401, № 4, maddələr 640, 646, № 6, maddə 1005, № 7, maddə 1248, № 12, maddələr 1998, 2018; 2017, № 2, maddələr 151, 153; № 4, maddə 524, № 5, maddələr 703, 735, № 6, maddə 1035, № 11, maddə 1953, № 12 (I kitab), maddələr 2210, 2234, 2239; 2018, № 2, maddə 142, № 4, maddə 650, № 5, maddələr 845, 851, № 11, 2212, № 12 (I kitab), maddələr 2467, 2518, 2526, 2533; 2019, № 1, maddələr 23, 50; Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il 23 aprel tarixli 1566-VQD nömrəli Qanunu) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 965.2-ci maddədə “Hesabdakı” sözü “Daşınar əmlakın yüklüüylü haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda başqa hal nəzərdə tutulmayıbsa, hesabdakı” sözləri ilə əvəz edilsin.

2. 965.3-cü maddədə “Bir” sözü “Daşınar əmlakın yüklüüylü haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda başqa hal nəzərdə tutulmayıbsa, bir” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 17 may 2019-cu il

“Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il 17 may tarixli 1593-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cü bəndini rəhbər tutaraq, “Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il 17 may tarixli 1593-VQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

1.1. Azərbaycan Respublikası qanunlarının və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının “Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində də-

yişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılması ilə bağlı təkliflərini üç ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının həmin Qanuna uyğunlaşdırılmasını üç ay müddətində təmin edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.3. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin Qanuna uyğunlaşdırılmasını nəzərdə saxlasın və bunun icrası barədə beş ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.4. bu Sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktların “Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılmasını təmin edib Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat versin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 3 iyun 2019-cu il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2008-ci il 22 aprel tarixli 744 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Giriş-çıxış və qeydiyyat” idarələrarası avtomatlaşdırılmış məlumat-axtarış sistemi haqqında Əsasnamə”də dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2008-ci il 22 aprel tarixli 744 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2008, № 4, maddə 258, № 12, maddə 1058; 2009, № 2, maddə 75, № 7, maddə 532, № 8, maddə 618, № 10, maddə 776; 2010, № 2, maddə 88, № 7, maddə 610, № 8, maddə 717, № 9, maddə 770; 2011, № 4, maddə 282, № 10, maddə 891; 2012, № 8, maddə 787; 2013, № 9, maddə 1046, № 11, maddələr 1321, 1339; 2014, № 2, maddə 122, № 9, maddələr 1027, 1062; 2015, № 2, maddə 121, № 5, maddələr 521, 543, № 9, maddə 989; 2016, № 2 (II kitab), maddə 228, № 3, maddə 470, № 5, maddələr 869, 879, № 9, maddə 1464, № 10, maddə 1643, № 11, maddə 1816; 2017, № 2, maddələr 173, 185, № 5, maddələr 776, 817, № 8, maddə 1521; 2018, № 2, maddə 189, № 3, maddə 449, № 4, maddələr 662, 682, № 8, maddə 1688, № 9, maddə 1840, № 10, maddə 1985, № 11, maddə 2264, № 12 (I kitab), maddələr 2565, 2585) ilə təsdiq edilmiş “Giriş-çıxış və qeydiyyat” idarələrarası avtomatlaşdırılmış məlumat-axtarış sistemi haqqında Əsasnamə”də aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 8.19.2-ci yarımbəndin sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə

əvəz olunsun və aşağıdakı məzmununda 8.19.3-cü yarımbənd əlavə edilsin:

“8.19.3. gömrük sərhədini keçən fiziki şəxslər barədə gömrük qanunvericiliyinin pozulmasına dair əməliyyat məlumatı olduqda həmin məlumatların, habelə gömrük qaydaları əleyhinə olan inzibati xətalardan törədilməsinə görə son bir il ərzində barəsində inzibati tənbeh tətbiq edilən və ibtidai istintaqı Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi tərəfindən aparılan cinayətlərə görə məhkumluğu olan şəxslər barədə məlumatların “Sərhədkeçmə zamanı xüsusi diqqət siyahısı”na daxil edilməsi və müvafiq əsaslar aradan qaldıqda məlumatların aktiv statusunun dəyişdirilməsi.”;

1.2. 12.6-1.1-ci yarımbəndə “müvəqqəti aparın” sözlərindən sonra “, həmçinin bu Əsasnamənin 8.19.3-cü yarımbəndində nəzərdə tutulan” sözləri əlavə edilsin;

1.3. aşağıdakı məzmununda 12.6-1.1.3-cü yarımbənd əlavə edilsin:

“12.6-1.1.3. bu Əsasnamənin 8.19.3-cü yarımbəndində nəzərdə tutulan fiziki şəxslərə gömrük nəzarəti formalarının tətbiq edilməsi.”;

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

2.1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının bu Fərmana uyğunlaşdırılması ilə bağlı təkliflərini üç ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan

Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

2.2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının bu Fərmana uyğunlaşdırılmasını üç ay müddətində təmin edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

2.3. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının bu Fərmana uyğunlaşdırılmasını nəzərdə saxlasın və bunun icrası barədə beş ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

2.4. bu Fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktların bu Fərmana uyğunlaşdırılmasını təmin edib Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat versin.

4. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsi Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti ilə birlikdə bu Fərmanın icrası ilə bağlı tədbirlərini həyata keçirməsini təmin etsin.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri Ramazan bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqını təbrik edib

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin (QMI) sədri Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə Ramazan bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqını təbrik edib. Bu barədə AZƏRTAC-a QMI-dən məlumat verilib.

Təbrikdə deyilir ki, əzəmət və sevinci hədsiz olan bu ulti bayram insanlara böyük səadət və fəxarət bəxş edir. Həmd-səna olsun Uca Allaha ki, Onun Rızasını qazanmaq üçün müsəlman qardaş və bacılarımız bu mübarək ay boyunca bütün ibadətlerini sonsuz ehtiram, fərəh və səylə tamamlayaraq, Ramazan-Şərifin bayram səadətinə qovuşmağa nail olublar. Qoy İslam dininə ehtiramını nümayiş etdirən, Allahın vacib hökmü olan oruc ibadətini səmimi hissələrlə başa vuran xalqımıza bu mübarək ayın fəzilət və bərəkətlərindən nəsib olsun.

Mərhəmət, savab və ülfət ayı olan Ramazan bəşər övladına dözümlü, xeyirxahlıq və yardımlaşmanı təlqin edir. Bu ulti bayram günündə qohum-əqrəbə, valideynlərə baş çəkməsi, küsülülərin barışması, yetim, kimsəsiz və ehtiyacı olanlara şəfqət göstərilməsi, dünyasını dəyişmiş yaxınların qəbirlərinin ziyarəti müstəhəb əməllərdir.

Allah Təbarəkə və Təalının lütfü və mərhəməti sayəsində Ramazan bayramını qarşılayan xalqımızın ulti arzuları Vətənimiz üçün səadət, əmin-amanlıq istəkləri ilə qovuşur. Bu əziz gündə biz Allaha dualar edirik ki, inşaallah, işğal altında olan torpaqlarımızın azad edilməsini, dövlətçiliyimizin davamlı olaraq tərəqqisini, Azərbaycanın dünya birliyində mövqə və nüfuzunun daha da möhkəmlənməsini bizlərə nəsib etsin.

Bu əziz bayram günündə qədirbilən xalqımız Azərbaycanın milli-mənəvi dəyərlərinin dirçəldilməsi və inkişafında əvəzsiz xidmətləri olmuş ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin ruhuna rəhmət oxuyur və onun layiqli davamçısı, müstəqil Azərbaycanın siyasi, iqtisadi, mədəni-mənəvi güdrətinin təmini üçün yorulmaz səylər göstərən, dövlətçilik tariximizə yeni, qürurverici səhifələr yazan Prezident İlham Əliyev həzrətlərinə Azərbaycanın tərəqqisi, Haqq işimizin qələbəsi naminə fəaliyyətində böyük nailiyyətlər diləyirlər.

"Bir daha əziz bayram - Eydül-Fitr səadətinə yetişən bütün müsəlmanlarımızı səmimi qəlbədən təbrik edir, xeyir-dualarını yetirirəm.

Qoy qəlbəndə Allah məhəbbəti yaşadan xalqımızın, inşaallah, bütün ulti arzu və niyyətləri gerçəkləşsin! Allah cəmi şəhidlərimizə rəhmət eləsin, qəbirləri nurla dolsun! Qoy Allah orucumuzun əcri olaraq Öz Lütfü sayəsində bizlərə xeyir və bərəkətini artırsın, mənəvi birliyimizi gücləndirsin! Amin!", - deyərək təbrikə bildirilir.

Milli-mənəvi dəyərlər işığında

Əvvəli 1-ci səh.

Amma tarixin ənənəliklərdən süzülüb gələn müqəddəs islami dəyərlərin insan ruhuna verdiyi mənəvi qidanın nəticəsi idi ki, islami unudurmaq heç kəmə nəsib olmadı. Dövlət müstəqilliyimizi yenidən bərpa edəndən sonra islam dininin milli həmrəyliyimizin möhkəm olmasında nə qədər böyük rol oynadığının şahidi olduq.

Azərbaycanın inkişafının məhz dərin tarixi, mədəni və mənəvi köklərlə sıx vəhdətdə olduğunu ulu öndər Heydər Əliyev hələ sovet hakimiyyəti zamanı ölkəyə rəhbərlik edərkən nəzərə alırdı. Ulu öndər bilirdi ki, dini dəyərlərin məhv edilməsi, mental baxışların dəyişdirilməsi yönündə həyata keçirilən tədbirlər yalnız və yalnız xalqımızın mənəvi məhvəsinə hesablanmış məkrli siyasətdir. Xalqın mənəvi məhvi isə onun ən böyük faciəsi ola bilərdi. Siyasi fəaliyyətinin əsas hissəsi sovet dövrü ilə bağlı olan xalqımızın ümummilli lideri kommunizm ideologiyasının şüurlara yeridiləyən bir vaxtda belə qəlbəndə uca Allaha inam bəsləyib, islamın və xalqımızın bir-biri ilə uzlaşan mənəvi dəyərləri onun həyat əməli olub.

İslami dəyərlərə önəm verilməsi bu gün Azərbaycanlıq ideologiyasının da şərtlərindən biri kimi qəbul edilib. Bu ideologiyamızın müəllifi olan müasir Azərbaycan dövlətinin memarı, ulu öndər Heydər Əliyev çıxışlarının birində demişdir: "Biz öz milli-mənəvi dəyərlərimizlə, öz dini dəyərlərimizlə, adət-ənənələrimizlə fəxr edirik. Bizim xalqımız yüz illərlə, min illərlə adət-ənənələrimizi, milli-mənəvi dəyərlərimizi yaradıbdir. Və bunlar indi bizim xalqımızın mənəviyyətini təşkil edən amillərdir".

Azərbaycan dövlət müstəqilliyini bərpa edəndən sonra ölkəmizdə tarixi-mənəvi irsin, mədəniyyətin, milli mentalitetin ayrılmaz hissəsi kimi qəbul edilən islami dəyərlər yenidən canlandı. Xalqımızın onilliklər boyu ürayında gəzdirdiyi ən müqəddəs dəyərlər cəmiyyətdə özünün layiqli yerini tutmağa başladı. İndi milli bayramlarla yanaşı, dini bayramlar da dövlət səviyyəsində qeyd olunur. Bunlar xalqımızın islamın mənəvi dəyərlərinə olan hörmət və ehtiramının göstəricisidir. Mütərəqqi milli-dini ənənələrin dirçəldilməsi cəmiyyətimizin əxlaqi-mənəvi yüksəlişində, xalqımızın bütövlüyü və birliyinə misilsiz rol oynayan amillərdəndir.

İnsanlara mənəvi rahatlıq gətirən, öz iradələrinə yoxlamaq imkanı verən Ramazan bayramı da Azərbaycanda dövlət səviyyəsində qeyd

olunur. Prezident İlham Əliyevin Ramazan bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrikində bu barədə deyilir: "Bəşər övladını xeyirxahlığa, birliyə, mənəvi kamilliyə dəvət edən, öz mahiyyəti ilə insanların ruhunu təzələyən Ramazan ayı dünya müsəlmanlarının ən əziz ayıdır. Oruc tutmaqla inanclı insanlara mənəvi-ruhi ucalığın, əxlaqi saflığın fərəhini, şəfqət, mərhəmət, həmrəylik duyğularının sevincini yaşadan Ramazan ayı ilahi hikmətlər xəzinəsi müqəddəs Qurani-Kərimin nazil olması ilə əlamətdardır. Ramazan bayramı günlərində mömin vətəndaşlarımız Uca Yarıdan qarşısında vicdani borc və vəzifələrini ləyaqətlə yerinə yetirmək, mənəvi zənginliyin üstünlüyünü yaşamaq fursəti qazanırlar".

Cəmiyyətimizdə mənəvi dəyərlərin yüksəldilməsi və dövlət-din münasibətləri baxımından Heydər Əliyev tərəfindən müəyyən edilən yol Prezident İlham Əliyev tərəfindən layiqincə davam etdirilir. Prezident İlham Əliyev ulu öndərin əsasını qoyduğu mütərəqqi ənənələri layiqincə yaşadır, mənəvi dəyərlərin möhkəmləndirilməsinə xüsusi diqqət və qayğı ilə yanaşır. Dini mərasimlərdə, iftar mərasimində iştirak etməsi, dindarlarla mütəmadi görüşləri, müsəlman dövlətlərinin səfirlərini qəbul etməsi, ölkə vətəndaşlarına təbrik ünvanlaması dövlət başçısının mənəvi dəyərlərimizə nə qədər bağlı olmasının təəcəssümüdür.

Hüquqi dövlət olan Azərbaycanda dövlət-din münasibətləri sağlam təməllər üzərində formalaşmışdır. İslam dəyərlərinin də daxil olduğu milli-mənəvi dəyərlər bu gün ölkəmizin yüksəlişində böyük rol oynayır. Azərbaycan tarixi ənənələrindən, ölkədəki sağlam dini mühitdən çıxış edərək dünyada islam həmrəyliyinin möhkəmləndirilməsi üçün çalışır. Eyni zamanda Azərbaycan bütün dünyada islamofobiya, islamın mahiyyətinin təhrif edilməsinə, onu terrorla eyniləşdirməyə qarşı ən kəskin şəkildə öz səsinə ucaldan dövlətdir. Bu baxımdan respublikamızda multikulturalizm və tolerantlıq mühtədi də islamın sülh və mərhəmət dini olduğunu təsdiq edir.

Bu gün Azərbaycanda Ramazan bayramı qeyd olunur. Evlərdə bayram süfrəsi açılır, insanlar qonaq gedir, bir-birini təbrik edirlər. Bu bayramda hər bir azərbaycanlının əsas diləyi torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsidir. O gün isə ucaqda deyil və xalqımızın Ramazan sevincinin sədası tezliklə bütün Qarabağda eşidiləcək.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Su təsərrüfatı və meliorasiya işçiləri peşə bayramlarını qeyd edirlər

Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı və "Azərsu" Açıq Səhmdar cəmiyyətlərinin kollektivləri 5 iyun - "Su təsərrüfatı və meliorasiya işçiləri günü" peşə bayramlarını qeyd edirlər.

"Su təsərrüfatı və meliorasiya işçiləri günü" Prezident İlham Əliyevin 2014-cü il 14 may tarixli sərəncamı ilə təsis edilmiş və hər il iyunun 5-də qeyd olunur.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hər iki qurumun rəhbərləri və əməkdaşları iyunun 4-də Fəxri xiyabana gələrək xalqımızın ümummilli lideri, müasir müstəqil dövlətimizin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsinə yad edib, məzari önünə əklil qoyublar.

Görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsi anılıb, məzari üzünə tər güllər düzülüb.

Sonra Şəhidlər xiyabanında Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə canlarından keçmiş qəhrəman vətən övladlarının xatirəsi yad edilib.

Daha sonra Bakı Biznes Mərkəzində "Azərsu" Cəmiyyəti və su təsərrüfatı və meliorasiyanın inkişafında Heydər Əliyev ideyaları

nın rolu" mövzusunda təşkil edilən sərgi ilə tanışlıq olub.

Sərgi ilə tanışlıqdan sonra "Su təsərrüfatı və meliorasiya işçiləri günü" nə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Tədbirdə çıxış edən Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC-nin sədri Əhməd Əhmədov ölkədə meliorasiya və su təsərrüfatının inkişafında ulu öndər Heydər Əliyevin böyük və tarixi xidmətlərini xatırladı və tarixi xidmətlərini xatırladı və tarixi xidmətlərini xatırladı.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aqrar siyasət məsələləri üzrə köməkçisi-Söbə müdiri Azər Əmiraslanov, Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri Eldar İbrahimov və başqaları çıxışlarında su təsərrüfatı və meliorasiya işçilərinin peşə bayramını münasibətilə təbrik edib, ümummilli lider Heydər Əliyevin bilavasitə rəhbərliyi və dəstəyi ilə yaradılmış güclü potensiala malik meliorasiya və su təsərrüfatı kompleksinin hazırda Prezident İlham Əliyevin xüsusi diqqəti nəticəsində daha da inkişaf etdirildiyini bildirdilər. Çıxışlarda su təsərrüfatı və meliorasiya işçilərinin bu diqqət və qayğıya əməli işləri ilə cavab verəcəklərinə əminlik ifadə olunub, qarşıda duran vəzifələrdən danışılıb.

Tədbirin sonunda iştirakçılar adından Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə müraciət qəbul edildi.

Belqradda Azərbaycan və Serbiya XİN-ləri arasında siyasi məsləhətləşmələr keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, nümayəndə heyətlərinə Azərbaycan tərəfindən xarici işlər nazirinin müavini Ramiz Həsənov, Serbiya tərəfindən isə Xarici İşlər Nazirliyinin Siyasi Departamentinin direktoru Zoran Vuyiq rəhbərlik edib.

Tərəflər iki ölkə arasında dostluq və əməkdaşlıq şəraitində inkişaf edən qarşılıqlı faydalı strateji tərəfdaşlıq münasibətlərinin ölkələrimizin tərəqqisi üçün vacib əməli olduğunu məmnuniyyətlə qeyd ediblər.

Məsləhətləşmələrdə Azərbaycanın bilavasitə təşəbbüsü, dəstəyi ilə həyata keçirilən regional, beynəlxalq əhəmiyyətli enerji və nəqliyyat layihələri, o cümlədən Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərləri, "Cənub qaz dəhlizi"nin və onun tərkib hissələri olan TANAP, TAP layihələrinin, Şimal-Cənub və Şərqi-Qərbi nəqliyyat dəhlizlərinin, Bakı beynəlxalq dəniz ticarət limanının və Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xəttinin istifadəyə verilməsinin ölkəmizin Avropa-Azərbaycan enerji təhlükəsizliyində mühüm rol oynadığını və bu gün artıq beynəlxalq nəqliyyat qovşağına çevrilməsinin göstəricisi olduğunu vurğulanıb.

Tərəflər Azərbaycan ilə Serbiya arasında dövlət və hökumət başçıları səviyyəsində daimi əsasda davam etdirilən siyasi dialoqun müstəsna rolunu önə çəkiblər. Qeyd olunub ki, bugünkü iki ölkə arasında 31 sənədin imzalanması və bir sıra sazişlərin baxılmaqda olması əməkdaşlığın davamlı şəkildə inkişaf etdirilməsində xəbər verir. O cümlədən strateji tərəfdaşlıq üzrə Birgə Fəaliyyət Planının ölkələrimiz arasında əlaqələrin inkişafına öz töhfəsini verəcəyi bildirilib.

Görüşdə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həlli istiqamətində aparılan danışıqlar prosesi, həmçinin Kosovo və

Belqradda Azərbaycan və Serbiya XİN-ləri arasında siyasi məsləhətləşmələr keçirilib

Metoxiya məsələsi, bölgədə baş verən son hadisələrlə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

Bununla yanaşı, Azərbaycan Respublikası ilə Serbiya arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə birgə hökumətlərarası komissiyaların fəaliyyəti və biznes forumlarının təşkilinin ikitərəfli əməkdaşlığın zəngin potensialından daha səmərəli şəkildə faydalanmağa əlavə imkan verəcəyi barədə ümumi fikirlər səsləndirilib.

Aparılan fikir mübadiləsi zamanı Azərbaycan və Serbiyanın BMT və digər müxtəlif beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlığının və qarşılıqlı dəstək göstərilməsinin perspektivləri müzakirə olunub və bu istiqamətdə birgə səylərin davam etdirilməsinə dair razılıq ifadə edilib.

Görüş əsasında ikitərəfli və çoxtərəfli gündəliyə aid digər məsələlər ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Daha sonra Azərbaycan nümayəndə heyəti Serbiya parlamentinin sədr müavini Vladimir Marinkoviç ilə görüş keçirib. Görüşdə ölkələrimizin parlamentləri arasında fəal əməkdaşlığın olduğu, qarşılıqlı səfərlərin intensiv xarakter daşıdığı məmnunluqla ifadə edilib.

Səfər çərçivəsində nümayəndə heyəti xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin Belqrad şəhərindəki "Taşmardan parkı"nda ucaldılmış abidəsini ziyarət edib, önünə əklil qoyub və xatirəsinə ehtiramla yad edib. Bundan başqa, nümayəndə heyəti görkəmli serb yazıçısı Milorad Pavqiçin abidəsini, 1993-cü ildə NATO bombardmanları zamanı həlak olmuş uşaqların xatirəsinə həsr olunan "Biz sadəcə uşaqlar idik" abidəsini də ziyarət edib.

Sonra nümayəndə heyəti Serbiyanın Belqrad Universitetində fəaliyyət göstərən Azərbaycan Dili və Mədəniyyəti Mərkəzində, səfirlikdə və Belqraddakı Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzində olub, Serbiyadakı Azərbaycan icması ilə görüşüb.

Uzaq, yaşıl adanın əbədi aşıqı

◆ Unudulmazlar

“...Onun ölümündən sonra zaman, həyat dayandı sanki mənim üçün. Qarşıma bir sonsuzluq çıxdı. Dedilər, gəl, yaşa o sonsuzluqda... Əslində, mən bugünkü günlə yaşayan insan idim. Elə Vaqif özü də. Amma indi başını arxaya çevirib yaşamaşın. Onun olmadığı məkanda... Mən bir şeyi başa düşdüm ki, onun yolğunun gücü varlığından daha güclü imiş... İndi mənə elə gəlir, sanki iki insan arasındayam. Biri məni evdə gözləyir - həmişəki kimi. Birini də mən gözləyirəm - bilirəm, mütləq gələcək. Və bu iki insan arasında da ömrümü başa vurmalyam...”

Gözlərim sol qolundakı saata və nişan barmağındakı üzüyə sataşır. Vaqif Səmədoğlunun ikisi də. Əşyaların cinsi olmur axı... Onları qolundan, barmağından çıxarmır heç xatım. Sanki onlardan güc alır. Sanki o əşyalar vasitəsilə Vaqif əlindən tutub saxlayır ki, yıxılmasın, ayırmaq qalsın... Saat işləyir. Zaman dayanmadan öz axarı ilə gedir. Əqrəblər yeni vaxtı göstərir. Amma Vaqifin olmadığı vaxtı...

Təqvimdə 5 iyun 2019-cu ildir. Onun gündür. Uzaq, yaşıl adanın sakininin... Yaşasaydı, 80 illik yubileyini qeyd edəcəkdi xalq şairi, dramaturf və publisist, əməkdar incəsənət xadimi, “Söhret”, “Şəraf” və “İstiqalət” ordenli Vaqif Səmədoğlunun. “Unudulmazlar” rubrikasında yazdığı şeirlərində daim yaşayan şairi anacaqdı həyat yoldaşı, Səməd Vurğunun ev-muzeyinin direktoru Nüşabə Vəkilovanın xatirələrində və göz yaşlarında...

Təqvimdə 5 iyun 1939-cu ildir. Həmin gün Azərbaycanın görkəmli şairi Səməd Vurğunun ailəsində üçüncü övlad sevinci yaşanır. Adını Vaqif qoyurlar. 2 il əvvəl atasının yazdığı “Vaqif” dramında obrazın - Molla Pənah Vaqifin şərifinə. Adı isə həm də taleyini müəyyənləşdirir. Demə, elə bu Vaqif də gələcəkdə böyük şair olacaqdı...

Vaqifə pianoda ilk notları göstərən musiqi təhsili almış Xəvər xanım olur. Atası isə onu indiki Bülbül adına orta ixtisas musiqi məktəbinə yazdırır. Musiqi məktəbi çox nüfuzlu təhsil ocağı idi deyə tanınmış şəxslərin eksəriyyəti övladını ora yazdırırdı. S.Vurğun Yusiflə Aybanzidi də bu musiqi məktəbinə qoymuşdu. Amma Vaqifdən fərqli olaraq, onların ikisi də orada axıra qədər oxumadılar.

Ədəbi-mədəni mühitdə böyüyən Vaqif uşaqlıqdan evlərində ailəsinin ünsiyyətində olduğu və dostluq etdiyi tanınmış musiqiçiləri, yazıçıları, şairləri, rəssamları gördü. Hər şeyi öyrənmək, bilmək marağı, musiqiyə, kitablara olan həvəsi onu kamil gənc kimi yetişdirdi. Vaqif musiqi məktəbini ala qıymatlarla bitirdi. Mükafat olaraq filarmoniyada maestro Niyazinin rəhbərlik etdiyi simfonik orkestrlə S.Raxmaninovun 1-ci konsertini ifa edir. Elə həmin il də Üzeyir Hacıbəyov adına Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasının fortepiano sinfonie daxil olur. Çaykovski adına Moskva Konservatoriyasında ixtisas kursu keçəndən sonra Bakıya qayıdır və konservatoriyada fortepiano müəllimi işləyir. Paralel olaraq Azərbaycan Sovet Ensiklopediyası baş redaksiyasında incəsənət şöbəsinin müdiri olur.

8 il sonra fortepiano müəllimi kimi fəaliyyətini dayandırsa da, Vaqifin musiqi janrının bütün sahələrini professional səviyyədə mənimsəməsi, klassiklərə ehtiramı, modern cəzə dərinliyi və fortepiano gözəl ifası yaradıcılığında yan keçmir və o, ömrünün sonuna kimi musiqi ilə nəfəs alır. 80-ci illin ortalarında AZTV-də “Caz klub” verilişinin əvəzində aparıcısı kimi Vaqif Səmədoğlu caz musiqisinin Azərbaycan təbliğində böyük rol oynayıb.

Seçimini sonradan ədəbiyyat xeyrinə edən Vaqif Səmədoğlu 1970-ci illerin ev-

vəllərində C.Cabbarlı adına “Azərbaycanfilm” kinostudiyasında ssenarist, 1978-1982-ci illərdə “Yazıçı” nəşriyyatında redaktor və 1982-1985-ci illərdə kinostudiyada kinoaktyor teatrının ədəbi hissə müdiri işləyir. 1992-1994-cü illərdə Azərbaycan yazıçılarının müstəqil qəzeti olan “Oğuz el”nin baş redaktoru olur. 80-ci illərin sonlarında Azərbaycanın müstəqilliyi uğrunda gedən Milli Azadlıq mübarizəsində fəal iştirak edir. Ölkəmiz müstəqillik qazandıqdan sonra Milli Məclisin deputatı və Azərbaycanın Avropa Şurasındakı nümayəndə heyətinin üzvü seçilir.

“Kənar da dayanıb, o evə baxırdı...”

Nüşabə Vəkilovanın sözlərinə görə, Vaqif müəllim uşaqlıq xatirələrindən çox danışardı. Deyirdi, “uşaqlıq xatirəsi nə qədər güclüdürsə, şair də bir o qədər güclüdür. Vay o gündən uşaqlıqından uzaqlaşdın, onda gərəkdir qələmi yerə qoyasan”.

... qucağına al uşaqlığı
beş-on dəfə öp üzündən-gözündən
sonra get, get...
dönüb baxma geri
baxma, arxada qalıb ağlaya-ağlaya
“mənə də apar, mənə də apar”
bağırın uşaqlığına

- İndi Səməd Vurğunun ev-muzeyi yerləşən mənzilə 1954-cü ildə köçmüşdülər. Vaqifin 15 yaş olanda. Amma Vaqif keçmiş Fialetoy küçəsindəki evlərini çox sevirdi. Uşaqlığı və yeniyetməliyi orada keçmişdi. Həyətdə uşaqlarla futbol oynayıb, velosiped sürürdülər. Bir dəfə danışmışdı ki, qonşuluqlarında Lyalya adında qız vardı. Baletlə məşğul olurdu. Həyətdə birlikdə oynayırdılar. Bəlkə də hansısa arzuları varmış. 8 yaşları olanda Vaqif yayda ailəsi ilə Kislovodskda gedib. Ordan qıza hədiyyə etmək üçün farfordan kiçik balerina heykəlciyi də alıb. Qayıdıblar Bakıya. Artıq derslər də başlayır. Lakin qız hələ də gəlib çıxmır. Bir gün görür ki, həyətdə qapıların qarbağına çoxlu adam yığılıb. Qızın evinin qapıları da açıqdı. Vaqif onların evinə getmək istəyəndə anası Xəvər xanım qoymur. Deyir, “Lyalya yoxdu artıq”. 1948-ci ildə Aşqabadda baş verən güclü zəlzələdə o qız da ölmüşdü. Bu ölüm balaca Vaqifə çox pis təsir etmişdi.

Neçə dəfə getmişdik o küçəyə. Kənar da dayanıb, o evə baxırdı. Deyirdi, gəl, gedək evə baxaq. Deyirdim, gedək. Amma nədənsə getməyirdi. “Sonra gələrik”, - deyib ertələyirdi. İndi onu özümlə tanışlığa bilirməm ki, niyə onu getməyə məcbur etmədim? Ümumiyyətlə, uşaqlıq xatirələrinə Vaqif qədər ciddi yanaşan ad adam tapılır. Uşaqların keçirdiyi tənhalıq hissini böyüklər anlaya bilməz. O yaşda aldığın zərbə, keçirdiyin sarsıntı insanın bəlkə də bütün gələcək həyatına öz təsirini göstərir. Çox kövrək, həssas insan idi Vaqif. Hər xırda detal belə, onu incidirdi. Amma üzə vurmurdu, içinə salırdı. Bütün haqq-hesabı içində çəkirdi. İçində danışdıqlarını da şeirə, kağıza köçürürdü.

“İndi öz xanımım mənim dayağım olub...”

Təqvimdə 1968-1972-ci illərdir. Vaqif Səmədoğlunun “Yoldan teleqram” və “Günün baxtı” adlı iki kiçik şeirlər toplusu böyük çətinliklərdən sonra qışaldılmış şəkildə, məhdud tirajla çap olunur. Onun ədəbiyyata gəlişi bir hadisəyə çevrilir. Şeirləri əl-əl gəzir, əzbərlənir, başqa dillərə tərcümə edilir. Lakin şeirləri forma, obraz və mövzu cəhətdən sovet ideologiyasıyla uzaqlaşmadığı, atası kimi yazmadığı üçün şair rəsmi təqdirin mühafizəkar hücumlarına maruz qalır. Bundan sonra o, yazdıqlarını üzə çıxarmamaq qərarı verir.

Şeirlərimi yazan kimi
unutmaq istəyirəm,
elə bil kağıza yox,
nəyinsə başdaşına
həkk olunur sözlərim...

Öz poetik dünyasına sadıq qalaraq yazı-yaza susmağı seçir Vaqif Səmədoğlu. “Susan şair” ifadəsi də onun ədəbi taleyinin rəmzinə çevrilir. Bu, həm də onun protesti idi. Çap olunmamaqla o, özünü sovet senzurasının təzyiqlərindən qorudu. Bir şair kimi öz ideya, fikir azadlığını qoruyub saxlaya bildi. Və nə vaxtsa yazdıqlarının üzə çıxma bələdçisi ümidinin çox cüzi olmasına baxmayaraq, sınımdan, zorludan, usandırdan hər gün yazdı... Zaman öz işini gördü. Təqvimlərin vərəqləri günbəgün, aybaay, ilbəil dəyişdi. Lakin o gün nəhayət, gəlib çıxdı. Düz 24 il sonra...

Təqvim 1996-cı il göstərir. Həmin il Vaqif Səmədoğlunun yeni şeirlər kitabı çap olundu. Özü də həyat yoldaşı Nüşabə Vəkilovanın tərtibatı və redaktoruğu ilə.

- Vaqif Səmədoğlu öz iç dünyasında totalitar şüuru alt-üst edən, öz istiqalını qazanan illərdəndi. O sübut etdi ki, şeirləri siyasi quruluşların, ictimai təsisatların, zamanın fəvqündə durur. Dünyəvi və həmişəyaşardır. Unutmaq ki, Vaqif özündən sonra məktəb yaratdı. Hər neçə nəsillə gənc modernist şairlər üçün ədəbi məktəb oldu. Bu gün onu həqiqətən də sevan, poeziyasının vurğunu olan gənclər çoxdur. Mən Vaqifin təh həyat yoldaşı yox, həm də yaradıcılıq dostu oldum. “Mən burdayam, İlahi”, “Uzaq, yaşıl ada” kitabları mənim tərtibatımla işıq üzünə gördü. “Bəxt üzünü” adlı pyeslər toplusunu, onun haqqında müasirlərinin dediklərini toplayıb 70 illiyinə hazırladığım “Şair və zaman” kitabını nəşr etdirdim. Sonra onun aforizmlərini “Müdrüklərlə üz-üzə” adlı ələ buraxdım. Buna görə həmişə mənə təşəkkür edirdi. Çünki bəzən başladığı işlərə həvəsi sönmürdü, yaxud çox sonraya saxlayırdı. Bu iş ləng gedirdi. Özü axşamlar defterlərindəki şeirləri yazı makinasında çap edirdi. Qərara gəldim ki, ona kömək edim. İlk dəfə şeirlərini kompüterdə yazmağa başlayanda gəlib gördü və çox sevindi. Opaqının ağzında dayanıb gülümsündü. Dedim, “Vaqif, mən çap edəyirəm, olar?” Tez cavab verdi: “Əlbəttə, olar. Ömrüm boyu rus yazıçılarında qıbta eləmişəm ki, xanımınları onlara necə dayaqlıdır, köməkçidir, indi öz xanımım mənim dayağım olub. Bu, mənim çoxdankı arzumdur”.

“Xoşbəxt qadınam ki, yanında Vaqif kimi şair olub”

Birlikdə yazdıqları 20 il ərzində Nüşabə xanım Vaqif müəllimi yaradıcı insan kimi tanıyırdı, dəstək olmağa çalışıb. Halbuki tanış olanda nəinki yaradıcılığına bələd idi, bir şeirini belə oxumamışdı. Bir cə “Bəxt üzünü” pyesinin adını eşitmişdi, ancaq tamaşasına da baxmamışdı. Və bu fakt Vaqif Səmədoğlunun xoşuna gəlməmişdi nədənsə - “Bu, lap yaxşıdır ki...” İndi o günlərə yenidən qayıdır Nüşabə xanım. İlk tanışlıqlarını dənən olmuş kimi xatırlayıb gülümsəyərək.

Təqvimdə 1988-ci ildir. Nüşabə xanım iki il Əfqanıstanda tərçüməçi işləyəndən sonra Bakıya qayıdaraq, Şerqşünaslıq İnstitutunda işə başlayıb. Vaqif Səmədoğlunun əmisi oğlu Cavanşir də onlarla bir yerdə işləyir.

- Bir gün Cavanşir ədəbiyyat ensiklopediyası getmişdi, oturub baxırdı. Vaqifin şəklini göstərmiş dedi ki, bax, mənəm əmin oludum. Dedim, tanıyıram, qardaşım bir yerdə “Caz klub”da işləyiblər. Cavanşir dedi ki, gəl, səni onunla tanış edim, sizinki tutar. “Boş-boş danışma”, - deyib uzaqlaşdım. Arxadan səsləndi ki, onuz da kiminləsə ailə qurmalısın da, yaxşıdır budur sizi tanış edim, bir-birinizə yaradarsınız. Mayın 2-də Cavanşir zəng elədi ki, televizorda “Bəxt üzünü” kinosu gedir. Kinoya bax, sonra Vaqif sənə zəng eləyəcək, heç olmasa danışmağa mövzunu olsun. Oturub kinoya baxdım. Kino qurtaran kimi Vaqif zəng elədi. Axşam saat 11-dən səhər saat 5-ə qədər danışdı. O gündən zənglərimiz, söhbətlərimiz, görüşlərimiz başladı. O tarixi biz həmişə qeyd edirik...

Bir-birlərini tanıdıqca aralarındakı sevgi də böyüməyə başlayır. Düşünce terzi, dünya görüşü baxımından bir-birlərini tamamladıqlarını görürlər. Beş il münasibətləri bu axarla davam edir. Ancaq evlilik məqamına çatanda ayrılırlar.

Mənə sevir ayrılmağa
Bir qadın verir...
Ürəyimdə bir ayrılıq qeribşeybi
Və bu ayrılıqdan bir şeir...

- Ayrılmağımızın əsas səbəb o idi ki, mən qəti addım atmağa ehtiyat edirdim. Vaqif anası ilə yaşayırdı, mən də atanamla. Yenidən sifirdən başlamaq, evliliyi qərar vermək çətin idi. Birdən ikinci dəfə də ailə münasibətim alınmazdı... Ayrılıq həm də bir sınaqdır. Hisslər həqiqətən güclüdürsə, demək, yenidən qayıdacaqsın. Beş ildə iki dəfə belə sınaq keçdi. İkinci sınağın müddəti il yarım çəkdi. Ayrılımsdıq, amma onu fikrimdən çıxarda bilmirdim. Artıq qərara almışdım ki, xaricdə yaşayan qohumlarımızın yanına gedim. Bir gün bacımın küçədə gərdərkən Vaqiflə üz-üzə gəldik. Vaqif diksindiyi elə bil, amma adı, köhnə tanışlar kimi “salam, necəsən”lə kilafətləndi və hələ öz yoluna davam etdi...

Təqvimdə 1994-cü ilin son gündür.

Yeni il axşamıdır. Nüşabə xanım kəfsiz halda otağında uzanıb. Birdən anası otağa girir, təəccüb dolu nəzərlə qızına baxaraq qonağı gəldiyini deyir. “Kim?” - deyər Nüşabə xanım da eyni təəccüblə soruşur. Onun adını eşidəndə saç-başı qarışığı özünü otaqdan dəhlizə atır. Vaqifin qapının ağzında dayandığını görür. Yaxınlaşan kimi Vaqif Nüşabəni elə anasının yanında bağrına bəşib deyir: “Bun-sür burdan gedən deyiləm”. O gündən sonra ikisi də anlayır ki, daha bir-birlərindən ayrı qala bilməzlər...

Ürəyim yol çəkir bir gözə dönüb,
Yollar da tərs kimi uzanır, gülmür.
Yuxudan hər gecə durnalar keçir,
Bilmirəm nə olub, haradan bilim?!
Belə gətse, sınır qışların səsi,
Dənizin də səsi günbəgün batar.
Yubanma, əzizim, gəl qurtar mənə,
Arxadan dərd çapır, qorxuram çata...
Halıma yanan gərəkdir səsin düşündə yada,
Ötən günləri qoru, yaxşı bax, vermə bada...
Ayrılıq bir dəniz imiş, sən uzaq yaşıl ada...

- Sonralar mənə danışdı ki, “oturub dostlarla yeyib-çirədik, birdən elə bildim səni itirirəm, elə bu an gəlməməsinə yanına itirəcəyəm səni, bəlkə də artıq itirdim deyə düşündüm və qalxıb gəldim”. Həmişə də mənə ayrılmağımızda görə qınadı ki, sənə görə nə bilimizi itirdik. Elə həmin il martın əvvəlində Xəvər xanım və Aybanzid xanım biza üzük gətirdilər. Martın 16-da isə heç kime demədən nikah kəsirdik. Beləcə, ailə qurduq. Evlilikdən sonra yaradıcılığı ilə nəinki tanış oldum, həтта ona bu yöndə yardım etdim. Kitabını çapa hazırlaya-hazırlaya poeziyasına baş vurdum və bütün şeiriyetini sevdim. Hiss etdim ki, sevmək öz yerində, amma mən bu adama lazımmam, mənə ehtiyacı var. Təzə evlənen vaxtlar boş-boş şeirlərin üstündə küsürdük, daha çox Vaqif küsürdi. Həтта elə olub ki, qapını çırpıb gedib, düşündüyü dəşənib qayıdıb. Bir də görürdümi halı dəyişib, tutulub. Öz-özümə deyirdim görəsən noldu, na dedim. Xüsusən də təzə evlənəndə olurdu. Anlamırdım, başlayırdım özümün şübhələnməyə. 7 ildə tanış olsaq belə, bir dam altında yaşamaq ayrı şeydi. Yavaş-yavaş başladı bir-birimizi tanımağa, alışmağa. Onun halbahal olması əvvəl mənə qeribə gəlirdi, sonra başa düşdüm, hər şeyi özüm üçün ayırd etdim. Fikirleşdim ki, mən də onu başa düşməsəm, kim başa düşəcək? Mən də onun başını tu-marlamasam, kim edəcək? Onda mən nəyə lazımmam?! Sevdini insanı başa düşmək və hər şeyi keçmək lazımdı. Aramızda söz-söhbət olanda da ilk addımı mən atırdım. Çünki onun həyatında elə məqamlar olub ki, çox böyük tənhalıq keçirib. O hissələrini bildirdim və çalışdım özünü təh hiss etməsin. Hər sözümdə, hərəkətimdə ona arxa olduğumu duyusun. Həmişə çalışmışam Vaqifin ürəyini nə istəyirsən, onu həyata keçirəm. Həyatımda yegənə insanıdır ki, xətrinə deyir, incitdi bilmirdim. Nazıyla oynayırdım. Əsas o idi ki, mən bildim kimlə yaşayıram, arxamda kim var. Sən bu insan üçün yaşayırsan. Və o da öz ömrünü sənə bağışlayıb. Artıq müəyyən dövrdə hiss edirsən ki, siz bir insansız. Mənim ən böyük qələbəm onun etibarını qazanmağım idi. Həm qadın, həm dost kimi... Mənə yazılarını, əsərlərini etibar edirdi. Vaqif kimi şair və böyük şəxsiyyət ilə ömür sürdüyüm üçün xoşbəxtəm.

“Bu, birgə çıxardığımız son kitab idi”

Bu il beşinci doğum gündüdür ki, Vaqif-siz qeyd edirlər. Xanımı ənənəsinə sadıq qalaraq bu il də şairin yaradıcılığına öz töhfəsini verib. Vaqif Səmədoğlu Mərkəzinin təsis edib. Mərkəz xalq şairinin yaradıcılığı ilə məşğul olan şəxslərə medallar təqdim edəcək. İyunun 7-də isə Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında Yazıçılar Birliyinin təşkilatçılığı ilə yubiley tədbiri keçiriləcək. Maraqlıdır, bəs Vaqif Səmədoğlunun sağlığında bu günün necə qeyd edirdilər? Nüşabə xanım ona hansı hədiyyələri alırdı?

- Biz evlənməmişdən öncə Vaqif doğum günlərini xüsusi qeyd etmirdi. Ümumiyyətlə, təmtəraq adamı deyildi. Biz evləndəndən sonra başladığımız qeyd etməyə, yaxud hardasa gedib otururduq. Hər dəfə ona ürəyi istəyəndə, zövqünü oxsayan müxtəlif hədiyyələr alırdım. Bir dəfə oyuncuq maşın aldım ona. Bağışlayanda dedim, o gün olsun bu, böyük maşına çevrilsin. Həqiqətən də elə oldu. Həmin oyuncuq maşın indi də bağdadı. Bir də çalışırdım hər ad gününə bir kitab çap etdirim. 2013-cü ildə - hələ xəstəliyini bilmirdik - foto həvəskarı idi deyə fotolarından ibarət albom buraxmaq istədim. Dedi, kitab buraxmaq istəyirsən, qoy, deyimlərimdən ibarət kitab olsun. Tez bir zamanda aforizmlərini yığıb, “Müdrüklərlə üz-üzə” kitabını buraxdım. Amma onun sevincini o qədər də yaşaya bilmədik. Çünki Vaqifin xəstəliyini bildik. Bu, birgə yaşadığımız dövrdə çıxardığımız sonuncu kitab oldu...

Ömrün son çağları

Vaxtsiz ölsəm, çox yaşadı deyim.
Vaxtsiz öldü, deyim, qoca ölsəm.
Bir il yatıb ölsəm, qəfləten öldü, deyim.
Uzun sürən xəstəlikdən sonra öldü, deyim, qəfləten ölsəm...

“Pis xəstəliyi” əvvəl şairdən gizlətmək istəyir Nüşabə xanım. Amma alınmır. Çünki Vaqif müəllim xəstəliyini gəşidəndən o olduğunu bilmişdi artıq. Həтта sonradan necə cərayan edəcəyini də deyirdi. Sanki xəstəliyini ssenarisini yazırdı. Axı atası, qardaşı da eyni azara yoluxmuşdu.

- Xəstələndəndən sonra siqaret aludəçiliyi artdı. Siqaret həyatının vacib, ayrılmaz bir hissəsinə çevrildi. Tez-tez markalarını dəyişirdi. Gah siqar, gah elektron siqaret aldı. Görünür içində nəyisə söndürmək, fikrini yayındırmaq istəyirdi. Özünü siqaretlərlə aldadırdı. Hər şeyi fikrindən uzaqlaşdırmağa çalışırdı. O an adamın bağıri çallaıyır. Bilirsən bunu niyə edir və əlac tapa bilmirsən. Son nəfəsini kimi də o siqaretlərlə “oynadı”, çəkdi... Özü də nəyi hara qoyurdun gərəki yerində qalayırdı. Bir də görürdüni ətraf köçür səliqsizlikdən... İndi də əşyalar necə var idisə, elə də qalır. Hər şey özü qoyduğunu kimidir. Həтта sonuncu dəqiqədə eyniyini çıxardı verdi. Sonra maraqlandı hara qoydum...

Son gecədir bu gün yene,
Sabah yene son səhər.
Sən yel dolur son yelkənə,
Qayıq üzür birtəhər...
Doğulur sonuncu insan,
Sonuncu insan ölüür.
Yene son dəfə ağlayın
Sən dəfə gülen olur...

Son gününü soruşuram şairin. Danışa bildim xanımı. “Mənim üçün ən ağır mövzudur. Heç özümdə qələmə almadığım xatirələrimdə o günü yazı bilmirəm”, - deyir. Vaqifin son günün acı xatirəsi, demək, danışmaq yazmaq istedikləri gile-gile yaşa çevrilib, axır gözələrindən...

... Sevgilim, mən öləndə,
Soraq sənə gələndə,
Düşməni gözü güləndə,
Ağla, olanım, ağla,
Ağla, qalanım, ağla,
Ağla, mən öləndə, ağla...

Sənin xatirələrindən, Artıq xatirələndən, Əşyalarından...
Bugününün ən sadıq, ən etibarlı həmdəmlərindən...

Təqvimdə 28 yanvar 2015-ci ildir. Azərbaycan poeziyasında ölüm barədə ən çox yazan şairin bu həyatda son günü... Ömür yirğalanır ölümün beşiyində... Ölüm ən sədaqətli sevgili kimi onun vusulini gözləyir. Ölüm yetim kimi durub qapı dərində... Küçələrdə isə külek əsir...

Mən ölən gün
bir külek əsəcək küçələrdə.
Və yelədacək
ipdən asılı,
quruyan sarı çiçəklə
bir uşaq paltarını.
Mətam bayrağıtək dalğalanacaq
uşaq paltarını
mən ölən gün...

Amansız, insafsız xəstəlik 76 yaşında şairin ömrünü son qoyur. Və o, Fəxrli xiyabanda torpağa tapşılır. Amma mazarına na başdaşı qoyulur, nə heykəl. Bir cüt ayaqcağı qoyulur, “ayağıyalın geyib gətsin...”

- Vaqifin yolğununu hər gün, hər saat hiss edirdim. Onu necə unutmaq olar? Vaqif bu saat bu evdədi, öz kabinetindədi, əşyalarındadi, muzeydədi, büstündədi - hər şeydə, hər yerdə Vaqif var. Onun ölümündən sonra bu muzey mənim xilassımı oldu. Başladım onun sevdiyi mahnlara qulaq asmağa, şeirlərini yenidən oxumağa. Sonra keçdim dəftərlərinə, gündəliklərinə. Oxuduqca sanki təzədən tanıdım Vaqifini, o illəri onunla birlikdə yaşadım və ah çəkdim ki, niyə yanımda deyilsən, Vaqif? O, tamamilə başqa adam idi - heç kəsə müqayisə olunmaz... Qıssası, necə ki yaradıcılığında qeyri-adi idi, eləcə də bütün yaradılışı başdan-ayağa qeyri-adi olub. Yəqin belə də olmalıydı. Çünki adi düşünsə təzə olan insan o cür yaza bilməzdi...

4 ildir Vaqifsiz yaşayıyır. Vaqifin yolğunua alışaraq yaşamağı öyrənir. Hərdən elə bil heç getməyib sevdini - onu yanından, evində görmüş kimi hiss edir... Hərdən də yuxularına gəlir. Yuxuda görüşürlər, dərdislər...

Yuxuda kimi görmüsən
bu gecə?
Gözələndə bir yalqız məzənin
kimsəsizliyi var.
Yum gözələrin,
gözələrin baş çəkimi,
bir dəstə gül qoyum gözələrinə.

Amma Vaqif Səmədoğlu təh ömrü-gün yoldaşı Nüşabə xanım üçün yox, elə bizim üçün də ölməyib. Özünü də dedi ki, kimi, o, na düşünən, nə bu günün, nə də sabahki cəmiyyətin şairi deyil. Sadəcə Vaqif Səmədoğludur. Şeirləri, əsərləri ilə daim ürəyimizdə, ədəbiyyatımızda yaşayacaq uzaq, yaşıl adanın əbədi aşıqı... Sevnələrinin yaddaşında şeir kimi əzbər qalacaq şair...

Şair kimi yox,
şair kimi ölmək istəyirəm...
Oxunmaq arzusuyla yaşayıram
əvvəldən axıra
kimi oxunmaq...
Əzbər qalmaq istəyirəm
kiminsə yanında!

Vaqif Səmədoğlunun ən böyük əsəri isə elə onu “ışığıdan zülmətə çıxaran”, “taleyinin bəxt üzünü”, sevgilisi Nüşabə xanım. Vaqifin olmadığı vaxtı qoluna taxdığı saatla hər an xatırlayırdı, iki zaman ayrıncıdan yaşayan yarı... Şairlə birlikdə yaşadığı müddətdə özü də söz sərrafına çevrilən, Vaqifinə “Xatirə” yazan gözüyaşılı qadın...

Dayandı vaxt, dayandı baxt...
Dünya kiçildi, yadlaşdı ətraf...
İndi gəl yaşa, ümidsiz, inamsız,
bu sızılmış məkanda.
Üzünü arxaya,
dünənə çevirmiş məhəbbətinlə.
İki zaman ayrıncıdan vurmuxa-vurmuxa:
keçmiş və indiki...
Dünəni bu gün yaşamaq...
Yaşamaq, yaşatmaq...
Sənin yoxluğundan bir Sən toxumaq.

Xeyalə MURADLI,
“Azərbaycan”

Bu günlər ölkəmizin hər yerində xalqımızın əmin-amanlığı üçün dualar edilir, şəhidlərimizin ölməz xatirəsi ehtiramla yad olunur. İnanıram ki, bu müqəddəs bayram günlərində sizin dua və diləkləriniz Tanrı dərgahında qəbul ediləcək, Uca Yaradan öz mərhəmətini xalqımızdan əsirgəməyəcəkdir. Bir daha hər birinizi və ölkəmizin hüduddarından kənarında yaşayan bütün soydaşlarımızı ürəkdən təbrik edir, ailələrinizə səadət, süfrələrinizə bol ruzi və bərəkət arzulayıram.

İlham ƏLİYEV

ALLAH DUALARINIZI QƏBUL ELƏSİN!

Azərbaycan xalqını

**Ramazana
bayramı**

münasibətilə təbrik edir,
hər bir ailəyə səadət,
sevinc dolu günlər və
süfrələrinizə
ruzi-bərəkət arzulayır!

Gənclər Fondunun Müşahidə Şurasının iclası keçirilib

İyunun 4-də Azərbaycan Respublikası Gənclər Fondunun Müşahidə Şurasının cari ildə ikinci iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, iclasda fondun Müşahidə Şurasının gündəliyi müzakirə edilib, gənclərin məşğulluq, xaricdə təhsil, "Gənc-Lik" və "YayFest" proqramları barədə fikir mübadiləsi aparılıb, 2019-cu ilin birinci yarısında görülmüş işlər barədə hesabat məruzəsi dinlənib.

Sonra Gənclər Fondunun cari il üçün fəaliyyət planı müzakirə olunaraq təsdiqlənib. Həmçinin gənclər təşkilatları üçün XII qrant müsabiqəsinin mövzuları müəyyənləşdirilib və müsabiqənin elan olunması qərarə alınıb.

Iclasda Müşahidə Şurasının sədri, Prezident Administrasiyasının Gənclər siyasəti və idman məsələləri şöbəsinin müdiri Yu-

suf Məmmədliyev, Müşahidə Şurasının üzvləri - Gənclər və İdman nazirinin müavini İntiqam Babayev, təhsil nazirinin müavini Məhəbbət Vəliyeva, mədəniyyət nazirinin müavini Rafiq Bayramov, əmək və əhalinin sosial müdafiəsi nazirinin müavini Mətin Kərimli, "Gənclərin İntellektual İnkişafına Yardım" İctimai

Birliyinin İdarə Heyətinin sədri Seymur Orucov, Azərbaycan Respublikası Gənclər Təşkilatları Milli Şurasının sədri Məryəm Məcidova, "Cavan" Gənclər Hərəkatı İctimai Birliyinin icraçı direktorunun müavini Murad Ağabəyli və "Gələcəyə Köprü" Gənclər İctimai Birliyinin sədri Seymur Vəliyev iştirak edəblər.

iceland
dondurmaları

Ramazana Bayramınız
Mübarək

"CAMAL" LTD şirkəti bütün müsəlmanları
Ramazana Bayramı münasibətilə təbrik edir!
ALLAH oruc və dualarınızı qəbul etsin!

Özünüməşğulluq proqramının genişləndirilməsində Dünya Bankı ilə əməkdaşlıq həyata keçiriləcək

Azərbaycanda səfərdə olan Dünya Bankının Cənubi Qafqaz üzrə regional direktoru xanım Mersi Tembon ilə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyində görüş olub.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin İctimaiyyətlə əlaqələr və kommunikasiya şöbəsinin AZƏRTAC-a bildirdikləri ki, görüşdə nazir Sahil Babayev Prezident İlham Əliyevin sosial islahatlar proqramının yeni nailiyyətləri, əhalinin rifah halının yaxşılaşdırılması istiqamətində atılan mühüm addımlar barədə M.Tembona məlumat verib. O, əmək, məşğulluq, sosial təminat sahələrində innovativ həllə-

rin tətbiqinə əsaslanan idarəçilik və xidmət mexanizmlərinin formalaşdırılması, proaktiv xidmətlərin tətbiqi və genişləndirilməsi sahəsində görülən işləri diqqətə çatdırıb. Nazir aparılan islahatlarda Dünya Bankı ilə əməkdaşlığa xüsusi önəm vurulub, ötən dövrdə birgə reallaşdırılan layihələrin müsbət nəticələrini qeyd edib.

S.Babayev ölkəmizdə icra olunan özünüməşğulluq proqramının mühüm sosial-iqtisadi faydalarını diqqətə çatdırıb. O, Azərbaycanın bir sıra digər sosial layihələri ilə yanaşı, ötən ay bu proqramın da Beynəlxalq Sosial Təminat Assosiasiyasının

xüsusi mükafatına layiq görüldüyünü deyib.

Nazir bildirdi ki, azteminatlı əhali qruplarının gəlir imkanlarının artırılmasına, onların kiçik sahibkarlığa çıxışına şərait yaradan özünüməşğulluq proqramına cəlb edilənlərinin sayı ötən il 6,5 dəfə artırılaraq 7267 nəfərə çatıb. Bu il isə proqrama 10 minədən çox işsiz və işaxtaran şəxsin cəlb edilməsi nəzərdə tutulub. Dünya Bankı ilə əməkdaşlıq imkanlarından istifadə olunmaqla gələn il üçün proqramın iştirakçıların sayının 15 minə çatdırılması hədəflənib. Bu istiqamətdə birgə fəaliyyətin təşkilinə bağlı Dünya Bankının nümayəndələri ilə sərəməli müzakirələr aparılır.

Xanım M.Tembon ölkəmizdə həssas əhali qruplarının sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi sahəsində önəmli addımlar atılmaqla bərabər, bu qrupların səmərəli özünüməşğulluquna, kiçik biznes imkanlarına yiyələnmələrinə şərait yaradılması üçün icra edilən özünüməşğulluq proqramının təqdirəlayiq olduğunu qeyd edib. Görüşdə özünüməşğulluq proqramının genişləndirilməsi layihəsi, bu sahədə əməkdaşlığın detallarına dair müzakirələr aparılıb.

Dünya ictimaiyyəti, beynəlxalq təşkilatlar ədalətli mövqə tutaraq işğalçıya öz yerini göstərməlidir

ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsi Anji Kaspşik, onun səhra köməkçiləri Oqnyen Yoviç və Saymon Tiller iyunun 4-də Xocavəndi məcburi köçkünlərin müvəqqəti məskunlaşdıqları Beyləqan rayonu ərazisindəki Xocavənd qəsəbəsində olublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Xocavənd Rayon İcra Hakimiyyətində keçirilən görüşdə qonaqlara Ermənistanın ölkəmizə qarşı təcavüzü, munaqişənin tarixi kökləri, Ermənistan silahlı birləşmələri tərəfindən Azərbaycan torpaqlarının 20 faizinin işğal edilməsi, həyata keçirilən soyqırımı və etnik təmiz-

ləmə aktları, bir milyondan artıq soydaşımızın doğma yurdlarından qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşməsi haqqında ətraflı məlumat verilib. Bildirilib ki, Ermənistanın işğalçı siyasətinə son qoyulmalı, işğal olunmuş Azərbaycan torpaqları tezliklə azad edilməli və öz vətəninə məcburi köçkünlərə çevrilmiş bir milyondan çox insanın pozulmuş hüquqları bərpa edilməlidir. Bunun həyata keçməsi, regionda əbədi sülhün təmin olunması üçün isə dünya ictimaiyyəti, beynəlxalq təşkilatlar ədalətli mövqə tutaraq işğalçıya öz yerini göstərməlidir.

"Dünyanın güclü dövlətləri ATƏT-in üzvüdürlər. Bu dövlətlərin problemlə bağlı fəaliyyətlərinin heç bir real nəticəsi yoxdur. Nə qədər ki, Avropa dövlətləri erməni yalanlarına inanır, lazımlı gələndə ona dəstək verir, vəziyyət daha da gərginləşir. Biz munaqişənin sülh yolu ilə həllini istəyirik. İstəyirik ki, işğal edilmiş torpaqlarımız danışıqlar yolu ilə qaytarılsın. Lakin erməni tərəfi danışıqları uzadır, torpaqlarımızı işğal altında saxlayır və orada qanunsuz tikintilər aparır, məskunlaşma siyasəti həyata keçirir, terrorizmləri bu ərazidə yerləşdirir, dün-

ya dövlətləri isə susur. Bizə deyirsiniz ki, müharibə olmaz, məsələ danışıqlar yolu ilə həll olunmalıdır. Danışıqlar isə uzanır, mənim torpağım hələ də erməni işğalındadır. Lakin bütün dünya bilsin ki, Azərbaycan xalqı öz torpaqlarının işğalı ilə heç vaxt razılaşmayacaq və hansı yolla olursa-olsun, ərazi bütövlüyünü təmin edəcək", - deyərək Xocavənd Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Eyvaz Hüseynov bildirdi.

ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsi və onun səhra köməkçiləri ətraflı məlumat üçün təşəkkür edəblər.

"DOST" mərkəzinə 5000-ci vətəndaş müraciəti qeydə alınıb

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat - DOST Agentliyinin 1 saylı "DOST" mərkəzinə 5000-ci vətəndaş müraciəti qeydə alınıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, müraciəti paytaxtın Yasamal rayonu sakini Zümrüd Şixiyeva edib. Vətəndaş I dərəcə əlilliyi olan insana qulluq edən şəxs kimi ona Prezidentin aylıq təqaüdü üçün təyin olun-

ması ilə bağlı "DOST" mərkəzinin xidmətindən faydalanıb. 5000-ci müraciət sahibi olan Z.Şixiyevaya bununla əlaqədar DOST Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Fərid Məmmədov tərəfindən təşəkkürməmə və simvolik hədiyyələr təqdim edilib. Z.Şixiyeva dövlət sosial xidmətlərini "bir pəncərə"dən, operativ və şəffaf şəkildə təqdim edən belə bir mərkəzin açılmasından, burada ona göstərilən xid-

mətdən məmnun olduğunu vurğulayıb. 2019-cu il mayın 9-da açılışı olan 1 saylı "DOST" mərkəzi Bakı şəhərinin Yasamal və Səbail rayonlarının sakinlərinə xidmət göstərir. Mərkəzə hər gün 350-dən çox vətəndaş müraciəti qeydə alınır.

2019-2025-ci illər üzrə "DOST" regional proqramına əsasən Bakıda və respublikanın regionlarında 31 "DOST" mərkəzinin açılması nəzərdə tutulub.

"Global Energy Azerbaijan" şirkəti və onun törəmə şirkətləri

"Absheron Operating Company"

"Binagadi Oil Company"

"Karasu Operating Company"

"Shirvan Operating Company"

"Neftechala Operating Company"

Azərbaycan xalqını

Ramazan bayramı

münasibətilə təbrik edir,
hər bir ailəyə səadət və
sevinc dolu günlər
arzulayır!

Məkkə bəyannaməsi: "İslam dünyasının Azərbaycana böyük dəstəyi"

Bu gün islam ölkələrinə qarşı bir sıra dairələrin qərəzli və ikili standart mövqeyindən yanaşdıqları siri deyil. Artıq islamofobiya mərkəzinə tutulmuş bəzi ölkələr də üzə çıxıb. Bu proseslərin fonunda islam dövlətlərində müxtəlif təbii problemlərin meydana gəlməsi artıq daha geniş xarakterli trendə çevrilir. İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının (İƏT) dövlət və hökumət başçılarına Məkkə şəhərində keçirilən zirvə toplantısı bu baxımdan ekspertlərin böyük marağına səbəb olub. İƏT-in yaranmasının 50-ci ildönümünə təsadüf edən toplantıda 57 ölkənin yüksək səviyyəli nümayəndələri iştirak edib. Çin və İran prezidentləri toplantı iştirakçılarına məktub göndərilib. Azərbaycanı Baş Nazir Novruz Məmmədovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti təmsil edib. Yekunda Məkkə bəyannaməsi qəbul edilib. Sənəddə yer almış müddəaların işığında zirvə toplantısının geosiyasi aspektlərini təhlil etməyi lazım bildik.

Qlobal geosiyasi proseslər və islam ölkələri: ziddiyyətlərin səbəbləri

İslam coğrafiyasında son illərdə geosiyasi proseslərin intensivliyi o dərəcədə artıb ki, hazırda onu qlobal siyasətin başlıca problemi adlandırırlar. Burada "problem" islam ölkələrinin hansısa qüsura malik olmasını deyil, böyük güclərin müsəlman sivilizasiyasına və dövlətçiliyinə obyektiv yanaşa bilməməsini ifadə edir. Onun konkret təzahürü isə islamofobiyanın gətirdikə daha çox vəsət almasıdır. Qəribədir ki, dünyanı bir qrup güclü dövlətləri bu sadə haqiqəti qəbul edib, özlərinin islam aləminə münasibətlərini ədalət və demokratiya prinsipləri üzərində qurmaq əvəzinə müxtəlif bəhanələrlə vəziyyəti daha da mürəkkəbləşdirirlər. Bunun fonunda müsəlman ölkələrinin birgə fəaliyyət göstərməyə meyilli daha da güclənir. İslam dövlətləri özlərini müdafiə etməklə bütövlükdə sivilizasiya, mədəniyyəti, humanizmi müdafiə etmiş olurlar.

Vəziyyət ABŞ rəhbərliyinin Fələstin, Suriya, İraq, Liviya, Misir, Livan, Yəməndən və İran məsələlərinə daha sət müdaxilə etməsi ilə daha da qalızlaşmaqdadır. İraqda artıq xeyli müddətdir ki, müharibə gedir, Suriya faktiki olaraq dağıdılıb, Fələstin problemini Vaşinqton daha da mürəkkəbləşdirib, İranla bağlı isə çox təhlükəli proseslər cərəyan edir. Fələstin məsələsində Vaşinqtonun atdığı addımlar olduqca ciddi riskləri meydana gətirməkdədir. Qüdsə bağlı verilən qərar, Qəzzədə gərginliyin yüksəlməsi, qanunsuz tikiillərlə bağlı İsrailin qəbul etdiyi qərar və Qolan təpələri haqqında Amerikanın məntiqsiz mövqeyi yeni təhdidləri və riskləri ortaya çıxarmaqdadır.

İslam ölkələri bütün baş verənlərə müəyyən münasibət bildirməlidir. Təəsüf ki, hələlik onlar arasında fikir birliyi yoxdur. Xüsusilə Səudiyyə Ərəbistanı, İran münasibətləri çox gərginləşib. Hazırda iki böyük müsəlman ölkəsi qarşılıqlı təhdidlərdən belə çəkinmirlər. Ərəb Dövlətləri Liqasının (ƏDL) son sammitində İrana qarşı fikirlərin səsləndirilməsi bu baxımdan təhlükələrin qalmaqda olduğunu göstərir.

Belə bir gərgin vəziyyətdə Məkkədə İƏT-ə üzv ölkələrin dövlət və hökumət başçılarına münasibət bildirməlidir. Təəsüf ki, maraqlıdır ki, hazırda 57 ölkədən dövlət və hökumət başçıları iştirak ediblər. Təşkilatın faal üzvlərindən olan Azərbaycanı Baş Nazir Novruz Məmmədovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti təmsil edib. Zirvə toplantısı İki Müqəddəs Ocağın Xadimi, Səudiyyə Ərəbistanı Kralı Salman bin Əbdüleziz Al Səudun sədrliyi ilə keçirilib. Toplantının əsas şüarı "Əl-ələ gələcəyə doğru" olub. Toplantıda İslam dünyasının üzvləşdiyi müxtəlif problemlər, o cümlədən

müsəlman azlıqların problemləri, islamofobiya, terrorizm və ekstremizmlə mübarizə müzakirə edilib və digər siyasi, iqtisadi, mədəni, sosial məsələlər nəzərdən keçirilib.

Zirvə toplantısında Suriya, Yəməndən və Liviyadakı vəziyyət, Sudan və Əlcəzairdə baş verən proseslər də müzakirə olub. Müxtəlif ölkələrdə yaşayan müsəlman azlıqların hüquqları məsələsi gündəmdə olub. Tədbir iştirakçıları terror və ekstremizmlə mübarizədən, yoxsulluq və korrupsiyadan, sərmayələrin cəlb edilməsindən, iqlim dəyişikliyinə, digər məsələlərə münasibətlərdən və digər aktual problemlərdən bəhs ediblər. İslam ölkələrinin humanitar sahədə və insan hüquqları sferasında birgə fəaliyyəti məsələsinə də toxunulub.

"Əsrin razılaşması"nın riskli tərəfləri

Zirvə toplantısının əsas müzakirə məsələsi isə Fələstin olub. Vaşinqtonun "Əsrin razılaşması" adlandırıldığı və İsrail-Fələstin münasibətlərini yoluna qoymalı olan planı ciddi müzakirə obyektinə çevrilib.

İran Prezidenti Həsən Ruhani tədbir iştirakçılarına ünvanladığı məktubda Amerikanın planını Fələstin dövlətçiliyinin məvi kimi xarakterizə edib. Bundan sonrakı addımın digər müsəlman ölkələrinə qarşı fəaliyyətin genişlənməsi olacağını ifadə edən H.Ruhani bu plana qarşı birləşmək lazım gəldiyini qeyd edib. "Əsrin razılaşması sui-qəsdidir" deyə İran Prezidenti onu çox təhlükəli adlandırdı.

Vurğulayaq ki, Amerika planı fələstinlilərin İsrailin nəzarəti altında olan ərazilərdən imtinasını nəzərdə tutur. Bunun əvəzində Fələstinə iqtisadi yardım və ərəb dövlətinin yaradılması vəd edilir. Maliyyəni isə digər ərəb dövlətləri göstərməlidir. Fələstin dövlətinin bir hissəsi isə Sinay yarımadasında yaradılmalıdır. Ekspertlər bu planın bir çox aspektlərinin risklərlə bağlı olduğunu ifadə edirlər. Onun yerinə yetirilməsinin münasibəti həll etmək əvəzinə yeni-yeni ziddiyyətlərə təkan verəcəyini deyirlər.

Burada daha çox digər dövlətlərin də öz istila siyasətinə haqq qazandıracağı narahatlıq vardır. Əgər İsrail hərbi yolla tutduğu Fələstin ərazilərinə sahib olarsa, başqaları da bu fikrə düşə bilərlər. Bunun başqa, Avropanın tən ortasında Böyük Britaniya, İspaniya, Fransa və başqaları da ziyan görə bilərlər.

Belə çıxır ki, "Əsrin razılaşması" adlandırılan plan, əslində, qlobal geosiyasi

si mənzərəni mürəkkəbləşdirməyə səbəb ola bilər. İƏT-in bu məsələni qabartması, əlbəttə, təqdirəlayiqdir. Bununla yanaşı, həmin məsələ bütövlükdə tərəqqipərvər və sülhsevər dairələrin problemi olaraq qəbul edilməlidir. Bu baxımdan İƏT-in yekun sənədində Azərbaycanla bağlı müddəaların yer alması çox əhəmiyyətlidir. Bununla İƏT göstərir ki, əraziləri işğal edilmiş hər bir müsəlman ölkəsinin haqq səsinə dünyaya yayacaq və ədalətin bərqərar olması, beynəlxalq hüquq normalarının təmin edilməsi istiqamətində fəaliyyətini davam etdirəcək.

Məkkə bəyannaməsi adlanan həmin sənəddə Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü təşkilatın əvvəlki sənədlərində olduğu kimi, qətiyyətlə pislənib. Azərbaycan torpaqlarının güc yolu ilə tutulmasının BMT Nizamnaməsi və beynəlxalq hüquqa zidd olduğu qeyd edilib. Sənəddə xatırladılır ki, BMT Təhlükəsizlik Şurası Ermənistan-Azərbaycan münasibəti ilə bağlı dörd qətnamə (822, 853, 874 və 884 sayılı qətnamələr) qəbul edib. Bu qətnamələr İndiyə qədər yerinə yetirilməyib.

İƏT Ermənistan tərəfinin həmin qətnamələrə əməl etməsini tələb edib. Təşkilat təcavüzkar Ermənistanı öz silahlı qüvvələrini Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqlarından dərhal və tam şəkildə, qeyd-şərtsiz çıxarmağa çağırıb. Sənəddə İƏT dövlət və hökumət başçılarına münasibətin Azərbaycanın suverenliyi, ərazi bütövlüyü və beynəlxalq tanınmış sərhədlərinin toxunulmazlığı əsasında həllini zəruri hesab etdiyi xüsus vurğulanıb.

Qlobal səviyyədə silahlanmadan narahatlıqların ifadə edildiyi indiki mərhələdə Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ və işğal olunmuş digər ərazilərində işğalçıların davamlı silahla təminatı məsələsinin davamı silahla təminatı məsələsinin davamı sənəddə vurğulanması çox əhəmiyyətlidir. İşğalçıları silahla təminatı edənlər faktiki olaraq təcavüzkar haqq qazandırır, onu himayə edir və ədalət gəlməsinə əngəl törədirlər. İƏT bu məsələni diqqətdə saxladığını bəyan etməklə çox vacib bir addım atır. Bu baxımdan Baş Nazir Novruz Məmmədovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin fəaliyyəti çox səmərəli olub.

Vurğulanan məqamlar prizmasında ərazilərin demografik, mədəni və fiziki xarakterinin dəyişdirilməsinə yönəlik qeyri-qanun fəaliyyətlərdən narahatlıq ifadə olunması da əhəmiyyətli haldır. Bununla İƏT Ermənistanın işğal etdiyi ərazilərdə qanunsuz rejimin ömrünü uzatmağa və havadarlarının fərsət verdiyi halda onları tam mənimləməyə çalışdığı açıq göstərilir. Bu kontekstdə mədəni irsin və müqəddəs yerlərin dağıdılması və mənimlənməsi, ictimai və şəxsi mülklərə müdaxilə etməklə qanunsuz iqtisadi və digər fəaliyyətin davam etdirilməsi qətiyyətlə rədd edilməlidir.

Bunun fonunda isə İƏT-ə üzv olan ölkələrin işğalçıya hər hansı formada dəstək verməsinin qəbul edilməz olduğu vurğulanır ki, bu da tamamilə məntiqlidir. Çünki İƏT ölkələri birgə olaraq Azərbaycanı işğalçıya rədd etməlidir.

Beləliklə, Məkkə sammiti Azərbaycan üçün çox uğurlu olub və onun nüfuzunun təşkilatda daha da yüksəldiyini təsdiq edib. Bu, Azərbaycan Prezidentinin fəaliyyətinin birbaşa nəticəsidir. Xarici siyasət kursu olduqca səmərəli və müasir tələbləri dəqiq nəzərə alaraq inkişaf etdirilib. Hər keçən gün Azərbaycanı qələbəyə yaxınlaşdırır!

Newtimes.az

Ramazan bayramınız mübarək olsun!

"Azpetrol" şirkətinin rəhbərliyi və kollektivi

Ramazan bayramı

münasibətilə Azərbaycan xalqını ürəkdən təbrik edir. Şirkət xalqımıza firavan həyat, sülh, əmin-amanlıq, xoşbəxtlik, ruzi-bərəkət və xoş gələcək arzulayır. Allah-təala tutduğunuz orucu, qıldığınız namazı və etdiyiniz duaları qəbul eləsin!

Ramazan bayramınız mübarək!

Zaqatalada keçirilən konfransda terrorçuluqla mübarizədə ictimaiyyətin rolu məsələləri müzakirə edilib

Müasir dövrdə terrorçuluq bütün dövlətlər üçün ciddi təhlükə mənbəyidir. Azərbaycan Respublikasının Dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb. DTX BATM-in rəisi Rəşad Camalov tədbiri açaraq konfransın məqsədi və mərkəzin əsas fəaliyyət istiqamətlərini barədə məlumat verib. Bildirilib ki, terrorçuluq dövlətlər üçün əsas təhlükələrdən biridir. Konfransın əsas məqsədi terrorçuluqla qarşı mübarizə, eləcə də təhlükəsizlik fəaliyyətinin digər sahələri ilə bağlı ictimaiyyətin maarifləndirilməsi və bu mübarizədə onun rolunun artırılmasından ibarətdir. R.Camalov dövlətin təhlükəsizliyi üçün həyati əhəmiyyət kəsb edən bu məsələləri Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevə tərəfindən daim diqqət mərkəzində saxlanıldığını vurğulayıb.

DTX-nin əməkdaşı Tural Məmmədov "Müasir dövrdə ölkəmizdə fəaliyyət göstərən pozucu qüvvələr" və "Terrorçuluqla mübarizədə ictimaiyyətin rolu" mövzusunda regional elmi-praktik konfransda səsləndirilib.

Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən tədbirdə rayon rəhbərliyi, gənclər və qeyri-hökumət təşkilatlarının, elm, təhsil və mədəniyyət müəssisələrinin, həmçinin ictimaiyyətin nümayəndələri iştirak ediblər.

Rayon icra hakimiyyətinin nümayəndələri və DTX-nin əməkdaşları əvvəlcə ümummilli lider Heydər Əliyevin abidəsi önünə gül dəstələri düzüb, dahi rəhbərin xatirəsinə dərin ehtiramlarını bildiriblər.

Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçən qəhr-

man vətən övladlarının xatirəsi də ehtiramla yad olub.

Tədbir Azərbaycan Respublikasının Dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb. DTX BATM-in rəisi Rəşad Camalov tədbiri açaraq konfransın məqsədi və mərkəzin əsas fəaliyyət istiqamətlərini barədə məlumat verib. Bildirilib ki, terrorçuluq dövlətlər üçün əsas təhlükələrdən biridir. Konfransın əsas məqsədi terrorçuluqla qarşı mübarizə, eləcə də təhlükəsizlik fəaliyyətinin digər sahələri ilə bağlı ictimaiyyətin maarifləndirilməsi və bu mübarizədə onun rolunun artırılmasından ibarətdir. R.Camalov dövlətin təhlükəsizliyi üçün həyati əhəmiyyət kəsb edən bu məsələləri Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevə tərəfindən daim diqqət mərkəzində saxlanıldığını vurğulayıb.

DTX-nin əməkdaşı Tural Məmmədov "Müasir dövrdə ölkəmizdə fəaliyyət göstərən pozucu qüvvələr" və "Terrorçuluqla mübarizədə ictimaiyyətin rolu" mövzusunda regional elmi-praktik konfransda səsləndirilib.

Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən tədbirdə rayon rəhbərliyi, gənclər və qeyri-hökumət təşkilatlarının, elm, təhsil və mədəniyyət müəssisələrinin, həmçinin ictimaiyyətin nümayəndələri iştirak ediblər.

Rayon icra hakimiyyətinin nümayəndələri və DTX-nin əməkdaşları əvvəlcə ümummilli lider Heydər Əliyevin abidəsi önünə gül dəstələri düzüb, dahi rəhbərin xatirəsinə dərin ehtiramlarını bildiriblər.

Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçən qəhr-

hərbi və digər mühüm strateji əhəmiyyətli potensialın düşmənin kəşfiyyət-pozucu fəaliyyətinə, terror-təxribat əməllərinə qarşı yönəldilib. Əks-kəşfiyyət fəaliyyətinin əsas məqsədi ölkəmizdə yaşayan və buraya göndərilən casusların və təxribatçıların vətənpərvərlik ruhunda yetişmələri, onların vətəne və dövlətə sədaqət ruhunda tərbiyə olunmaları istiqamətində çoxsaylı proqram və layihələrin həyata keçirilməsinə daim xüsusi diqqət göstərilir. Son illərdə yeniyetmə və gənclər arasında hərbi-vətənpərvərlik hisslərinin, millimənəvi dəyərlərə bağlılığın daha da güclənməsi məhz bu istiqamətdə görülən işlərin nəticəsidir. Lakin bu məsələdə hər bir vətəndaş ayaqsağıq olmalı, görülən işlərə fəal töhfə verməlidir. Çünki düzgün və sistemli təbliğat işlərinin aparılmaması cəmiyyətdə ayırı-seçkililiyə və gənclərin yanlış istiqamətdə formalaşmasına gətirib çıxara bilər.

Çıxışlardan sonra Azərbaycan fəaliyyətini başçıları İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti xanım Mehriban Əliyeva gənclərin vətənpərvərlik ruhunda yetişmələri, onların vətəne və dövlətə sədaqət ruhunda tərbiyə olunmaları istiqamətində çoxsaylı proqram və layihələrin həyata keçirilməsinə daim xüsusi diqqət göstərilir. Son illərdə yeniyetmə və gənclər arasında hərbi-vətənpərvərlik hisslərinin, millimənəvi dəyərlərə bağlılığın daha da güclənməsi məhz bu istiqamətdə görülən işlərin nəticəsidir. Lakin bu məsələdə hər bir vətəndaş ayaqsağıq olmalı, görülən işlərə fəal töhfə verməlidir. Çünki düzgün və sistemli təbliğat işlərinin aparılmaması cəmiyyətdə ayırı-seçkililiyə və gənclərin yanlış istiqamətdə formalaşmasına gətirib çıxara bilər.

Çıxışlardan sonra Azərbaycan fəaliyyətini başçıları İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti xanım Mehriban Əliyeva gənclərin vətənpərvərlik ruhunda yetişmələri, onların vətəne və dövlətə sədaqət ruhunda tərbiyə olunmaları istiqamətində çoxsaylı proqram və layihələrin həyata keçirilməsinə daim xüsusi diqqət göstərilir. Son illərdə yeniyetmə və gənclər arasında hərbi-vətənpərvərlik hisslərinin, millimənəvi dəyərlərə bağlılığın daha da güclənməsi məhz bu istiqamətdə görülən işlərin nəticəsidir. Lakin bu məsələdə hər bir vətəndaş ayaqsağıq olmalı, görülən işlərə fəal töhfə verməlidir. Çünki düzgün və sistemli təbliğat işlərinin aparılmaması cəmiyyətdə ayırı-seçkililiyə və gənclərin yanlış istiqamətdə formalaşmasına gətirib çıxara bilər.

Çıxışlardan sonra Azərbaycan fəaliyyətini başçıları İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti xanım Mehriban Əliyeva gənclərin vətənpərvərlik ruhunda yetişmələri, onların vətəne və dövlətə sədaqət ruhunda tərbiyə olunmaları istiqamətində çoxsaylı proqram və layihələrin həyata keçirilməsinə daim xüsusi diqqət göstərilir. Son illərdə yeniyetmə və gənclər arasında hərbi-vətənpərvərlik hisslərinin, millimənəvi dəyərlərə bağlılığın daha da güclənməsi məhz bu istiqamətdə görülən işlərin nəticəsidir. Lakin bu məsələdə hər bir vətəndaş ayaqsağıq olmalı, görülən işlərə fəal töhfə verməlidir. Çünki düzgün və sistemli təbliğat işlərinin aparılmaması cəmiyyətdə ayırı-seçkililiyə və gənclərin yanlış istiqamətdə formalaşmasına gətirib çıxara bilər.

Çıxışlardan sonra Azərbaycan fəaliyyətini başçıları İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti xanım Mehriban Əliyeva gənclərin vətənpərvərlik ruhunda yetişmələri, onların vətəne və dövlətə sədaqət ruhunda tərbiyə olunmaları istiqamətində çoxsaylı proqram və layihələrin həyata keçirilməsinə daim xüsusi diqqət göstərilir. Son illərdə yeniyetmə və gənclər arasında hərbi-vətənpərvərlik hisslərinin, millimənəvi dəyərlərə bağlılığın daha da güclənməsi məhz bu istiqamətdə görülən işlərin nəticəsidir. Lakin bu məsələdə hər bir vətəndaş ayaqsağıq olmalı, görülən işlərə fəal töhfə verməlidir. Çünki düzgün və sistemli təbliğat işlərinin aparılmaması cəmiyyətdə ayırı-seçkililiyə və gənclərin yanlış istiqamətdə formalaşmasına gətirib çıxara bilər.

Çıxışlardan sonra Azərbaycan fəaliyyətini başçıları İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti xanım Mehriban Əliyeva gənclərin vətənpərvərlik ruhunda yetişmələri, onların vətəne və dövlətə sədaqət ruhunda tərbiyə olunmaları istiqamətində çoxsaylı proqram və layihələrin həyata keçirilməsinə daim xüsusi diqqət göstərilir. Son illərdə yeniyetmə və gənclər arasında hərbi-vətənpərvərlik hisslərinin, millimənəvi dəyərlərə bağlılığın daha da güclənməsi məhz bu istiqamətdə görülən işlərin nəticəsidir. Lakin bu məsələdə hər bir vətəndaş ayaqsağıq olmalı, görülən işlərə fəal töhfə verməlidir. Çünki düzgün və sistemli təbliğat işlərinin aparılmaması cəmiyyətdə ayırı-seçkililiyə və gənclərin yanlış istiqamətdə formalaşmasına gətirib çıxara bilər.

Oxford Nizami Gəncəvi Mərkəzinin İdarə Heyəti Şurasının birinci iclası olub

Bu il mayın 30-da əlamətdar hadisə baş verib - Oksford Universitetinin Şərqsünaslıq fakültəsində Azərbaycanın, Qafqazın və Mərkəzi Asiyanın öyrənilməsi üzrə Oksford Nizami Gəncəvi Mərkəzinin İdarə Heyəti Şurasının birinci iclası olub.

Məlum olduğu kimi, Azərbaycanın dahi şair-müfəkkirinin adını daşıyan mərkəz 2013-cü ildə dünyanın ən qocaman və nüfuzlu universitetlərindən biri olan Oksford Universitetinin strukturunda Azərbaycanın, Qafqazın və Mərkəzi Asiyanın tarixinin, dillərinin və mədəniyyətlərinin öyrənilməsi məqsədilə yaradılıb və Azərbaycanın, onun tarixi-mədəni irsi üçün xüsusi akademik əhəmiyyət kəsb edir.

Xatırladaq ki, düz bir il bundan əvvəl, 2018-ci il mayın 23-də Klarendon kollecində Oksford Universitetinin vitse-kansleri, professor Luiz Riçardson və professor Nərgiz Paşayeva tərəfindən imzalanmış sənəddə əsasən, Oksford Universitetində onun ayrılmaz tərkib hissəsi kimi Nizami Gəncəvi adına Azərbaycan və Qafqazşünaslıq Elmi Mərkəzi daimi əsasda fəaliyyətə başlayıb. "Əsrin kontraktı" adlanan, mədəni, elmi və humanitar miqyaslı mühüm tarixi hadisə olan bu saziş Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyinə həsr edilmişdi.

Hayata keçirilməsindən əvvəl çox böyük iş aparılmış Nizami Gəncəvi adına Mərkəzin İdarə Heyəti Şurasının birinci iclası da AXC-nin növbəti illərdə onun sönməz ideallarına həsr edilmişdi.

Iclasda Mərkəzin İdarə Heyəti Şurasının üzvlərinin təsdiq edilməsi barədə çox mühüm qərar qəbul olunub. Şuraya aşağıdakı şəxslər daxil edilib: **Edmund Xersiq** - Oksford Universitetinin Şərqsünaslıq İnstitutunun professoru, mərkəzin yaradıldığı ilk gündən etibarən onun daimi fəaliyyətinin təminatı üçün böyük səy göstərmiş;

Aleksandr Morrison - Oksford Universitetinin Humanitar Elmlər Şöbəsi Şurasının nümayəndəsi, universitetin Yeni Kollecinin elmi tədqiqatçısı, qlobal, imperiya, intellektual, siyasi və hərbi tarix üzrə mütəxəssis;

Professor Kristofer Ceri - Oksford Universitetinin Sosial Elmlər Şöbəsi Şurasının nümayəndəsi, Oksford qlobal və regional tədqiqatçı məkəbində Rusiya və Şərqi Avropa araşdırmaları üzrə direktor, Oksford Universitetinin Müqəddəs Antoni Kollecinin dekani;

Azərbaycanın və Qafqazın öyrənilməsi üzrə Britaniya Fondu tərəfindən nominasiya edilmiş və Oksford Universitetinin Humanitar Elmlər Şöbəsi Şurası tərəfindən təyin olunmuş **professor Nərgiz Paşayeva** - M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialının rektoru, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti və **professor Robert Qliv** - Ekseter Universitetinin (Böyük Britaniya) Ərəb və İslam Tədqiqatları İnstitutunda ərəb tədqiqatları məsələləri ilə məşğul olan mütəxəssis;

Şərqsünaslıq fakültəsinin Şurası tərəfindən nominasiya edilmiş iki üzv - Oksford Universitetinin Xəlihi Elmi-Tədqiqat Mərkəzinin nümayəndəsi, İslam numizmatikası üzrə müəziri **Lyuk Tredvel** və Oksford Universitetinin Brasenos Kollecinin elmi tədqiqatçısı, Azərbaycanın qədim Bərdə şəhərinin son antik və ilk İslam dövrlərini tədqiq edən Bərdə arxeoloji ekspedisiyasının qrup rəhbəri doktor **Pol Vordvors**.

Iclasın gündəliyinə bir sıra elmi layihələrin müzakirəsi daxil idi. Məsələn, 2021-ci ilin yayında Kral Coğrafiya Cəmiyyətində açılması planlaşdırılan, Odlar Yurduna həsr edilmiş möhtəşəm "İpek və Odlar Yurduna səyahət: Britaniya ilə Azərbaycanın görüşləri (1561-1918)" sərəhsinin hazırlanması və təşkili. Daha bir layihə - professor Mir-Ənsari tərəfindən Azərbaycanlı həmkarları ilə əməkdaşlıqda Nizami Gəncəvinin bütün dünya kitabxanalarında saxlanılan əlyazmalarının Toplu Kataloqunun tərtib edilməsi. Bu layihənin hayata keçirilməsinə təqribən 18 ay vaxt lazım gələcək. Iclasda Oksford Universitetinin Şərqsünaslıq İnstitutunun kitabxanasına Nizami Gəncəvinin adının verilməsi (bu məsələ yuxarıda adıçəkilən 2018-ci il 23 may tarixli sənəddə də öz əksini tapıb), Oksford Universitetinin Şərqsünaslıq fakültəsində Azərbaycan dilinin tədrisi və bir sıra başqa aktual məsələlər müzakirə edilib.

Elmi Mərkəzin İdarə Heyəti Şurasının birinci iclasında Bərdədə aparılan, nəticələri Oksford Universitetinin alimlərinin hesabatlarında və məqalələrində əksini tapmış arxeoloji tədqiqatlara bağlı məsələlər də müzakirə olunub. 2020-ci ildə "Brepols" nəşriyyatında "İslam dünyası sərhədində şəhər həyatı: Eramızın beşinci əsrindən sonra Bərdə və Arran əyaləti" adlı kitabın çap edilməsi, Bakıda və Oksfordda Bərdə arxeologiyasına aid dörd illik işə həsr edilmiş iki seminarın (iki mərhələdə) keçirilməsi gözlənilir.

Qafqaz və Mərkəzi Asiya üçün Oksford Seminarının (TOSCCA) dəstəyi ilə konfrans və "dəyirmi masa"ların keçirilməsi, bir qayda olaraq, Oksforddan və kənardan tələbə və alimlərin geniş auditoriyasını cəlb edir. Nizami Gəncəvi adına Mərkəz (ONGC) tərəfindən dəvət olunmuş elmi əməkdaşların rezidentlər statusu ilə universitetin elmi həyatında iştirak etmək imkanı olmasından ötrü onlar üçün təqaüdlər də nəzərdə tutulub. Seçim komitəsi müraciətlərin aşağıdakı meyarlara uyğun olmasını nəzərdən keçirəcək: planlaşdırılan tədqiqatın keyfiyyəti və onun Oksfordun tədqiqat resurslarına uyğunluğu;

planlaşdırılan tədqiqatın aparılması üçün namizədin ixtisas səviyyəsi və təcrübəsi;

nəzərdə tutulan tədqiqatın ONGC-nin məqsədlərinə nail olmağa potensial təhəssis.

Dəvət olunmuş elmi əməkdaşların səfəri başa çatandan sonra onlar təqadid proqramı müddətində məşğul olduqları iş haqqında hesabat təqdim etməli olacaqlar.

Nizami Gəncəvi Mərkəzinin fəaliyyətində tərəcə sahəsinə aid məsələlər mühüm yer tutur. Bununla əlaqədar 2016-cı ildə nəşr edilmiş Yevgeni Bertelsin "The Great Azerbaijani Poet: Nizami Ganjavi: Life, Work and Times" kitabını xatırlatmaq lazımdır. Bundan əlavə, tərcümələr və nəşrlər barədə bir sıra təkliflər daxil olub. Məsələn, Aləm Nuriyevin 2009-cu ildə rus dilində nəşr edilmiş kitabı (Aləm Nuriyev, "Crafts of Caucasian Albania").

Mərkəzin İdarə Heyəti Şurasının üzvləri üç ildə bir dəfə seçilir. Qeyd edək ki, akademik Nərgiz Paşayeva Oksford Universiteti Elmi Mərkəzinin rəhbərliyinə (Management Board) daxil edilmiş ilk azərbaycanlı alimdir.

Bu tədbir barədə daha geniş məlumat Azərbaycanın, Qafqazın və Mərkəzi Asiyanın öyrənilməsi üzrə Oksford Nizami Gəncəvi Mərkəzinin İdarə Heyəti Şurasının birinci iclasının protokolu hazırlanması başa çatandan sonra təqdim ediləcək.

her həyatı: Eramızın beşinci əsrindən sonra Bərdə və Arran əyaləti" adlı kitabın çap edilməsi, Bakıda və Oksfordda Bərdə arxeologiyasına aid dörd illik işə həsr edilmiş iki seminarın (iki mərhələdə) keçirilməsi gözlənilir.

Qafqaz və Mərkəzi Asiya üçün Oksford Seminarının (TOSCCA) dəstəyi ilə konfrans və "dəyirmi masa"ların keçirilməsi, bir qayda olaraq, Oksforddan və kənardan tələbə və alimlərin geniş auditoriyasını cəlb edir. Nizami Gəncəvi adına Mərkəz (ONGC) tərəfindən dəvət olunmuş elmi əməkdaşların rezidentlər statusu ilə universitetin elmi həyatında iştirak etmək imkanı olmasından ötrü onlar üçün təqaüdlər də nəzərdə tutulub. Seçim komitəsi müraciətlərin aşağıdakı meyarlara uyğun olmasını nəzərdən keçirəcək: planlaşdırılan tədqiqatın keyfiyyəti və onun Oksfordun tədqiqat resurslarına uyğunluğu;

planlaşdırılan tədqiqatın aparılması üçün namizədin ixtisas səviyyəsi və təcrübəsi;

nəzərdə tutulan tədqiqatın ONGC-nin məqsədlərinə nail olmağa potensial təhəssis.

Dəvət olunmuş elmi əməkdaşların səfəri başa çatandan sonra onlar təqadid proqramı müddətində məşğul olduqları iş haqqında hesabat təqdim etməli olacaqlar.

Nizami Gəncəvi Mərkəzinin fəaliyyətində tərəcə sahəsinə aid məsələlər mühüm yer tutur. Bununla əlaqədar 2016-cı ildə nəşr edilmiş Yevgeni Bertelsin "The Great Azerbaijani Poet: Nizami Ganjavi: Life, Work and Times" kitabını xatırlatmaq lazımdır. Bundan əlavə, tərcümələr və nəşrlər barədə bir sıra təkliflər daxil olub. Məsələn, Aləm Nuriyevin 2009-cu ildə rus dilində nəşr edilmiş kitabı (Aləm Nuriyev, "Crafts of Caucasian Albania").

Mərkəzin İdarə Heyəti Şurasının üzvləri üç ildə bir dəfə seçilir. Qeyd edək ki, akademik Nərgiz Paşayeva Oksford Universiteti Elmi Mərkəzinin rəhbərliyinə (Management Board) daxil edilmiş ilk azərbaycanlı alimdir.

Bu tədbir barədə daha geniş məlumat Azərbaycanın, Qafqazın və Mərkəzi Asiyanın öyrənilməsi üzrə Oksford Nizami Gəncəvi Mərkəzinin İdarə Heyəti Şurasının birinci iclasının protokolu hazırlanması başa çatandan sonra təqdim ediləcək.

Ramazan
Bayramınız mübarək

AtaBank

"AtaBank" ASC Ramazan Bayramınızı təbrik edir!
Orucunuz və dualarınız qəbul olunsun.

Məktəblər arasında respublika çempionatının qalibləri mükafatlandırılıb

İyunun 4-də Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasında məktəblər arasında respublika çempionatı qaliblərinin mükafatlandırılması mərasimi keçirilib. Müvafiq qurumların əməkdaşlarının, Milli Məclisin deputatlarının, tanınmış idmançıların, təhsil müəssisələrinin rəhbərlərinin, müəllim və şagirdlərin iştirak etdikləri tədbir Azərbaycan Respublikasının Dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlanıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, təhsil naziri Ceyhun Bayramov ölkəmizdə təhsil və idmanın inkişafına xüsusi önəm verdiyini vurğulayıb. Təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsində təhsilçilərin sağlamlığının əhəmiyyətini qeyd edən nazir sağlam həyat tərzini təşviq edən layihələrin dəstəkləndiyini deyib.

Gənclər və idman naziri Azad Rəhimov idman sahəsində qazanılan uğurlardan danışaraq, məktəblər arasında keçirilən respublika çempionatı ilə bağlı fikirlərini bildirdi.

çempionatı ilə bağlı fikirlərini bildirdi. Milli Olimpiya Komitəsinin vitse-prezidenti Çingiz Hüseynzadə ölkəmizdə idmanın inkişafında məktəb idmanının əhəmiyyətini qeyd edərək birgə əməkdaşlığın şagirdlər arasında Olimpiya hərəkətinin təşviq edilməsində xüsusi rol oynayacağını söyləyib.

Azərbaycan Məktəb idmanları Federasiyasının (AMİF) prezidenti Sevinc Hüseynova AMİF tərəfindən reallaşdırılan layihələrdən danışaraq, gələcəkdə çempionat çərçivəsində keçirilən oyunlarda qalib məktəblərin komandalarının beynəlxalq yarışlarda iştirakına dəstək göstəriləcəyini bildirdi.

Sonra qaliblər və çempionat çərçivəsində fəaliyyətlərinin qiymətləndirilməsi nəticəsində I, II, III yerlərə layiq görülmüş ümumtəhsil məktəbləri təltif olub. Çempionatın ümumi nəticələrinə görə I yerə layiq görülmüş ümumi təhsil müəssisəsinə keçici kubok təqdim edilib.

Tədbirdə Azərbaycan Milli Konservatoriyasının tərkibində Respublika İncəsənət Gimnaziyası şagirdlərinin ifasında musiqi eserləri səsləndirilib.

Qeyd edək ki, məktəblər arasında respublika çempionatı 2018-ci il sentyabrın 26-da imzalanan Təhsil, Gənclər və İdman nazirlikləri, Milli Olimpiya Komitəsi, Azərbaycan Məktəb İdmanları Federasiyasının birgə əmrilə keçirilib. Çempionatın keçirilməsində məqsəd ümumtəhsil məktəblərində oxuyan şagirdlərin sağlam həyat tərzinə istiqamətləndirilməsi, onların asudə vaxtının səmərəli təşkili, idman marağının artırılması, məktəblərdə sağlam və fəal həyat tərzinin təşviqi, ümumtəhsil məktəblərinin idman sahəsində sinifdən xaric və məktəbdən kənar fəaliyyətlərinin qiymətləndirilməsidir.

Çempionatın əsas məqsədi qaragahların müştərk döyüş əməliyyatları planlarının hazırlanması, şəxsi heyətin peşəkarlıq səviyyəsinin artırılması və onların birgə tapşırıqları icra etmək vərdişlərinin inkişaf etdirilməsi ilə Azərbaycan və Türkiyə hərbi bölmələrinin qarşılıqlı fəaliyyətinin əlaqələndirilməsinə nail olmaqdır.

Naxçıvanda "Sarsılmaz qardaşlıq-2019" Azərbaycan-Türkiyə birgə döyüş atışlı taktiki təlimi keçiriləcək

Azərbaycan Milli Konservatoriyasının tərkibində Respublika İncəsənət Gimnaziyası şagirdlərinin ifasında musiqi eserləri səsləndirilib.

Çempionatın əsas məqsədi qaragahların müştərk döyüş əməliyyatları planlarının hazırlanması, şəxsi heyətin peşəkarlıq səviyyəsinin artırılması və onların birgə tapşırıqları icra etmək vərdişlərinin inkişaf etdirilməsi ilə Azərbaycan və Türkiyə hərbi bölmələrinin qarşılıqlı fəaliyyətinin əlaqələndirilməsinə nail olmaqdır.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirlər Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin açıqlamasında yer alıb.

Açıqlamada bildirilib ki, Azərbaycan ərazilərinin hərbi işğal altında saxlanılması, yüz minlərlə insanın zorla qovulduqları evlərinə geri dönüşünün qarşısının alınması, işğal olunmuş ərazilərdə qanunsuz iqtisadi və digər fəaliyyətin həyata keçirilməsi, bu gün bölgədə davamlı sülhə və təhlükəsizliyə ciddi təhdid olmaqda yaşadıq, beynəlxalq hüququn prinsiplərinin tapdanmasıdır. Fransada, eləcə də dünyanın digər məntəqələrində yaşayan ermənilər anlaşıqlıdır ki, bölgənin, ilk növbədə isə Ermənistanın gələcək inkişafı məhz ölkələr arasında normal qonşuluq münasibətlərinin yaradılması, işğalçı siyasətinin son qoyulması və beynəlxalq hüququn fundamental prinsiplərinə hörmətlə yanaşılmasından asılıdır. Yalnız münasibətin həlli və iki ölkə arasında beynəlxalq tanınmış sərhədlər çərçivəsində sülhün təminatı olmalıdır. Bütün səylər müstəqil və davamlı inkişafın təminatı ola bilər. Bütün səylər müstəqil və davamlı inkişafı, tərəfdaşlıq və rifahə yönəldilməlidir, əksinə deyil.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirlər Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin açıqlamasında yer alıb.

Açıqlamada bildirilib ki, Azərbaycan ərazilərinin hərbi işğal altında saxlanılması, yüz minlərlə insanın zorla qovulduqları evlərinə geri dönüşünün qarşısının alınması, işğal olunmuş ərazilərdə qanunsuz iqtisadi və digər fəaliyyətin həyata keçirilməsi, bu gün bölgədə davamlı sülhə və təhlükəsizliyə ciddi təhdid olmaqda yaşadıq, beynəlxalq hüququn prinsiplərinin tapdanmasıdır. Fransada, eləcə də dünyanın digər məntəqələrində yaşayan ermənilər anlaşıqlıdır ki, bölgənin, ilk növbədə isə Ermənistanın gələcək inkişafı məhz ölkələr arasında normal qonşuluq münasibətlərinin yaradılması, işğalçı siyasətinin son qoyulması və beynəlxalq hüququn fundamental prinsiplərinə hörmətlə yanaşılmasından asılıdır. Yalnız münasibətin həlli və iki ölkə arasında beynəlxalq tanınmış sərhədlər çərçivəsində sülhün təminatı olmalıdır. Bütün səylər müstəqil və davamlı inkişafın təminatı ola bilər. Bütün səylər müstəqil və davamlı inkişafı, tərəfdaşlıq və rifahə yönəldilməlidir, əksinə deyil.

Bakıdakı 23 nömrəli tam orta məktəbin 85 illik yubileyi qeyd olunub

İyunun 4-də Yaşıl Teatrda Bakının Nəsimi rayonundakı 23 nömrəli tam orta məktəbin 85 illik yubileyi qeyd edilmişdi. "Məktəbin dünən, bu gün və sabah" mövzusunda həsr olunan tədbirdə təhsil naziri Ceyhun Bayramov, Ukraynanın ölkəmizdəki səfiri Vladislav Kanevski, mədəniyyət və incəsənət xadimləri, təhsil işçiləri iştirak ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, məktəbin direktoru Yuliya Kerimova tədbiri açaraq təhsil müəssisəsinin zəngin pedaqoji ənənələrindən və uğurlarından danışdı. Bildirdi ki, Bakı şəhəri 23 nömrəli tam orta məktəb, ilk növbədə, peşəsinə vurğun pedaqoji kollektiv və böyük uğurlar qazanmış meşunları ilə seçilir. Məhz bu amil məktəbin təhsil konsepsiyasında uğura nail olmasına imkan yaradıb. Təsədüfi deyil ki, bu məktəb təlim-tərbiyə prosesində həmişə qabaqcıllar sırasında olub, kreativ ideyaların və təşəbbüslərin reallaşdırılmasına mühüm rol oynayıb. Dünya Təhsil İttifaqının Azərbaycanın Təhsil Nazirliyi ilə birgə beynəlxalq aləmdə savadsızlığın ləğvinə həsr edilmiş "Kitabların açılması qapılarının açılması deməkdir" deyəti, yetimləri haqqında da məlumat verib. Xatırladı ki, məktəb 1995-ci ildən Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Tahir Həsənovun adını daşıyır. Həmin il ümummilli lider Heydər Əliyev məktəbdə olub və qəhrəmanın bərelyəfi olan xatirə lövhəsini açdı. Yubilyar məktəbin məzunları arasında tanınmış adamlar - siyasətçilər, alimlər, memarlar, incəsənət xadimləri və başqaları var. Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva 1981-ci ildə bu təhsil ocağını qızıl medalla bitirib.

Tədbirdə məktəbin tarixi və uğurları haqqında film nümayiş olub. Məktəbin məzunları və şagirdləri edəbi-bədii kompozisiya təqdim ediblər.

Merasim konsert proqramı ilə davam edib.

Merasim konsert proqramı ilə davam edib.

Günay Bank

Azərbaycan xalqını

Ramazan bayramı

*münasibətilə təbrik edir,
hər bir ailəyə səadət,
sevinc dolu günlər arzulayır!*

Bayramınız mübarək!

Coca-Cola

şirkəti Azərbaycan xalqını

mübarək Ramazan bayramı

*münasibətilə təbrik edir,
bolluq və firavan həyat arzulayır!*

Bayramınız mübarək!

Energetika naziri vətəndaşları qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının energetika naziri Pərviz Şahbazov aidiyyəti struktur bölmələrin nümayəndələrinin iştirakı ilə Energetika Nazirliyində vətəndaşları qəbul edib. Qəbulda Bakının Qaradağ və Nizami rayonlarından, eləcə də Şirvan şəhərindən olan 10-a yaxın vətəndaş iştirak edib.

Nazirlikdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, vətəndaşların müraciətləri elektrik enerjisi təchizatı, elektrik xətlərinin dəyişdirilməsi, qaz saygacalarının yenilənməsi, tikinti obyektlərinin qaz təchizatı şəbəkəsinə qoşulması, işlə təminat və digər məsələlərlə bağlı olub. Energetika naziri vətəndaşların müraciətlərini dinləyib, qaldırılan məsələlərin araşdırılması və qanunvericiliyin tələblərinə uyğun həll edilməsi üçün nazirliyin struktur bölmələrinə müvafiq tapşırıqlar verib.

Nazirliyin fəaliyyətinə aid olmayan müraciətlərin isə qeydiyyatına alınaraq müvafiq qurumlara çatdırılması üçün göstərişlər verilib.

Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının təmas xəttində keçirilən monitorinq insident-siz başa çatıb

ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin mandatına uyğun olaraq, iyunun 4-də Xocavənd rayonu ərazisində Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının təmas xəttində keçirilən monitorinq insident-siz başa çatıb.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, monitorinq Azərbaycan tərəfindən ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsi Anji Kaspşik, onun səhra köməkçiləri Oqnyen Yoviç və Saymon Tiller keçirilib.

Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilmiş və nəzarət olunan Azərbaycan ərazisində monitorinqi ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin səhra

köməkçiləri Mixail Oлару və Martin Şuster aparıblar.

Siyəzən rayonunda iki nəfərin ölümü ilə nəticələnən yol-nəqliyyat hadisəsi ilə əlaqədar cinayət işi başlanıb

Mayın 31-də Bakı-Quba avtomobil yolunun Siyəzən rayonu ərazisində sürücü Yaşar Əliyev "Mercedes Benz" markalı 90-NH-489 dövlət nömrə nişanlı avtomobilə hərəkətdə olarkən idarəetməni itirməsi nəticəsində nəqliyyat vasitəsi dəriyə aşılıb.

Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, hadisə nəticəsində avtomobilə olan sərnişinlərin - Larisa Lapininin və Mövlüd Əmraslanovun

hadisə yerində ölmələri, Nəzrin Hacıbalayevanın isə xəsarət alması faktına görə Daxili İşlər Nazirliyinin Baş İstintaq və Təhqiqat İdarəsinin bilavasitə təbə olan Yol-nəqliyyat hadisələrinə dair işlər üzrə İstintaq və Təhqiqat Şöbəsinin Cinayət Məcəlləsinin 263.3-cü (yol hərəkəti və nəqliyyat vasitələrinin istismarı) qaydalarını pozma iki və daha çox şəxsin ölümünə səbəb olduqda) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb.

Cinayət işi üzrə zəruri ekspertizalar təyin olunub və digər təxirəsalınmaz istintaq hərəkətləri həyata keçirilib. Aparılmış istintaqla hadisənin Yaşar Əliyev tərəfindən yol hərəkəti və nəqliyyat vasitələrinin istismarı qaydalarının kobud surətdə pozularaq törədilməsinə əsaslı şübhələr müəyyən olunub. Y.Əliyev iyunun 3-də şübhəli şəxs qismində tutulub. Hazırda iş üzrə zəruri istintaq tədbirləri davam etdirilir.

Beynəlxalq aləm

Roma Papası Rumıniyada qaraçılardan üzr istədi

Rumıniyaya səfəri başa çatdıran Roma Papası Fransisk Alba qəzasının Blaj şəhərində çıxış etmişdir. "Röyter" agentliyinin verdiyi xəbərə görə, papa yüzillər boyu həyata keçirilmiş ayrı-seçkilik və alçaltmaya görə katolik kilsəsi adından qaraçılardan üzr istəmişdir.

Qaraçılar Avropada əsrlər boyu repressiyaya və təqibə məruz qalmışlar. Tarixi xronikalara və sənədlərə əsasən, yüz minlərlə qaraçı Holokost illərində öldürülmüşdür.

Hazırda Avropa qaraçıları əsasən qitənin cənubunda və mərkəzində məskunlaşmışlar. Onlar təkcə Rumıniyada əhalinin təxminən 10 faizini təşkil edirlər. Əksəriyyəti yoxsul vəziyyətdə yaşayan qaraçılar ayrı-seçkililiyi dəf edərək iş yerləri uğrunda mübarizə aparmaq məcburiyyətindədirlər.

Yeni texnologiya sınaqdan keçirilib

Buyunuz təbəqəsinin "Femto LDV Z8" texnologiyasının köməyi ilə köçürülməsi üzrə yeni lazer texnologiyası alqatan donör orqanlarının sayını iki dəfə artırmağa imkan verəcək.

TASS informasiya agentliyi xəbər verir ki, bu barədə Sauthampton Universitet xəstəxanasının həkimləri bildiriblər. Onların sözlərinə görə, öten il buyunuz təbəqəsinin köçürülməsi yolu ilə 4 min nəfərin görmə qabiliyyəti bərpa edilib. Lakin hələ də donör toxuması çatışmazlığı müşahidə olunur. Lazerin üstünlüyü onun dəqiqliyi və buyunuz təbəqəsinin köçürülməsi üçün 28-də keçirilib və hazırda həkimlər pasiyentin görmə qabiliyyətinin bərpa olunacağını gözləyirlər. Heklinq buna qədər keratokonus, yeni buyunuz təbəqəsinin nazıqlaşması və düzgün forma almaması ilə müşayiət olunan göz xəstəliyindən müalicə alırdı. Bu xəstəlik bulanıq görməyə və işıqdan qorxmaya səbəb olur.

Sudanda qırğın davam edir

Sudanlı hərbiçilər paytaxt Xartumda müxalifətin çadır şəhərciyini dağıdırdı. 35 nəfərdən çox adam həlak olmuş, yüzlərlə etirazçı yaralanmışdır. Bu barədə Sudan Həkimləri Komitəsi məlumat vermişdir.

Məlumatda deyilir ki, hərbiçilər və silahlı könüllülər xəstəxanaları mühasirəyə aldığından ölənlərin dəqiq sayını müəyyənləşdirmək mümkün deyil. Bundan əlavə, həkimlər və etirazçılar iddia edirlər ki, həlak olanların meyitləri Nil çayına atılır.

Liviya da 92 qaçqın xilas edildi

Liviyanın sahil mühafizəsi Aralıq dənizində 92 qeyri-leqal miqrantı xilas etmişdir. Hərbi dəniz donanmasının nümayəndəsi Əyyub Qasımın dediyinə görə, "Fetsan" kateri göyertəsində 92 qeyri-leqal miqrant, o cümlədən 77 kişi, 11 qadın və 4 uşaq olan

rezin qayığı xilas edə bilmişdir.

Qasım bildirmişdir ki, miqrantlar Banqladəşin və Afrikanın müxtəlif ölkələrinin vətəndaşlarıdır. Qaçqınları tibbi və humanitar yardım göstərildikdən sonra onlar miqrantları qəbul mərkəzlərinə yerləşdirmişlər.

ABŞ-a gedən 75 miqrant Meksikada saxlanıldı

Meksika hökuməti Honduras, Qvatemala və Salvadordan gəlmiş miqrant qrupunu ölkənin cənubunda saxlamışdır. Heç bir sənədi olmayan 75 qaçqın, o cümlədən uşaqlar avtobusla ABŞ sərhədinə getməyi planlaşdırırmış. Bu barədə "Rosbal" agentliyi xəbər verir.

kadan gətirilən mallara beşfaizlik rüsumun tətbiq edildiyini bildirmişdir. Mexiko qeyri-leqal miqrantı da yandırmıyanadək bu rüsum artmaqda davam edəcək.

ABŞ Prezidenti hesab edir ki, bu addım təkcə sərhəd pozuntularının deyil, həm də Latin Amerikası ölkələrindən narkotik qaçaqmalçılığının qarşısını almağa imkan verəcək.

Gürcüstan NATO gəmilərinin girişini asanlaşdırır

Gürcüstanda hazırlanan qaydalara əsasən, NATO dövlətləri hərbi donanmalarının gəmilərinin ölkənin ərazi sularına girişini proseduru asanlaşacaq. Bu barədə ölkənin Baş naziri Mamuka Baxtadzeye istinadən "Qruziya Online" saytı xəbər verir.

rına və limanlarına gəlməsinin intensivliyi artmışdır. Öz növbəsində rəsmi Tbilisi alqansın Qara dənizdə olan gəmilərinə dəstək verməklə regionda sülh və təhlükəsizlik məsələlərinə öz töhfəsini verməyə hazırdır.

Baş nazirin dediyinə görə, Şimali Atlantika bloğunun gəmilərinin Gürcüstanın ərazi sularına

rianti iyunun axırında Gürcüstanın parlamentinin deputatlarına təqdim olunacaq.

Azərbaycan Milli Paralimpiya Komitəsi beynəlxalq əlaqələrini genişləndirir

Azərbaycan Milli Paralimpiya Komitəsinin (AMPK) prezidenti İqar Rəhimov Avropa Birliyinin ölkəmizdəki nümayəndəliyinin rəhbəri, səfir Kestutis Yankauskas ilə görüşüb. AMPK-dan AZƏRTAC-a bildiriblər ki, İ.Rəhimov komitənin fəaliyyəti barədə səfirə geniş məlumat verib. O qeyd edib ki, 1996-cı ildə yaradılan komitənin sifərlərində 16 idman növü üzrə minlərlə idmançı birləşib. Bu illərdə komitə böyük bir ictimai hərəkata çevrilib. İdmanla yanaşı, əlillərin cəmiyyətə inteqrasiyası, sosial həyatı və reabilitasiyası ilə bağlı məsələlərə də diqqət ayrılır.

firə məlumat verib. Bildirilib ki, əlilliyi olan uşaqlar bu gün idman vasitəsilə cəmiyyətə inteqrasiya olunur. İndiyədək ölkədə dörd Uşaq Paralimpiya Oyunları keçirilib. Sonuncu oyunlarda Gürcüstandan da paralimpiyaçı

uşaqlar dəvət olunublar. Gələcəkdə bu prosesin beynəlxalq tədbirə çevrilməsi istiqamətində işlər görülür. Səfir K.Yankauskas AMPK-nin fəaliyyətini maraqla qarşılayıb və görülən işlərin əhəmiyyətini vurğula-

yıb. O deyib ki, Avropa İttifaqı dövlət qurumları və Heydər Əliyev Fondu ilə birgə layihələr həyata keçirib. Avropa İttifaqı ölkəmizdə əlilliyi olan şəxslərin cəmiyyətə inteqrasiyası istiqamətində də layihələr həyata keçirməkdə maraqlıdır. Twinning və TAEX proqramları bu cür layihələrin həyata keçirilməsi ilə bağlı ilkin razılıq əldə edilib.

AMPK-nin ofisində keçirilən görüşdə komitənin birinci vitse-prezidenti Natiq Qasimov, vitse-prezident İlah Zəkəyev, baş katib Kamal Məmmədov və komitənin əməkdaşları iştirak ediblər.

“Azərsu” ASC polietilen koruge boruların satın alınması məqsədilə açıq tender elan edir

Tender iştirakçılarına təklif olunur ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər. Təkliflərin qiymətləndirilməsində aşağıdakı meyarlara üstünlük verilecəkdir: *əşəqi qiymət, yüksək keyfiyyət, təcrübə, maliyyə vəziyyəti.*

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, Moskva prospekti 67, “Azərsu” ASC-nin Təchizat və Satınalmaların İdarə Olunması Departamentindən (əlaqələndirici şəxs: Məmmədov Musayev, tel: 431-47-67/2288) ala bilərlər.

Iştirak haqqı 200 manatdır.

Təşkilat: “Azərsu” ASC
VÖEN: 9900001751
Bank: “Kapital Bank” ASC-nin 1 sayılı Nəsimi filiali
Kod: 200112
VÖEN: 9900003611
M/Ş: AZ37NABZ 0135010000000001944
S.W.I.F.T. BIK: AIBAZ22X
H/Ş: AZ65AIB 33070019441100216111

Iştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət (tender komissiyasının adına);
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;

- tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
- iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- əsas şərtlər toplusunda nəzərdə tutulmuş digər sənədlər.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildəki tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir).

Tender proseduru “Dövlət satınalmaları haqqında” qanuna uyğun keçiriləcəkdir.

İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank təminatı istisna olmaqla) **16 iyul 2019-cu il saat 18:00-a** qədər, tender təklifi və bank təminatını isə möhürlənmiş ikiqat zərflərdə **24 iyul 2019-cu il saat 16:00-a** qədər Bakı şəhəri, Moskva prospekti 67, “Azərsu” ASC-nin Təchizat və Satınalmaların İdarə Olunması Departamentinə təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunan zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

İddiaçıların təklifləri **25 iyul 2019-cu il saat 16:00-da** yuxarıda göstərilən ünvanda açılacaqdır.

İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi “Bakı Telefon Rabitəsi” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti açıq tenderə dəvət edir

Tender 2 LOT üzrə keçirilir.
LOT 1 - Ağac dirəklərin satın alınması.
LOT 2 - İstismar işləri üçün tələb olunan materialların satın alınması.

Tender iştirakçılarında təklif edilir ki, “Dövlət satınalmaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq, tender təkliflərini imzalanıb möhürlənmiş, ikiqat zərflərdə yazılı təqdim etsinlər. İddiaçılar öz tender təkliflərində bütün vergi və rüsumları nəzərə almalıdırlar.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər **LOT 1 - 350 (üç yüz əlli) manat (ƏDV xaric) iştirak haqqını** **LOT 2 - 400 (dörd yüz) manat (ƏDV xaric) iştirak haqqını** sifarişçinin aşağıdakı hesabına hesabına köçürdükdən sonra “Bakı Telefon Rabitəsi” MMC-nin Bakı şəhəri, Üzeyir Hacıbəyli küçəsi, 48 ünvanında yerləşən inzibati binasında tenderin əsas şərtlər toplusunu ala bilərlər.

VÖEN: 9900044741
Hesab: AZ14AZPO91015461200420100157
Bank: Azerpoçt MMC PF 1
Kod: 691011
Bankın VÖEN-i: 9900037711
M/Ş: AZ76NABZ0135010000000094944
S.W.I.F.T: AZPOAZ22

Iştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

Tenderin əsas şərtlər toplusu Azərbaycan dilində tərtib edilmişdir.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər **15 iyul 2019-cu il saat 17:00-dək** aşağıdakı sənədləri “Bakı Telefon Rabitəsi” MMC-nin Bakı şəhəri, Üzeyir Hacıbəyli küçəsi, 48 ünvanında yerləşən inzibati binasında təqdim etməlidirlər (tender təklifi və təklifin təminatı 1 faiz bank zəmanəti istisna olmaqla). Göstərilən vaxtdan gec təqdim edilən sənədlər qəbul edilməyəcək.

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;

- tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
- iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- iddiaçının müvafiq mallar üzrə mənşə və uyğunluq sertifikatları;
- malgöndərənlərin (podratçıların) mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinə aid olması ilə bağlı məlumat məktubu;
- şərtlər toplusunda qeyd olunan digər sənədlər.

İddiaçıların tender təklifini və bank təminatını möhürlənmiş ikiqat zərfdə **23 iyul 2019-cu il saat 17:00-a qədər** “Bakı Telefon Rabitəsi” MMC-nin Bakı şəhəri, Üzeyir Hacıbəyli küçəsi, 48 ünvanında yerləşən inzibati binasında təqdim etməlidirlər. Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır).

Tender proseduru **24 iyul 2019-cu il saat 15:00-da** “Bakı Telefon Rabitəsi” MMC-nin Bakı şəhəri, Üzeyir Hacıbəyli küçəsi, 48 ünvanında yerləşən inzibati binasında keçiriləcəkdir.

Tenderlə əlaqədar daha ətraflı məlumat almaq üçün iştirakçılar əlaqələndirici şəxsə müraciət edə bilərlər.

Əlaqələndirici şəxs: **Məmmədov Faiq**, tel.: **(+994 12) 498-39-29**.

Tender komissiyası

“Azərenerji” ASC sistem əhəmiyyətli 17 yarımstansiyanı yenidən qurur

“Azərenerji” ASC Bakı şəhəri və ətraf qəsəbələrində, o cümlədən regionların elektrik enerjisi təchizatını daha da yaxşılaşdırmaq məqsədilə elektrik stansiyaları ilə yanaşı, sistem əhəmiyyətli 220 və 110 kilovoltluq yarımstansiyalarda kompleks tikinti, yenidənqurma və bərpa işləri həyata keçirir.

Sistemtəchiləyici 220 kilovoltluq “Xırdalan”, Badamdar qəsəbəsindəki “Müşfiq” yarımstansiyaları, o cümlədən Bakı və ətraf qəsəbələrdə, həmçinin rayonlarda 17 ədəd 110 kilovoltluq yarımstansiya tam yenidən qurulur. Artıq “Zabrat” və Sumqayıtdakı “Sulfanol” yarımstansiyalarında işlər başa çatıb. Digər yarımstansiyalarda aparılan yenidənqurma işləri isə yaxın aylarda yekunlaşacaq.

Qeyd edək ki, enerjisistemdə yarımstansiyaların yenidən qurulması, o cümlədən ifrat yüklənən transformatorların dəyişdirilərək gücünün çoxaldılması, avadanlıqların qızması və qəzaların qarşısının alınması baxımından çox əhəmiyyətlidir. Eyni zamanda qəza rejimində yükün bir yarımstansiyadan digər yarımstansiyanın üzərinə köçürülməsi, itkilərin aradan qaldırılması və ən əsası isə istehlakçıların daha keyfiyyətli elektrik enerjisi ilə təmin edilməsi üçün yarımstansiyaların yenidən qurulması olduqca vacibdir.

li elektrik enerjisi ilə təmin edilməsi üçün yarımstansiyaların yenidən qurulması olduqca vacibdir.

Bildiririk ki, ötən ilin payızından etibarən həyata keçirilən reabilitasiya proqramı çərçivəsində yenidən qurulan

yarımstansiyalardan əlavə, digər yarımstansiyaların transformatorlarının təmir edilməsi, dəyişdirilməsi və yenisi ilə əvəz edilməsi nəticəsində 250 meqavatt-ampərdən çox güc artırılıb.

“Azərbaycan”

Düşmən Azərbaycan Ordusunun mövqelərini atəşə tutmaqda davam edir

Ermenistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərdə sutka ərzində atəşə rejimini 30 dəfə pozub. Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Ermenistanın İcevan rayonunun Berkəber kəndində yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun

Qızılçılı kəndində, Bərd rayonunun Çinari kəndində yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Muncuqlu kəndində, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki ədsiz yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonu ərazisindəki ədsiz yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Tərtar rayonunun işğal altında olan Göyax, Cıləbüt, Ağdam rayonunun Tağıbəyli, Sıdar, Füzuli rayonunun Qaraxanbəyli kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərtar və Ağdam rayonları ərazisindəki ədsiz yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən ordumuzun mövqeləri atəşə məruz qalıb.

“Bakı Metropoliteni” QSC reklam mallarının satın alınması üzrə açıq tender elan edir

Təkrar

Tender 1 (bir) LOT üzrə keçirilir.

Tender iştirakçılarında təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərfdə yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər LOT üzrə aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, M.Rəfil küçəsi, 16-ndə (əlaqələndirici şəxs: Rauf Yusifov, telefon: 490-00-91) ala bilərlər.

LOT-1. Reklam mallarının satın alınması

Iştirak haqqı - 200 manat

Hesab: AZ98AZRT38050019440010268002
VÖEN: 1402871431
Bank: AZƏR-TÜRK BANK ASC (Mərkəz filiali)
Kod: 501361
VÖEN:9900006111
M/Ş: AZ02NABZ01350100000000022944
S.W.I.F.T: AZRTAZ22

Iştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 40 bank günü qüvvədə olmalıdır);

- tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 70 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
- iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır).

Tender proseduru “Dövlət satınalmaları haqqında” qanuna uyğun keçiriləcəkdir.

İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank təminatı istisna olmaqla) **01 iyul 2019-cu il saat 18:00-a** qədər, tender təklifi və bank təminatını isə möhürlənmiş ikiqat zərfdə **09 iyul 2019-cu il saat 17:00-a** qədər Bakı şəhəri, M.Rəfil küçəsi, 16 ünvanında, “İcraə nəzarət, karguzarlıq və təsərrüfat işləri” şöbəsinə təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

İddiaçıların təklifləri **10 iyul 2019-cu il saat 15:30-da** yuxarıda göstərilən ünvanda açılacaqdır.

İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Milli Məclisin deputatı, AMEA A.A.Bakxanov adına Tarix İnstitutunun direktoru Yaqub Mahmudov və institutun kollektivi iş yoldaşları Eldar Əliyevə anası

LYUDMİLA XANIMIN

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Saleh Məmmədov Quba Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının birinci müavini Allahverdi Xudaverdiyevə atası

ALLAHLU XUDAVƏRDİYEVİN

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Bakı Dövlət Universitetinin rektorluğu Diferensial və integral tənliklər kafedrasının dosenti Araz Fərəcova həyat yoldaşı

FƏRƏH XANIMIN

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Təhsil İşçiləri Azad Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsinin sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Möhbəliyev və aparat işçiləri Xızı rayon komitəsinin sədri

NƏBİ BAXIŞOVUN

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Təhsil İşçiləri Azad Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsinin sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Möhbəliyev və aparat işçiləri “Ülfət” qəzetinin baş redaktorunun müavini Bəyül Rəyevə həyat yoldaşı

NƏZAKƏT XANIMIN

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Ünvan

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail:
secretary@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru
azerbaijan-news@mail.ru
www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,
 Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30,
 538-97-96,
 Məsul katib - 539-43-23,
 Məsul katib müavini - 539-44-91,
 Parlament və siyasət şöbəsi - 539-72-39,
 539-84-41, 539-21-00,
 İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,

Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 432-37-68,
 Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82
 Reklam şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
 Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
 Fotolüstrasiya şöbəsi - 538-84-73,
 Mühəsibət - 539-59-33,
 Faks - (+994 12) 5398441

Qeydiyyat nömrəsi 1

“Azərbaycan” qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb səhifələndirilib, “Azərbaycan” nəşriyyatında çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sifarişlərlə barabər, dərc üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir

Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet

Tiraj 9054
Sifariş 1863
Qiyməti 40 qəpik